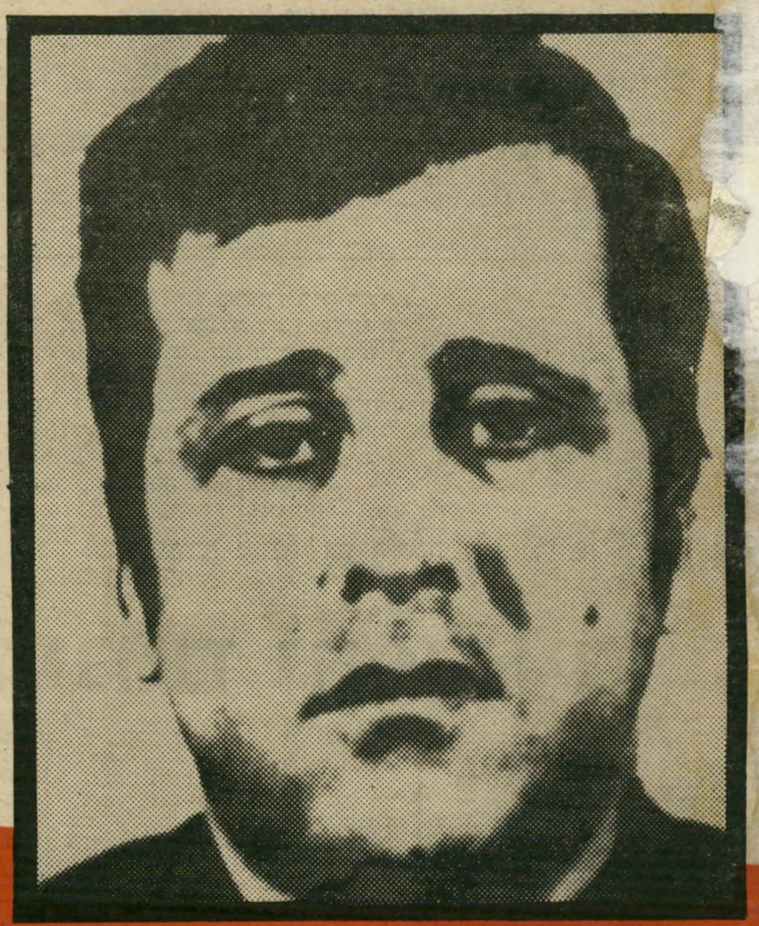
מחיר: 2.50 ל"י | מספר 1870 | שנה 37 | ד' אב תשל"ג, 4.7.73

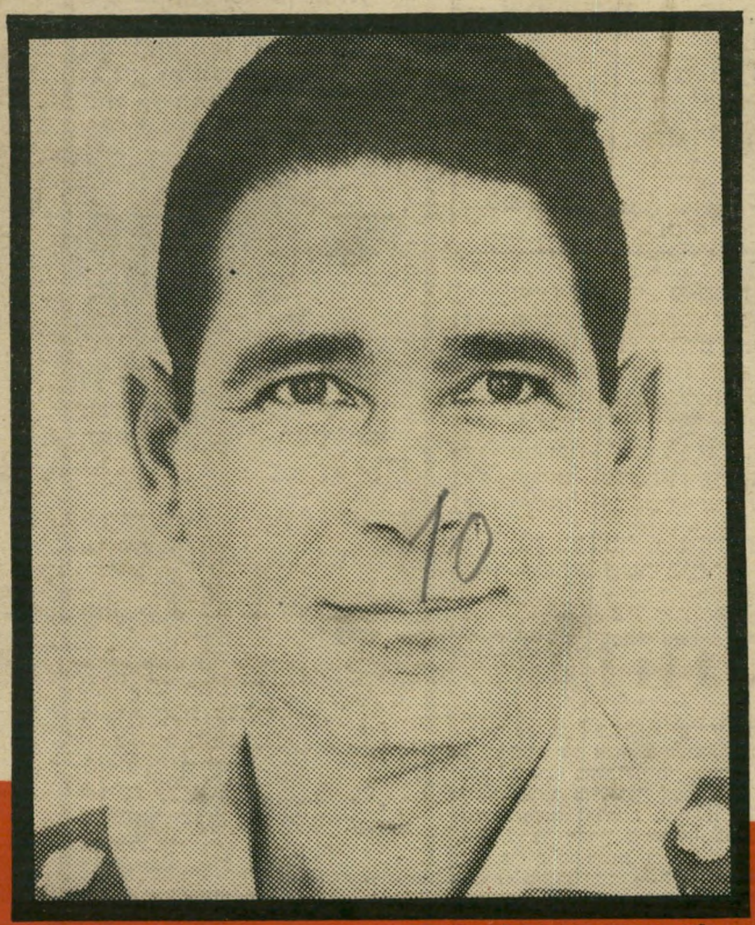
העולם הזה

רוצחי המאפיה - נערות פיתוי -

מכונות־תופת מתוחכמות בשרות

מוחמד בודייה

אל"מ יוסף אלון

הטרור

ZOO

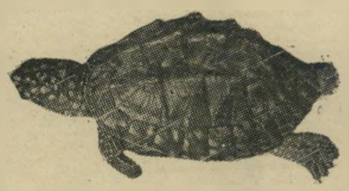
העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יבל"א: ב. מיכאל, חנוך מרמרי,
קובי ניב, אפרים סידון
כתובת המערכת: רחוב זוארץ 1

אגדה לילדים חברי־מפלגה

בארץ אחת מעבר לים,
חי מלך צב-צב שמלך על אגם.
ולו רבבות צבים נתינים,
צבים בני מאות וצבעונים קטנים.

חיים באגם בשלום ושלווה,
בגיל הבגרות הם הולכים לצבה,
(אגב הצבה זו ממש חוויה —
ורבים מנצלים זאת עד רביה)
בקיצור,
מה נאמר —
שם היה נהדר.

כל צב מזמר לו ושר —
מאושר.
ורק צב אחד יצא מן הכלל,
בודד הוא היה, נדכא ואומלל,
מקלל את יומו רבץ בפינה,
צב זקן ותשוש —
הוא צב התנועה.

צב התנועה,
הצב הדפוק,
תמיד הוא טרוד, תמיד הוא עסוק.

אין לו שבת, או חג,
או מועד.

תמיד הוא מוזעק, תמיד הוא עובד —
כשיש בעיות,
או ישנם ויכוחים,
שצריך קצת ללחוץ,
או לפתור סיכסוכים,
להזיז איזה שר,
לאיים על מזכ"ל,
להשאיר ראשי ממשלות —
ובכלל.

לגרום שאדם ישקר או ישתוק,
יתכחש לאמת,
יפר את החוק,
ירגיש את עצמו חופשי ומשוחרר
מכל התחייבות שקרתה בעבר.

אז...
אצה מישלחת אל שפת האגם
וצועקת שלוש פעמים בקול רם:
„צו התנועה מתבקש בדחיפות
לבוא למרכז
ולבצע שליחות"
וצב התנועה, הסנילי מעט,
קם מריבצו ופוסע אט-אט,
הוא אינו מתעניין
אל מי, או לאן,
הוא עטוף בשיריון,
ולכן מחוסן.
הוא איננו שואל
ואיננו מקשה,
מה שאומרים לו —

(המשך בעמוד 3 טור 4)

דע את עצמך

האם אתה מתאים להיות שר בטחון?

מיבחן השבוע הוא מיבחן מנת־מישכל מדינית.
לפניך כותרת עיתון (ידיעות אחרונות 28.6), בה נמחקו מיספר מילות מפתח.
עליך לשבץ בחללים הממוספרים, את אחת מן המלים המופיעות ברשימה המצורפת, בהתאם למיספר.
אם תבצע שיבוץ נכון, תקבל כותרת בעלת הגיון מדיני.
לדוגמה: דיין: היתה פלשתינה — ואיננה עוד. אילו רצו הפלשתינאים וכו' וכו'.

..... (1) : היתה ..... (2) - ואיננה עוד.

„אילו רצו ה..... (3) לשמור על ישות מדינית — יכלו לעשות זאת

ב..... (4) הם העדיפו ..... (5) ובזאת נסתם הגולל על

..... (6) המדינית", „שאיפת מנהיגי הפליטים היא להקים את..... (7)

במקום..... (8) ולא ליד ....." (9).

(1) דיין; המופתי; גי-מולה; גנראל קאסטר; יחיא חאן; ד"ר דוליטל.
(2) פלשתינה; ישראל; אלז'יריה; אפאצ'ילנד בנגלה-דש; פולינזיה.
(3) פלשתינאים; יהודים; אלז'ירים; אינדיאנים; בנגאלים; תוכים.
(4) 1948; 70 לספה"נ; 1830; 1884; 1947; שקט.
(5) להצטרף לירדן; לצאת לגלות; להיכנע לצרפת; להישחט; להצטרף לפאקיסטן; חומוס.
(6) פלשתינה; יהודה; אלז'יריה; הישות האינדיאנית; בנגאל; פולינזיה.
(7) פלשתין; ישראל; אלז'יר; אפאצ'ילנד; בנגלה-דש; פוליגמיה.
(8) ישראל; פלשתין; צרפת; אמריקה; פאקיסטן; מונוגמיה.
(9) ישראל; פלשתין; צרפת; אמריקה; פאקיסטן; מונוגמיה.

הענק לעצמך 6 נקודות עבור כל תשובה נכונה. אם הישגת שש נקודות ומעלה, אתה כשיר לשמש כשר־ביטחון. עליהום והצלח.

התמימים והפראים

מייד עם פרוץ ההקפאה, זרמתי בהמוני אל המכולת של אדון פייפקופף, על־מנת לבצע בחיקו בהלת־קניות פרועה לפני שיהיה מאוחר מדי, יען ידעתי שאין כמו הקפאה־עמוקה להרתחת מחירים.

האתר של האדון פייפקופף כבר היה עטור כרזות פרחוניות, ועליהן כתובת בּ־אותיות מתנדנדות: „כאן הקפאה". כדי שידעו ששם הקפאה. הפייפקופף עצמו עמד בשער, מוצץ כמו קוביית־קרח, וחייך חיוך פינגויני מסויים. חדרתי בכל־זאת. חושי המחודדים חשו מייד בפעילות בלתי־שיגרתית, מוזרה. משהו מקפיא עמד באוויר. אולי גרמו לכך אלפי ילדיו הקטנים והדביקים של המכולתאי, (הוא ממשפחה מסורתית), שזחלו על הקירות עם נומר־טורים דרוכים, והוסיפו למחירים המשו־פרים את היטל־ההקפאה. כמו שממיות חרוצות של מס־רכוש.

התעלמתי מהם. הצדק, שהיה הפעם עימי, נפח לי בעידוד על השכם.

התחלתי:

— 1 לחם קימל. 42 אג. — החלטתי להפגין מראש את שליטתי בנתונים ה־קפואים, על מנת למנוע היתקלויות מזויינות.

פייפקופף לא התווכח ומילמל אחרי:

— 1 לחם קימל. 42 אג.

והעביר לי את הלחם. כלומר — כדרדור בצק סימלי, מפוח קמעה, ועליו קימל אחד בודד. באמת!

הרגשתי שרק ציניות תעזור כאן:

— למה רק גרגיר קימל אחד? — שאלתי פייפקופף בלעג מריר אך רב־משמעות. האיש התכווץ תחת איזמל ה־סאטירה החד.

— טוב, לא היה מקום ליותר — הצטדק.

בדקתי. באמת לא היה.

ראיתי שציניות לא תעזור כאן. אולי כעס. הוספתי 7—6 דציבאלים לקולי ה־צרוד, ועליתי איזה אוקטבה ומשהו:

— מה זה? — הרעמתי עליו, כמו הקב"ה על בני־ישראל כאשר הביאו לו עגל־זהב, במקום פרה.

— זה לחם חדש. קפוא. רק היום הגיע. אבל עולה אותו דבר. 42 אג.

לא רוצה נובר־לחם גמדי. רוצה לחם גדול, עתיר קימלים. שופע בצק. לחם מסורתי. ישן.

— יש איזה לחם מאתמול? — התעניינתי.

— יש! — זרח האיש — 6.70 ל"י. מהאוסף הפרטי שלי. אתה רוצה גם פתק עם חתימה שלי?

נשארתי עם הלחמון הננס. לפחות אי־אפשר להכניס פנימה מסמר, ניחמתי את עצמי. מכסימום נעץ.

הלאה:

— שניים סרדינים. 1.42 עפ"י רשימת קיישל.

— סרדינים־רגיל נגמר. יש סרדינים־שופרא. 2.10 ל"י. אותו דבר אבל שופרא. הולך חזק מאד עכשיו.

לא נכנעתי. הלא מישהו חייב לשבור לאינפלציה הדוהרת את הרגל או משהו. רק לשמור על קור רוח.

— טוב, אז תזמין לי למחר שניים סרדינים־רגיל, כן?

— אין יותר. מה שהיה פעם סרדינים־רגיל, זה היום סרדינים־שופרא.

— ומה שהיה פעם סרדינים־שופרא, מה זה היום?

— קרסיונים.

אני שונא קרסיונים. ניסיתי מזוי
— קילו בשר בבקשה. ישן. קפוא
רגיל. בלי שומן. ותיק. בקר. —11 ל"י
— בבקשה.

האיש צלל למעמקי פריז'דרו ושל
משם איזה יבלת אספסת, קציץ מינימאל
עטוף ניילון אטום, ועליו חתימה כחלחל
— „מוקפא בהתאם לתקן הממשלתי", ע
סלומבה מעופרת נגד קרינה. עפ"י הער
כתי האופטימיסטית שאף הדבר הזה ל־27
גראם בשטח בנוי, אם לא למטה מזה.
— קופה! —11 ל"י.
— ביקשתי קילו — הזכרתי לזונה ד
קפוא הזה.
— זה קילו, אתה לא יודע, בש
מתכווץ בקור? קילו רגיל — —18 ל"
קילו קפוא — —11 ל"י.

עמדתי כבר על סף הכניעה לקיפא
המשתולל, אך הבורא ברחמיו השלי
לעברי ניצוץ אחד של גאוניות, והסתכ
פתרון למשבר. אספתי ביד קלה וברי
נוסף, מלוא הסל מעדנים לא נורמאליי
וביקשתי מפייפקופף החשבון. האיש חישו
בלהיטות ושידר לי את התוצאות:
— 94.82 ל"י בבקשה.

זרקתי לעברו צמד שטרות בני 10 ל"
והסברתי לו ענוגות, שגם כסף מתכו
מקור, ומה שהיה פעם 94.82, זה הי
—20 ל"י — שופרא. ככה זה כש
הקפאה. גם איזכרתי לו את חגורתי ד
שחרחורת באומנות הקראטה, והלכ
הביתה להתמכר לזלילה מופקרת.
נותן הרגשה טובה, להכניע את ז
אינפלציה.

הארץ

ממישנתו של מייסדו:
הבה נרגילה, הבה...
ד"ר מ. זוארץ
(ב"מ המשוחררת, כ"ז אייר תשכ"ז)

היתה פלשתינה

וראו... הופ!

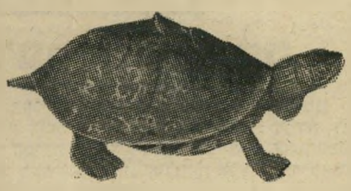
איננה עוד

(המשך מעמוד 2 טור 1)

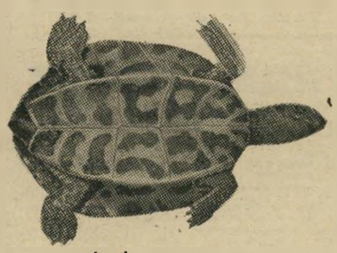
צבנו עושה,
בין הסניפים הולך ונודד,
בין חברים,
מקרטע רועד.

בין ראשי מדינה, שגרירים,
מזכירים,
ראשי הסתדרות ומנכ"לים
בכירים.

וכולם מפטירים מתוך הנאה:
„כמה טוב שהגעת
אדון צב תנועה,
בזכותך יקירי, הריני מוכן
להפוך כל עניין שחור
ללבן".

וכל הצבים באותו האגם
מסתכלים מן הצד ואומרים
בקול רם:
„רבותי, אם לא ישתנה המצב —
אתם תהרגו בקרוב את הצב!
אי-אפשר לכל מזימונת צנועה,
להזעיק בדחיפות את צב
התנועה.
הוא זקן, הוא תשוש
הוא הולך ונגמר.
ואם לא היום, הוא ישבוק כבר
מחר",
אך ראשי התנועה צוחקים:
„זה שטויות",

והצב עוד ממשיך למלא
שליחויות.

חוצפה

החוצפה של הראשי־ערים האלו בגדה זה ממש עובר כל גבול. אנחנו בחרנו אותם כדי שיטפלו בענייניים מוניציפאליים והם, פתאום, יש להם מה להגיד בענייניים של פוליטיקה. מדינאים נעשו לי, מנהיגים יעני.

והשמוק הזה פראג', כן, ראש־עירית בית־לחם, אנחנו מביאים לו את העיתונאיות מחו"ל, ככה לביקור נימוסין, שיראו

ראשי עיריות בגדה נדרשו להפסיק פעילות פוליטית

שיש לערבים שלנו מים וחשמל ובית־עיריה ואפילו ביוב, והחרא הזה פתאום מדבר להם נגד „הכיבוש" הישראלי. כאילו שזה מה שמטריד ראש־עיריה.

ושלא תחשוב שהוא יחידי. הם כולם כאלה. נוסעים באופן חופשי לירדן, בשלי־חותנו, ומנצלים את החופש שאנחנו נותנים להם להיפגש עם כל מיני גורמים עוינים, פת"חים וכאלו. והם מדברים להם על „מדינה פלשתינאית" וכל מיני זבל כזה. חארות, בחיי חארות. אין עם מי לדבר, אני אומר לך, אין.

והם יודעים שלדבר עם פת"ח או פלש־תינאי אחר זה עבירה פלילית, אבל מה — עושים את עצמם אהבלים וזהו. ולך, ימשיכו ככה ונעשה אותם ראשי עיריות בירדן, לא כאן, ושמה הם יכלו לדבר כל היום על „הכיבוש" ולהקים מדינות כמה שהם רוצים.

אז מה, תפשנו אותם חזק והסברנו להם „בעדינות" שמי שימשיך ככה או שנגרש אותו, כמו שאמרתי לך, או ש־נשפוט אותו טוב־טוב על הפגישות שלו עם כל מיני סוכנים זרים. וזה לא בעיה, תאמין לי, כי הרי הם בעצמם, בתור ערבים מזויינים, הם בעצמם סוכנים זרים.

וגם „רמזנו" להם שהתושבים בחרו אותם כדי לנהל את ענייני החשמל והמים והביוב ולא שום דבר אחר, ומי שימשיך לקשקש נגד „הכיבוש" נראה לו את הביוב של העיר שלו איך הוא נראה מבפנים.

חוצפה יש להם. אנחנו כאלו ליברלים והם מנצלים את זה לדבר נגדנו, בחיי חוצפה יש להם, למלוכלכים האלה.

הופיע ונמצא למכירה
המוצר המהפכני החדיש נגד כל התחלואים
„שלח את עמי"

אין לכם מה לאכול — איכלו „שלח את עמי"
אין לכם היכן לגור — הישתכנו ב„שלח את עמי"
אין לכם היכן ללמוד — שננו „שלח את עמי"
המחירים עולים, המשכורת נמוכה — הפגינו „שלח את עמי"

להשיג „שלח את עמי" באריזה מהודרת („יהדות־רוסיה")
ומהשבוע גם באריזה פשוטה („יהדות־ערב")
זכור! „שלח את עמי" ירפא כל כאב! „שלח את עמי" יפתור כל בעייה! „שלח את עמי" ישכיח כל צרותיך!

„שלח את עמי"

אחריות לחצי־שנה. להשיג בכל בתי־הכנסת המוסמכים.

דו תשקיף

אלון ייאלץ לפרוש למנוחה

הפגיעה החולפת בשריר ליבו של סגן ראש־הממ־שלה יגאל אלון, שנגרמה אחרי סעודה דשנה ייתר על המידה שסעד במסעדה ערבית, לא החמירה אומנם את מצב בריאותו, אולם תיאלץ אותו להשגחה ולש־מירה בעתיד הקרוב.

נראה כי אחרי שאלון יורשה לצאת מ־בית־החולים הוא יתבקש על־ידי רופאיו ל־האיט את קצב עבודתו ולדאוג לזמני מנוחה סדירים. ייתכן שעקב כך תשתבש גם תוכ־נית פעילותו של אלון במיסגרת מפעי הבחי־רות להסתדרות וכנסת.

שלושת הלאווים של ספיר

אפילו אם תגיע גולדה מאיר לכלל הסכם עם משה דיין לגבי הפרק המדיני במצע המערך, טרם הסתיימו בעיותיה. לגולדה צפוייה פתיחת חזית מישנית מצד

מערכה לקיצור השירות הצבאי

סיעת העולם הזה — כוח חדש בכנסת עומדת לפתוח במערכה מחודשת לשם קיצור תקופת השי־רות הצבאי לגברים משלוש שנים לשנתיים וחצי. במיסגרת זו תוע־לה הטענה כי הנימוקים שמנעו מהרמטכ"ל להמליץ על קיצור חשי־רות לפני שנה, שהפתכמו על תח־זית של התחדשות הקרבות בחזית המצרית, אינם קיימים עוד, וכי בי־מצב הרגיעה הנוכחי ונוכח העוב־דה שאין חשש מהידוש המילחמה, ניתן עתה לבצע קיצור השירות.

ההצעה לקיצור השירות, תתבע להחיל אותו על המתגייסים החד־שים לצה"ל, ובאופן יחסי גם על חיילי שירות־החובה שטרם סיימו את תקופת שירותם.

פנחס ספיר ואבא אבן, ששניהם יחד וכל אחד מהם לחוד, יתנגדו נמרצות לכל הקשחה בעמדה המדינית של המערך, בכתב או בעל־פה.

ספיר הבהיר לאחרונה כי הוא עומד על שלוש נקודות בבחינת ייהרג ולא יעבור. הוא מתנגד בצורה אולטימטיבית לשלוש תביעות של דיין: להשקעות בשטחים המוח־זקים; להקמת העיר ימית בפיתחת רפיח ולשינוי הפרק המדיני במצע.

אם יתקבלו בנושאים אלה החלטות בניגוד לדעתו, הבהיר ספיר, הוא יסיק את המסקנות האישיות עד הסוף ויהיה מוכן לפרוש מהממשלה.

גברו סיכויי ידלין לשרות

הבירורים האחרונים בדבר כוונותיה של גולדה מאיר לגבי הרכב הממשלה הבאה שתוקם אחרי הבחירות לכנסת השמינית העלו כי **במצב הנו־כחי נשקפים סיכויים רק לארם חדש אחד ממיפלגת העבודה להשתלב בממשלה ה־חדשה. האיש הוא מזכ"ל העבודה אהרון ידלין.**

סיכוייהם של אברהם עופר ומשה ברעם לקבל תיקי שרים בממשלה, התמעטו בצורה קיצונית.

וטו של גולדה

ראש־הממשלה גולדה מאיר עלולה ל־הטיל וטו על ההצעה לבחור את פיליפ קלוצניק כיושב־ראש הקונגרס היהודי ה־עולמי במקומו של הד"ר נחום גולדמן.

קלוצניק, שהוא מועמדו של גולדמן לרשת את מקומו, מחזיק בדיעות הקרובות לדיעותיו של הנשיא הנוכחי.

לאחרונה טענה גולדה כי קלוצניק הוא „גולדמן אפילו יותר מנחום גולדמן."

הפילוג במק"י בלתי נמנע

המאבק הפנימי במק"י נכנס בשבוע שעבר לשלב סופי, אחרי שסיעת המיעוט במיפלגה, המאגדת בתוכה את מרבית פעילי הסניפים של מק"י, החליטה למעשה על הופעה עצמאית בבחירות להסתדרות ולכנסת.

הכינוס הארצי של המיעוט קיבל החלטה לפיה ייעשה בשלב ראשון נסיון להקים חזית משותפת לבחירות בהסתדרות עם ש"ח והעולם הזה — כוח חדש. במידה ורשימה כזו לא תוקם, יש להניח כי המי־עוט יחליט להקים רשימה אד־הוק עם ברית־השמאל וחלק משי"ח לבחירות בהסתדרות, ולהמשיך במגעים לקראת הקמת חזית רחבה יותר לקראת הבחירות לכנסת.

המיעוט במפ"ם נכנע לרוב

אנשי המיעוט במפ"ם, המתנגד למערך עם מפלגת העבודה, אינם מתכוונים להגשים את איומיהם והב־טחותיהם כי לא יטלו חלק פעיל במערכת הבחירות. ראשי המיעוט, שהשמיעו נאומים והצהרות גלהבות בגנות המערך, משתבצים והולכים במערכת הבחירות של המערך.

כיוון שרובם הם עובדי מרכז מפ"ם, הם חוששים כי עבור־תם תופסק אם לא יצ־טרפו למערכת הבחי־רות.

במשרד־החוץ - מינויים מבחוץ

בקרב עובדי מיש־רד־החוץ שוררת הת־מרמרות על הנטייה להעדיף מינויים לתפ־קידים דיפלומטיים ש־לא מקרב עובדי מיש־רד־החוץ.

כך, למשל, מתמודדים על תפקיד קונסול התרבות בקונסוליה בניו־יורק שלו־שה מעובדי רשות השידור, עוריה רפפורט, יעקב בן־הרצל ואלימלך רם. גם ל־תפקיד הנספחת לענייני נשים בשגרירות בוושינג־טון, שהתפנה עם פרישתה של סטלה לוי, מפקדת הח"ן לשעבר, יש נטיה לקחת עתונאית ישראלית שבעלה עובד בשגרירות מאשר למנות למישרה מועמדים מקרב אנשי מישרד־החוץ.

בית־חולים נייד ראשון

בית־חולים אזרחי נייד, ראשון בישראל, בו ניתן לבצע גם ניתוחים דחופים, יוקם לראשונה בישראל בחודש הבא, כאשר ייערך הג'מבורי הבינלאומי של הצופים.

הג'מבורי, בו תשתתפנה משלחות מ־20 מדינות ובהן 15 אלף איש, ייערך ביער חרובית ליד כפר־מנחם בדרום. בשטח היער יפוזרו, מלבד בית־החולים, גם 8 מרפאות שדה עם רופא בכל אחת מהן ומרפאה של רופא שיניים, כדי להחיש עזרה רפואית למש־תתפי הג'מבורי במקרה הצורך.

כפיה דתית ביריד המזרח

סגן ראש עירית תל־אביב אברהם בויאר, האחראי מטעם העיריה ליריד המזרח, הצליח לאלץ את בעלי המסעדה הרומנית פרינציצה להגיש במסעדתם רק אוכל כשר.

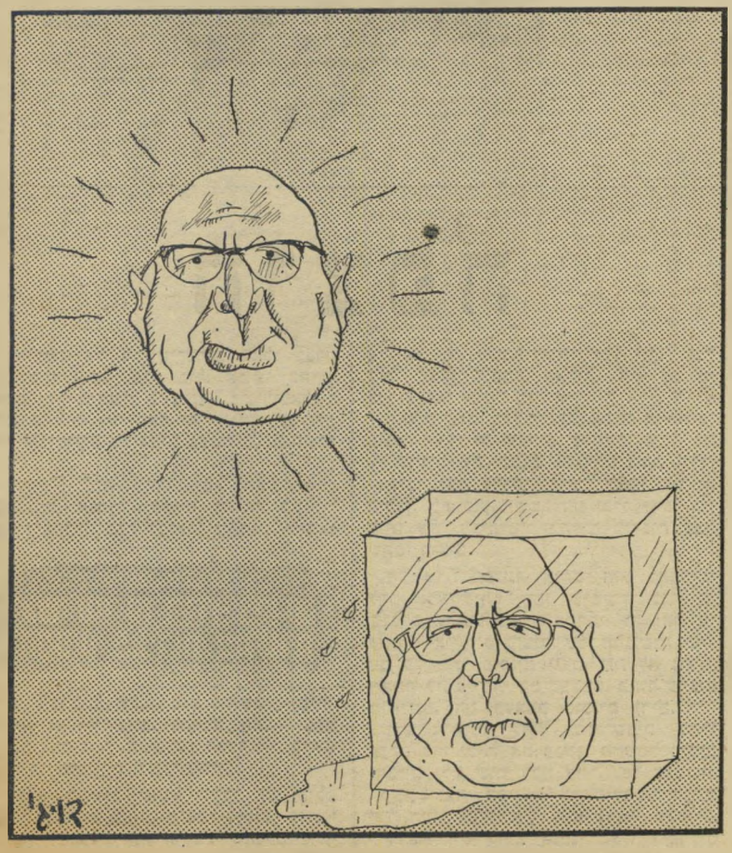
המסעדה שייכת לאיש העסקים היש־ראלי כרונו לנדסברג, בעל החברה הדרומית לשיווק ולשגרירות הרומנית בישראל. עובי־דה זו מנעה עד כה לחצים דתיים.

אולם לאחרונה נאלצו בעלי המסעדה להיכנע ללחצם של היהודים ומעתה יגישו במסעדה אוכל רומני אמיתי, אבל כשר.

דפוס מפא"י קנה את „שער"

החברה לפירסומים של מפא"י, שרכשה לפני חוד־שיים את דפוס לוין־אפשטיין, רכשה השבוע את היומון הכלכלי שער.

שער היה שייך לבעלי חברת הפירסום דחף אליעזר ז'ורבין ואחיו יוסף אמיר. העורך המיוחד של העתון הוא יוסף כנען, היועץ הכלכלי של ברית הקואופרציה הצרכנית.

כמה זמן זה ייקח?

הצטרף
אלי
לספל
קפה טוב!
18 קראט
קפה נמס
גבישי
של עלית
עלית
18
קפה נמס גבישי

קריאה יקרה,

יהודית מזור היתה תלמידת־תיכון בת 15 כאשר נבחרה בשנת 1958 כמלכת־המים הראשונה של ישראל. מאז חלפו 15 שנים. יהודית, אחת הנערות היפות ביותר שידעה ישראל, היא כיום אשת חברה ניו־יורקית בת 30. כמוה, כך חלק ניכר ממלכות־המים שנבחרו אחריה הן כיום עקרות־בית, אמהות לילדים, המנהלות חיי־משפחה ושוודאי התנסו ביגתיים בחוויות חיים מרתקות. אבל אין ספק שאותו מאורע שהתרחש בנעוריהן, אותו ערב בחירה בו בחר בהן קהל אלפים כראויות לכתר בתחרות־יופי, עדיין זכור להן כפרק מסעיר ומשעשע.

ב־15 השנים מאז החל העולם הזה במיבצע הקייצי של בחירת מלכת־המים, שנועד בעיקרו להמחיש מעל דפי העיתון את יבול המין היפה המבשיל מדי שנה על חופי ישראל, נבחרו 11 נערות, היכולות להכליל בביאוגרפיה האישית שלהן את כתר מלכת־המים. ב־1961 וב־1962 לא התקיימה התחרות בגלל סיבות תקציביות. ב־1965 היא בוטלה בגלל מערכת הבחירות בה השתתפה תנועת העולם הזה — כוח חדש לראשונה. ב־1967 היתה זו מילחמת ששת־הימים שמנעה את המיבצע. כך שהמלכה שתיבחר השנה תהיה השתים־עשרה במניין.

השבוע נפתח המיבצע רישמית בראשון בשורת הפסטיבלים העממיים המרכיבים את האירוע. בד בבד עם כך תוצגנה המועמדות החל מהשבוע, כל אחת בניפרד, מעל גבי העיתון. עד לטכס הסופי של בחירת מלכת־המים וסגניותיה שיתקיים בתל־אביב, יוכלו הקורא־ים לערוך היכרות עם הנערות המתמודדות השנה על התואר.

מי תהיה היפהפייה ה־12, שתצטרף אל הגלריה המכובדת ומרהיבת־העין של מלכות־המים?

מה שמאפיין את בחירת מלכת־המים, בניגוד לתחרויות יופי אחרות, היא הענקת זכות הבחירה והחכרעה בידי הקהל, המשתתף בטכסים השונים.

ההחלטה בידך.

אלי יעקב

יהודית מזור
מלכת־המים 58'

זיווה בינדר
מלכת־המים 59'

רות פדר
מלכת־המים 60'

ויוי דל־ביאנקו
מלכת־המים 63'

יהודית גד
מלכת־המים 64'

אבישג פפה
מלכת־המים 66'

טלי פרידמן
מלכת־המים 68'

שרית דמיר
מלכת־המים 69'

חני פרי
מלכת־המים 70'

אירים דוידסקו
מלכת־המים 71'

דוקי הוניגמן
מלכת־המים 72'

הנעלמת
מי תהיה ב־73'?

לאייבי באהבה

מופע אמנים למען ספינת השלום

תל־אביב „היכל התרבות"

יום שלישי 17.7.73 — החל משעה 9.30 בערב

אילן ואילנית
אריק איינשטיין
מירי אלוני
יוסי בנאי
יהורם גאון
דורי בן־זאב
אורי זהר
שלום חנוך
מיכל טל
הצ'רצ'ילים

גדי יגיל
עדנה לב
להקת הרוקדים
מזרח ירושלים
יהודה ברקן
להקת
„אנו אנו הפלמ"ח"
עודד תאומי, גדעון זינגר,
דני גולן, אלעד אופיר ואח'
מאיה קזאביאנקה

לתוכנית הערב יתרמו גם:
גילה אלמגור, דן בן־אמוץ, חיים חפר, דידי מנוסי, יורם קניוק ואחרים

תצוגת אופנה

ע"י חברות גניה בית אופנה ודיוה

יצרני בגדי ים וחוף

המופע יוקלט ע"י חברת ישראפון וישודר מספינת השלום

ארגון המופע: מרקו תורג'מן בשיתוף עם „בידור לעם", נעם סמל, „אורות", „הגר" ומערכת „להיטון".

כרטיסים: „לאן", פסג' דיזנגוף 101, טלפון 231655, „הדרן" וביתר המשרדים בתל־אביב. כל ההכנסות קודש לספינת השלום

פרסום בלקין

EMPLOYMENT OPPORTUNITIES

FOR ALL WHO WANT TO WORK AND GET AHEAD
WITH A GOOD JOB AND HIGH PAY
This is your opportunity

- If you are skilled or otherwise
- If you are prepared to travel
- Any one from 18 to 45.

Many Employment Opportunities Exist in
U. S. A., ENGLAND, IRELAND, CANADA Etc.
Vacancies Exist for

PLUMERS ★ DRAUGHTSMEN ★ NURSES ★ FACTORY WORKERS ★ ELECTRICAL ENGINEERS ★ LABOURERS SHOP ASSISTANTS and many other types of Employment.

If you desire to get ahead doing a job which you enjoy with good pay — write to us for full details

THE MACRAY AGENCY
P.O. BOX 39 PARK RD
SOUTHPORT — LANCS
ENGLAND

צלם הטלוויזיה צילם והקליט את שיחותיהם האינטימיות של חברי לעבודה, המפחדים עתה שנשותיהם תיראינה את הסרט

אנשים

■ לשר־המישפטים **יעקב שימשון שפירא** שמור מקום־חנייה ליד ביתו בשדרות קרן־קיימת בתל־אביב. את זכות החנייה ניצל גם בנו של השר, **גמליאל שפירא** — שירש גם את מקום אביו בשותפות שלו עם עורכי־הדין **מיכאל פירון** ו**יהודה קרני**. השבוע גילה גמליאל כי מקום החנייה השמור תפוס על־ידי מכוניתו של אחד השכנים, ביקשו לפנות את המקום. השכן התרגז, החל צועק על גמליאל: „המקום הזה מיועד רק למכונית השר, ולא לבני משפחתו! לי יש אר־תן הזכויות עליו כמו לך!" בן השר התניע את מכוניתו, נסע לחפש מקום חנייה אחר.

■ שר־המיסחר־והתעשייה **חיים בר־לב** החליט לפוש קימעה ממאבקו באלה מבין ה־תעשיינים שאינם מסכימים ל־הקפאת המחירים ולנסות לה־בין אותם בדרכים אחרות. ב־מוצאי־השבת האחרונה הוא הלך לחזות בסרט סוד הקסם הבורגני של הבמאי **לואיס בונואל**, יחד עם ידידו ה־תעשיין **אורי שפירא**.

■ מה זה דוקטור אמיתי? במסיבת העיתונאים שערכה ה־שבוע ראש־הממשלה **גולדה מאיר** בירושלים, בה דיווחה על פעולות הוועדה למלחמה במצוקה, הסביר מנכ"ל הבי־טוח הלאומי ד"ר **ישראל כץ** את ההבדל מנקודת־מבטו של בנו: „בני אמר לי: ,הדוקטור בקופת־חולים הוא דוקטור אמי־תי דוקטור של ילדים, ואילו אתה דוקטור של תיקים.'"

■ בחוגי **משה דיין** הפי־צו השבוע את הבדיחה הבאה: שואלים: „מה מצב בריאותו של **יגאל אלון**?" התשובה: „מצבו מעורר דאגה, הוא בריא."

■ חבר הוועדה־המרכזת של ההסתדרות מטעם הליברלים ה־עצמאים, **היל זיידל**, הגיש תלונה לוועדה נגד מזכ"ל ההס־תדרות **יצחק בן־אהרון** על שניצל במה של ההסתדרות כדי לנהל תעמולת־בחירות עבור ה־מערך. אלא שהמזכ"ל עשה זאת בטעות: בן־אהרון הגיע לכנס, חשב שזהו כנס של המערך, והחל בנאום־התעמולה שלו. ב־סוף נאומו, כאשר נאמר לו כי דיבר בפני אנשי ההסתדרות, שאל: „אז למה לא אמרתם לי קודם? למה לא שלחתם לי פתק באמצע הנאום?"

■ המועמד לראשות עיריית תל־אביב מטעם גח"ל, אלוף (מיל.) **שלמה** („צ'יץ") **להט**, הגיע כנראה למסקנה שרצוי לשכוח את הקשר בין שירות בצבא וניהול עיר. בשבוע ש־עבר, הכריזו מודעותיו: „ניס־יוני — הנהגת אנשים בעיתות שלום ובעת מלחמה." השבוע, הושמט קטע זה.

■ במיסגרת המדור מה הע־לה לי את הדם לראש? בתוכ־נית הלילה של גל"צה"ל, גי־לה השבוע היועץ המשפטי של עיריית תל־אביב, **מרדכי וירי־שובסקי**, למראיין **יעקב אגמון**, כי בין השאר הרגיז אותו השבוע אחד הח"כים שביצע שינויי בנייה בדירתו והיה חייב לפרסם מו־דעה בעיתון המזהירה על כך את שכניו, פירסם את המודעה בעיתון בערבית כדי ששכניו לא יוכלו לקרוא ולהתנגד.

■ מועד מסיבת יום־ההול־דת החמישית לטלוויזיה עדיין לא נקבע. אבל ביניתיים התקין כבר **חיים גיל** מצלמה ניס־תרת במיזנון, צילם והקליט את העובדים בשעותיהם הפנויות. במטרה לשדרם במסיבה — ל־כשתתקיים. מסתבר שהנושא ה־עיקרי בשיחות היה יחסי־המין בין העובדים, ולאחר שהתקנת המצלמה הניסתרת נודעה ל־עובדים, הם החלו רצים אחרי גיל, מתחננים בפניו שיוציא את הקטעים עליהם, כי הם מת־כוננים לבוא למסיבה עם נשו־תיהם החוקיות.

■ לאחר ש**דן כנר** החל ממעט בהדרגה בהופעותיו בפני־המסך הקטן, בגלל תפקידו ה־חדש כמנהל חטיבת הביצוע ב־רדיו, ו**תקווה מור** עסוקה בבעיות הלידה שלה, ערכה ה־טלוויזיה בחינת מסך ראשונה ל־15 קריינים. מתוכם זומנו ל־בחינה נוספת קרייני הרדיו **מרים אלון**, **שולמית גור**, **שרה דורון**, **גבי ינון**, ו־**דני קרן**, שיעברו קורס מיו־חד מטעם הטלוויזיה. התלמיד המצטיין בקורס — יזכה ב־תפקיד. ביניתיים זוכה לשבחים שרה דורון. מלבד המתח שעבר על הנבחנים עברו עליהם מס־פר דקות של מתח כאשר הב־חין הנוטר שבפתח בניין הטל־וויזיה בטנדר חשוד חונה ליד הבית. הנוטר ניבהל, הזי־היר את עובדי הבניין שהתחי־לו לרוץ למיקלט והזעיק את המישטרה. אז התברר שהמכו־נית הוצבה שם כתרגיל בטחוני.

■ איש חיים שכאלה **עמום אטינגר** שסייר במשך ארבעה וחצי חודשים באמריקה הדרו־מית, זכה אחרי שלושה חודשים להצטרפותה של אשתו העי־תונאית **תמר אבידר**. ביום הראשון לפגישתם — בהאיטי — הרגישה תמר באווירה משו־נה בבית־המלון שלהם. מסתבר שבעלה החליט למתוח אותה, שכר דירה במלון בו גרים זו־גות שבאו להתגרש בהאיטי. זהו מלון מיוחד, הדואג לסידו־רי־גירושין תוך 24 שעות, כש־עורך־הדין המטפל בגירושין הוא גם בעל המלון.

■ התלמידות בחוג לתיאט־רון של אוניברסיטת תל־אביב מופתעות לאחרונה מבקשותיו החוזרות של המרצה שלהן ל־תולדות התיאטרון, השחקן **שמעון לבארי**, לאפשר לו להציץ בראי, שכמעט כל אחת נושאת בארנקה. לב־ארי הג'ינ־ג'י החל לגדל זקן, לקראת הצ־גת־ההיחיד שלו על חיי הצייר האדמוני **וינסט ואן־גוך**, ומ־צפה לראות אם גם זקנו אדמדם.

■ הספורטאית המצטיינת **אסתר שחמורוב־רוט** הח־ליטה לגוון את הקאריירה שלה, ונכנסה גם לעיסקי־השעשועים: היא זכתה בחוזה־הקלטות עם חברת תקליטים, מתכוננת ל־הקליט, בשלב ראשון, שני פיז־מונים שנכתבו במיוחד עבורה.

■ סיום עיסקה גדולה מל־ווה בדרך־כלל בהרמת כוסית משקה חריף. כך גם היה כא־שר נחתמה עיסקה של כמה מאות אלפי דולרים בין נציגי הלן קרטיס בארץ לקבוצת אנ־שי־עסקים מקפריסין, ליצוא תמרוקים לא־מעובדים לקפריי־סין. העיסקה נחתמה במישרדו של עורך־הדין **יעקב סולד־מון**: „טוב, עכשיו צריך לח־גוג בשתייה," אמר עורך־הדין וניגש לבאר שבמישרדו, חיפש מיספר דקות — ומצא רק חצי בקבוק יין הוק זול. בלית־ברירה, שתו הנוכחים את היין.

יהושע רבינוביץ

ראש עיריית תל־אביב פגש במסיבה את העיתונאית מירה אברך, שוחח איתה על ענייני בחירות, זכה ממנה לנשיקה על הלחי.

מר בוננזה

הלוא הוא לורן גרין, כוכב סידרת המערבונים **בוננזה**, שהיתה הסידרה הפופולרית ביותר שהוצגה אי־פעם בטלוויזיה האמריקאית, נמצא בישראל. גרין, יהודי קנדי בשנות ה־60 שלו מילא בסידרה את תפקידו של בן קארטר. הסידרה הוקרנה בטלוויזיה האמריקאית במשך 14 שנים רצופות, בהן הופקו 500 סרטים באורך של שעה כל סרט, שבכולם השתתף גרין. גרין, שהוא אב לבן בן 28 ולבת בת חמש, הסריט בישראל סרט תעודתי על ירושלים עבור הטלוויזיה הקנדית, בה הוא משמש כמורה־דרך וכמספר. בתמונה הוא נראה בחברת מיכל אופיר, ישראלית תושבת ניו־יורק, שאירחה אותו בדירתה הירושלמית, כשברקע צלליות העיר העתיקה.

פסוקי השבוע

● **מזכ"ל ההסתדרות יצחק בן־אהרון**: „חוקת ה־הסתדרות היא מימי מתושלח."

● **העיתונאי שלום רוזנפלד**: „מפלאי שנת בחירות: רבים, שהגיעה שעתם ללכת, החליטו לרוץ."

יגאל קם צחוק, צחוק, אבל...

● **אימפלציה**: כאשר ממתינים ל ר ח ל (כורם) 18 שנה במקום 7.

● **כנ"ל**: כתובה ב־100,000 ל"י, לייתר ביטחון.

● **מה הצד השווה בין חברי בית־הלורדים הבריטי ובין פועלי נמל אשדוד**: אלה ואלה עובדים על נ ו ר מ ה.

● **גולדה**: ש ר ת רבים, חצי נחמה.

● **חדשות אחרונות**: אהרון יריב (ירושלים) ומוחמד בודייה (פאריז) סיימו את תפקידם.

● **מחמוד בודייה**: The last go in paris.

● **י ל ד נחטף בתל־אביב**: מחפשים את ה ס נ ד ק.

● **צה"ל**: צעירים ח רוצים ל היבחר.

● **בירת הנגב**: באר ש ש (בש).

● **באשדוד נתקל ב ו צ ר בענבי ז ע ם**.

מכתבים

אחדות העם

ופיצול העם

בלי הרף, יום ולילה מדברים גולדה מאיר, הרב גורן, זרח ורהפטיג ואחרים מצמרת השילטון בישראל על אחדות העם. והם הם האשמים העיקריים ב־פיצול העם! על איזה אחדות הם מדברים? מה יש משותף בין אשר ידלין לפועלי? מה משותף תמצא בן עובד בן־עמי לבין תושב הקטמונים? ומה בין צבי דינשטיין לד"ר דויד ניב? ומה בין אגודת־ישראל לבין מפד"ל? ומה בין השנים לבין מאה שערים? ומה בין רפ"י לשעבר לבין מפא"י לשעבר? ומה בין מאות אלפים רפורמים למאות אלפים ארטודוקסים? ומה בין אשכנזים לבין עדות המזרח? ככה אפשר לשאול בלי סוף.

אם יקרה לה לגולדה מאיר אחדות העם למה היא לא עושה דבר שלא רק אנשי מפא"י יקבלו מישרות שמנות במדינה? מדוע רק לאנשי מפד"ל לאחוז במישרות דתיות ולא כל־כך דתיות במדינה? אם אחדות העם היא עקרון, למה עושים אנשי השילטון הכל, בדרכים כשרות ולא כשרות שבכל עיריה ובכל מועצה יישבו אך ורק אנשי שלומם?

בשביל גולדה אחדות העם הוא אחד הנזבים העוזרים לשלוט בלי מעצורים. בעזרת הסיסמה הזו רומסים את מה שנשאר עוד מהדימוקרטיה בישראל. ישראל תחת השלטון של עבודה—מפד"ל היא מפלצת של חלקים שלקחו אנשי השלטון מרוסיה הסטאלינית, ערב הסעודית, גרמניה הנאצית, מדינת בננה והוטנטוטית.

חיים שמעון דורצ'נקו, חיפה

חוק לא־

דימוקראטי!

החוק המעניק פטור מצה"ל לבנות דתיות, הוא חוק אבסורדי המפלה בין אדם לאדם. החוק אינו דימוקראטי ומן הראוי לבטלו.

בדימוקראטיה מתייחסים לכל האזרחים כשווי־זכויות וחובות. החוק המשחרר בנות דתיות — מפלה לטובה אזרחים מסויימים: במשך השנתיים יכולה הבחורה הדתית לעבוד וללמוד — מה שכל חיילת אינה יכולה.

מטרון

מה שחייבים לתקן בעניין חוק זה: אם מעניקים פטור לחלק מסויים של אזרחים — חייב חוק זה להכיל את כלל האזרחים ללא אפלייה של דת.

מכאן: גיוס בנות מרצון! דבר זה גם יסטור את האחראים מצביעות ושקר: כיום הולכות בנות לרבי, ותמורת כסף מוענק להן הכשר דתי והכנה למיבחן הרבנות המייעצת לגיוסו!

מאיר מטרון, רמת־גן

התלוי והחבל

מאיימים השכם והערב עם מיתון והבטלה גרדעים יותר משנות 66'־67', אך מצב השכירים כיום הוא שהמשכורת מספיקה בקושי לתת־קיום אנושי.

אזכרת ההבל בבית התלוי! זאת מדיניות, זאת?

גדיחו שפר, חיפה

ציונות של

שנות ה־70

בביקורו בקריית־כתרילבקא־ארבע, עמד מזכ"ל ההסתדרות יצחק בן־אהרון על ה־שיגשוג הכלכלי של המתנחלים, המבוסס על ניצול נערים ערבים בשכר שמונה ל"י ליום.

תלוקת העבודה לערבים ולימוד התורה למתנחלים: ציונות שנות ה־70.

שלמה ארזי, חיפה

מבקר המדינה

על חדרה

ביודענו, שאתם אולי היחידים המצטיינים באומץ־לב ובלא משוא־פנים, החלטנו לפנות אליכם ולבקש ממכם להסב את תשומת־לב הכנסת ודעת־הקהל לביקורת הקשלנית של מבקר המדינה על סדרי המינהל בעיריית חדרה.

די לעלעל בדו"ח כדי להתרשם מהאשמות חמורות ביותר על סכומי כסף גדולים, שאיש אינו יודע להסביר את היעלמם, על ניהול כושל, מחדלים, ליקויים ועוד.

אנו מקווים, שאתם לפחות תוכיחו שהביקורת הזאת לא יתכן שתיקבר בדממת האדישות האופיינית כל־כך לחברתנו.

יצחק עמרני, כהן אפרים, פלטי סתוי, רפפורט יואל, זילברמן

גולדה מאיר ודויד בן־גוריון
מה היא לוחשת?

שטיין חנן, ניסימי יונתן, אטלקה ציון, דוד אביב, שולר אר־מנד, אלפינר מרים, חדרה

נישואי

דיין

הוכחה לכך שמשה דיין רוצה לדפוק אותכם, ניתנה ביום השלישי שעבר.

קא **העולם הזה**, שגילה לפני חודש וחצי (**העולם הזה** 1863) על תוכניותיו של משה דיין לשאת את רחל רבינוביץ־כורם. כתב אז **העולם הזה**: „...זו שאלה של זמן בלבד, עד שהרב גורן ייקרא יום אחד להעמיד חופה ולערוך קידושין בין משה דיין ורחל כורם."

אסטרטג

מוצלח

אתם, שאין סוד מחדר המיטות של משה דיין הניסתר מעיניכם, לא הצלחתם לגלות את תוכנית החתונה שלו.

איפה כל הכתבים וציוותי החקירה של־כם? זה רק מראה שדיין הוא אסטרטג ממדרגה ראשונה: תיכנן חתונה בלי הערלם וה־הצליח.

צבי־משה גורי, תל־אביב

תמונת

השנה

„העולם הזה" 1869, תמונתם של גולדה מאיר ודויד בן־גוריון.

הצילום של גולדה לוחשת לבן־גוריון, הוא, לדעתי, תמונת השנה. לא ראיתי בעיתונכם בשנה האחרונה צילום יותר טוב.

ועכשיו, חידה: מה לוחשת גולדה לזקן? התשובה: „אנחנו עוד נקבור את כולכם"

ר. דוידי, חיפה

● כחמשך לחידה של הקורא דוידי, מוזמנים הקוראים לשלוח למערכת מה לדעתם לוחשת גולדה מאיר לבן־גוריון.

המוסר

הציבורי

הזדעזעתי למקרא המודעה המצורפת בזה בדבר: מזכירה אלקטרונית, בעלת אפשרות הקלטה סודית של שיחות טלפון.

מה צריך לחשוב הקורא הישראלי המולעס על־ידי העתונות היומית על „התפתחויות חשובות" ועל אי המוסר בשערוריית ווטרגייט, כשהוא פותח את העיתון ומוצא מודעה מעין זו: האין צריכה הממשלה לאסור פירסום מודעות כאלו, הפוגעת במוסר הציבורי?

שמואל פריכטמן, חולון

● הכוונה ב„הקלטה סודית של שיחות טלפון" היא לא להאזנה לשיחות זרים, אלא להקלטה של שיחת בעל המכשיר מבלי שהמדבר איתו ידע שהוא מוקלט.

מזכירת המזכירה האלקטרונית
הקלטה סודית

הקייץ

כא!

כנראה שצריך להכריז על משטר חירום מדי כל קיץ. אני רק קורא עיתונים — ומסתבר שלישראלים יש הרבה מה לאמר עם עליית הסמפרטורה. חבר מועצה נחמף — תיירת ניצלה מאונס בהשיבה אגרוף... חמש מחברותיה לא ניצלו. מה לעשות? לא אמרו להן להתאמן בבית לפני שתבואנה לביקור בארץ. הקיץ מבטיח הפתעות.

אתם אומרים — זה היה עשוי לקרות גם בחורף...

יכול להיות! אבל איך אפשר לא למות מצחוק — מכת אגרוף...

ב. פוסקו, בריסניה

דיין עמד ברחוב דיזנגוף בתל־אביב, חיכה עד שראה שהעולם הזה יצא לשוק ולא יוכל לכסות את חתונתו, רץ לביתו של הרב פירון והתחתן בלעדיכם.

רית שלזינגר, רחובות

0:1 לטובת

שר־הביטחון

במישחק שלכם עם משה דיין, התוצאה השבוע: 1—0 לטובת שר־הביטחון.

הולך לו השחקן הראשי בקבוצה הירוקה לכם, ומתחתן. כך סתם. בלי לתת לכם כל רמז ומכניס לכם גול לא־נורמלי.

אבל מה אפשר לעשות? ככה זה בספורט: פעם מנצחים ופעם מפסידים.

משה נוימן, רמת־גן

● ניצחון חלקי בסיבוב הזה ניצח דוד

איך הפך האזרח ק. ללאומני

את השורות המצורפות כתב ברטולט ברכט לפני כ־30 שנה. למרות זאת תוקפן — כך נראה לי — עדיין צומד.

מר ק. לא נמנה על הגורסים כי הכרחי לחיות בארץ מסויימת. הוא אמר: „אני יכול לרעוב בכל מקום." אולם יום אחד שוטט בעיר אשר היתה כבושה על־ידי אוייב אותה ארץ אשר בה חי. בא מולו קצין של אוייב זה, והכריח אותו לרדת מן המדרכה. מר ק. ירד מן המדרכה, וחש כי הוא מתמלא חימה נגד איש זה, ולא נגדו בלבד, אלא במיוחד נגד הארץ אשר אליה שייך האיש, עד כי הרגיש מישאלה שתיעלם מעל פני האדמה. „כיצד," שאל מר ק., „נעשיתי לרגע זה לאומני? על־ידי־כך שפגשתי לאומני. והרי לכן יש לשרש את חטיפשות, כי היא מטפשת את אלו הנתקלים בה."

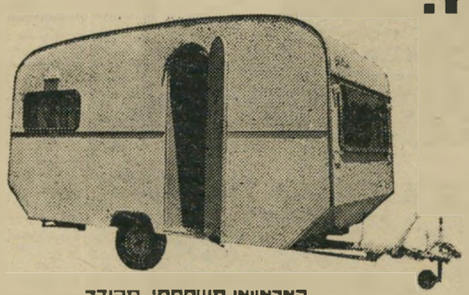
(ברטולט ברכט. מתוך: „סיפורי מר קוינר")

ג. פ., מערב־גרמניה

חברת "טרופי-קורפוריישן"

מכריזה על
מבצע פרסים משולב
טרופי-ים
10,302
פרסים יקרי ערך

102 פרסים בהגרלה:

קאראוואן משפחתי מהודר

פרס ראשון:
סירת מרוץ

סירת מרוץ דגם "דאסקי קווין"
מצויידת במנוע חיצוני "גוהנסון" 115 כ"ם

פרס שני:
קאראוואן
ו-100 פרסי עידוד נוספים

תנאי ההשתתפות בהגרלה:
מתחת לפקקי „טרופי" הופדסו אותיות המרכיבות את השם „טרופי". שלח פקקים המרכיבים את השם „טרופי" ותשתתף בהגרלה. את הפקקים שלח בדואר רגיל לת. ד. 14254 ת"א, עבור מבצע „טרופי־ים". יחד עם הפקקים השלם ושלח את חסיסמא: סימן ההיכר של הטוב ביותר...

ט ר ו פ י

10.200 פרסים בלי הגרלה:

100 סירות גומי

100 מזרוני ים

2000 תיקי ים

8000 בדורי ים

תנאי הזכיה: מתחת לפקקי „טרופי" הודפסו ציורים של פרסים:
סירת גומי; מזרון ים; תיק ים; כדור ים.
שלח בדואר רשום פקק עם ציור של אחד הפרסים ותקבל את זכייתך בלי הגרלה. את הפקק שלח לת. ד. 14254 ת"א עבור מבצע „טרופי־ים". יחד עם הפקק חשלם ושלח את הסיסמא: סימן החיכר של חטוב ביותר...

פרסום אדמון בע"מ

טרופי

בהצלחה

סימן ההיכר של הטוב ביותר

סנובית

יודעת על מה מדברים ויודעת מה
עושים. על הקרמים שלה לטיפוח העור
אינה מדברת ואינה מספרת.
היא משלמת רק 6.75 ל"י. עבור הקרמים
שלה:
Taya Deep Moisture Cream
Taya Deep Moisturizing Skin Food
היא בדקה ויודעת כי הקרמים
של „תיא' בין הטובים ביותר לשמירת עור
בריא, צעיר ורענן.
הקרמים שלה מכילים את
חידושי המדע האחרונים, פעילים ושומרים
על הלחות הטבעית
של עור הפנים החיוניים לגמישות
העור ושמירתו צעיר, גמיש ורענן.
לכן תני ל„תיא" ליפות אותך
כי „תיא" פירושה תהיי יפה אשה.

באור-ורשבסקי

קבוצת הומו־סכסואלים יוצאת בהאשמה נגד המישטרה, מישמר־הגבול והבולשת

הם מתעללים בהומו־סכסואלים

מר אורי אבנרי,

אנו, אזרחי מדינת־ישראל, אנשים מכל שיכבות החברה, בני כל העדות ובעלי כל העיסוקים: החל מחיילים וסטודנטים וכלה ברופאים ועורכי־דין, רווקים כנשואים — אשר הדבר היחידי המבדיל אותנו מכלל הציבור הוא היותנו הומוסכסואלים, פונים אליך, כאל אדם אשר פעל לא מעט למעננו במלחמתנו הצודקת, ואשר הינו נקודת־אור בכל אפילת ההתנכלות והשינאה מצד גופים רשמיים במדינת־ישראל, ומבקשים את עזרתך.

מזה מיספר חודשים, הננו נתונים לרדיפות, לעלבונות ולהשפלות מצד גופי המישטרה השונים, הכוללים את המישטרה, מישמר־הגבול והבולשת האזרחית, במקומות המיפגש שלנו בעיר תל־אביב.

מעשים אלה, החוזרים על עצמם כימעט מדי יום, נוגדים את הצהרת דובר המישטרה, שחובאה לא מכבר בעיתון „הארץ", האומרת, בין היתר, כי אין המישטרה רודפת או מעוניינת לרדוף את ההומוסכסואלים. כמו כן, הם מנוגדים לאופייה של כל חברה דימוקרטית ומתקדמת, ומקבילים בחריפותם למעולות שנוקטים שילטונות במישטרים טוטליטריים מסויימים כנגד מיעוטים.

■ ■ ■

מעשים אלה, המבוצעים בעיקר, ובמלוא חריפותם, בסביבות „גן העצמאות" שליד מלון „חילטון" בתל־אביב (מקום מיפגש הומוסכסואלים ידוע ומוכר לכל), כוללים, בין השאר:

● מארבים בתוך הגן על־ידי המישטרה (מישמר־הגבול, בולשת) או פשיטות־פתע ברחוב שלפניו, המסתיימים בדרך כלל במעצר מיספר „חשודים" וחושבתם למשך מיספר שעות בבית־המעצר „אבו־כביר", תוך מסירת הודעה לחוריהם, לרוב על מנת שיבואו ויציאום (להזכירך: חיילים וסטודנטים);

● תפיסת בחורים והכאתם במכות קשות (חכוללים בעיטות, אגרופים וסטירות), העלבתם בעלבונות וכינויי־גנאי שונים, חקירתם בצורה משפילה ומאיימת, הזחרתם לבל יחזרו למקום;

● התזת גז מדמיע על פניהם (לפחות בפעם אחת עברה ניידת מישטרה לפני פתח הגן, ושוטר, שישב בתוכה, התיז, ללא שום סיבה המתירה זאת, גז מדמיע על פניו של בחור שעמד בפתח, ולפני שהבחור הספיק להגיב, נעלמה הניידת כלעומת שבאה) וכדומה (עוד רבים, שונים ומשונים המעשים מכדי לפרטם פה).

למותר להזכיר פעולה המבוצעת זה מיספר שנים, וחיא לקיחת פרטי האנשים על־פי תעודות הזיהוי שלהם.

כל זאת נעשה באופן שיטתי כמעט מדי יום, וזאת ללא שום מעשי פרובוקציה, אלימות פיזית ומילולית, או כל מעשים אחרים כנגד המישטרה, או אזרחים אחרים, היכולים להצדיק שינוי ביחסה של המישטרה כלפינו, לעומת שנים קודמות. ושום סימן אינו מראה כי רדיפות וחשפלות אלה עומדים לחיפסק בעתיד. לחיפך, מדי יום ההתעללויות הולכות ומחריפות.

■ ■ ■

מעשים אלה מבוצעים נגד אזרחים שלווים, חממלאים את חובותיהם למדינה בנאמנות, חחיים את חייה וחבונים אותה כשאר האזרחים.

כל זאת מבוצע נגד אנשים אשר כל רצונם הוא לחיות בשלווה עם אנשים הדומים להם, ואשר בגלל הרדיפות, האפלייה בחוק וחתנכרות החברה חישראלית, מתייראים לחשוף את עצמם, וחייבים להסתיר את נטיותיהם, ומשום־כך אינם יכולים להרים את ראשם ולצאת למילחמה על זכויותיהם החברתיות הצודקות — עובדה המביאה את המישטרה לנחוג בהם ככל העולה על רוחה, בלא שתחשוש לתשובה נגדית או לביקורת.

לכן אנו פונים אליך, מר אבנרי. אנו מאמינים ומקווים שיש בכוחך לחשוף בפני הציבור והכנסת את חזוועה המתחוללת עלינו, על־מנת שינקטו צעדים להפסקת חדיכוי, הרדיפות והטרור, חמבוצעים נגדנו, והחופכים אותנו לחברה נרדפת, מדוכאת ומושפלת במדינת־ישראל, לכאורה בעלת החברה חמתקדמת וחמישטר הדימוקרטי.

ועל זאת תשולם.

בכבוד רב
הומוסכסואלים.

● אורי אבנרי הגיש בכנסת שאילתה לשר־המישטרה על העובדות המוזכרות במיכתב זה.

הניידת עברה ליד פתח הגן והשוטר שישב בחוכה התיז גז מדמיע ללא שום סיבה על הבחור שעמד בפתח

הכניסה לגן־העצמאות בתל־אביב: זוג נכנס בלילה

תמרורים

נחוג • יום־הולדתו ה־44 של שגריר ישראל בארצות־הברית **שמחה דינץ**, שהיה קו־דם מנהל מישרד ראש־הממשלה גולדה מאיר.

דינץ

נחוג • יום־הולדתו ה־60 של מי שהיה מפקד ה־לח"י אחרי רצח אברהם (יאיר") שטרן, **נתן ילין־מור**, שנולד בפולין, היה קצין בי־ת"ר בפולין, עורך העיתון האידי של האירגון הצבאי הלאומי דר מאעש (המעש), עלה לארץ ב־1941, הצטרף ללח"י, נעצר על־ידי הבריטים, ברח ממחנה המעצר בלטרון, כתב בעיתוני המחתרת, נעצר אחרי רצח הרוזן פולקה ברנאדוט יחד עם מאות חברי לח"י אחרים, נבחר לכנסת הראשונה כראש רשימת לוחמים.

ילין־מור

מונה • לתפקיד הפרקליט הצבאי הראשי, במקומו של אל"מ צבי הדר הפורש מצה"ל, סא"ל **צבי ענבר** (38) שהועלה לדרגת אל"מ. יליד תל־אביב, בוגר בית־הספר למישפט וכלכלה ב־תל־אביב, התגייס לצה"ל ב־1952 ומ־1954 עד 1961 שימש קצין מטה בפיקוד צפון. את שירותו המישפטי החל ב־1965 כשמונה לסניגור בפיקוד דרום, וב־1967 מונה ליועץ מישפטי למפקד כוחות צה"ל ב־רצועת־עזה ובצפון־סיני. מ־1971 שימש כפרקליט פיקוד המרכז.

נולד • לאיש יחסי הציבור **ניסן גן־מור** (34) ולאשתו **ציפור גרכמר** (30), בן שני: **יואב**. לבני הזוג בן נוסף בגיל חמש.

נישאו • **יצחק ג'יבלי**, לשעבר מלוחמי יחידת הקומנדו 101, שנפל בשבי ירדן אחרי פעולה קרבית בשטח ירדן, ו**עידית בק**. לשניהם אלו הם נישואים שניים.

ג'יבלי

נפטר • במוטוס שטס מעל דאבלין, מהתקף־לב, בגיל 46, מנהל להקת הבאלט של תיאטרון שטוטגארט, הכוריאוגראף הבריטי יליד דרום־אפריקה **ג'ון קראנקו**, שהחל את דרכו כרקדן בלהקת המחול של אוניברסיטת קייפטאון, הצטרף ב־1946 ל־להקת הבאלט סדלרס וולס בלונדון וב־1961 קיבל לידיו את ניהול להקת הבאלט של שטוטגארט שהפכה לאחת ה־להקות הנודעות בעולם.

נפטר • בגיל 64, שלושה שבועות לאחר שנישא לאשתו הרביעית **דיאונה פרל שטיפלה** בו מאז לקה בהתקף־לב לפני חצי שנה, מחבר הבלשים הפורה ביותר בעולם **ג'ון קרייזי**, שכתב במשך 40 שנה 560 ספרים. בן למישפחה עניה, לקה בגיל שנתיים בשיתוק ילדים והחל הולך רק בגיל שש, סיים את לימודיו בגיל 14 וקיבל 743 סירובים מפו"לים לפני שפורסם ספרו הראשון. ספריו נמכרו ב־60 מיליון עותקים ב־23 שפות.

נפטר • בהרצליה, בגיל 81 **שמחה אמבש**, אביהן של אשת שר־החוץ סוזי אבן ואורה הרצוג אשתו של אלוף (מיל.) חיים הרצוג. יליד שכונת נווה־צדק בתל־אביב, גורש ב־1916 למיצרים, שימש כמהנדס ראשי לחשמל בחברת תעלת־סואץ באיסמעיליה וממייסדי מפעלי החשמל הראשונים במיצרים, זכה לעיטור של ממשלת הולנד על תרומתו למיפעל תעלת־סואץ, חזר לארץ ב־1948 והיה אחד מחברי הנהלת המיפעל לכימיקלים ופוספטים.

הנדון:

נסתם הגולל

באיזה שהוא מקום בעולם יושבת ועדה ביגלאו־מית, האחראית לחלוקת התוארים במישפחת העמים. הוועדה היא ריבונית. היא קובעת מי ראוי לקבל תואר של אומה, ואת הזכות להקים מדינה — כמו הוועדה בטכניון החיפאי, למשל, הקובעת מי זכה בתואר מהנדס, וראוי לעסוק בעבודות הנדסה.

כל ציבור בעולם, המבקש לזכות במעמד רם זה, מגיש לוועדה בקשה בכתב, בשלושה עותקים, בצירוף מיסמכים ותמונות. הוועדה מעיינת בבקשה ומקבלת את החלטתה. החלטה זו היא סופית, ואין עליה עירעור.

הוועדה גם מטפלת במיקרים של אומות שזכו בתואר, אך איבדו אותו לאחר מכן בשל התנהגות בתתי־ראוייה — כמו למשל אדריכל, שכניינו התמוטט.

פסקי־הדין של הוועדה מתפרסמים בביטאון רישמי, המגיע רק לידיהם של אנשים ספורים ומובחרים.

כמו משה דיין.

■ ■ ■

זוהי התמונה המתקבלת מן הנאום שנשא משה דיין ביום הרביעי האחרון, בפני מקבלי התוארים בטכניון. נאומיו של דיין מתחלקים כללית לשני סוגים, שיש להבחין ביניהם היטב.

יש נאומים־לשעה, שאין להם מטרה אלא לבלבל את האוייב, או לזכות בכותרת של עיתון־ערב. נאומים אלה נשכחים בו ביום. דיין עצמו סומך על שיכחה רחמנית זו, שכן נאומיו אלה סותרים זה את זה בקצב מסחרר.

אך מתוך מבול הנאומים מסוג זה, מזדקרים כמה נאומים, שמשה דיין עצמו רואה בהם נאומים־קנצח. את אלה הוא קורא מן הכתב, והוא דואג לפירסומם למען הדורות.

כזה היה נאום־ההספד שלו על קבר רועי רוטנברג במאי 1956: („דור התנחלות אנו, ובלי כובע־הפלדה ולוע־התותח לא נוכל לטעת עץ ולבנות בית..."). כזה היה נאומו בפני הנוער ברמת־הגולן בקייץ 1968: („אל יימצא יהודי שיאמר: סוף פסוק. זהו תהליך שטרם בא אל סיומו..."). כזה היה נאומו כעבור כמה ימים בפני בוגרי פר"ם: („נגדך עלינו לחיות במצב של לוחמה מתמדת עם הערבים...").

הנאום בטכניון מצטרף לסידרה זו. דיין דאג לפרסמו כבר למחרת היום, מילה במילה.

ואכן: בנאום זה פוסק משה דיין את פסקי דינו הסופי בעניין הפלסטיני.

■ ■ ■

דיין אינו אומר, כמו גולדה מאיר, „פלסטין יוק". לא היתה ולא נבראה, אלא משל היתה.

דיין מתקדם יותר. היתה פלסטין. אבל היא הלכה לעולמה, המיסכנה, נקברה, ויהו זה.

איך קרה מיקרה טראגי זה? רשות הדיבור למשה דיין: „בסטאטוס המדיני (של פלסטין) התחוללה מהפכה טוטאלית. המנדאט בטל, ולאזרחות הפלשתינאית שוב לא היתה שום משמעות. מערבה מהקו הירוק קמה ישראל... ומיזרחה לו — ביוזמת התושבים הפלשתינאים שמנו אז כחצי מיליון נפש — הוחלפה האזרחות הפלשתינאית בירדנית. כבירת הגדה המערבית הוכרה עמאן, ולא ירושלים.

„לוא רצו הפלשתינאים לשמור על יישות מדינית פלשתינאית, זו היתה השעה לעשות זאת. אך לאחר שהיהודים הקימו בחלקם הם של פלשתינה את ישראל, העדיפו הערבים להצטרף למלכה הירדנית ולוותר על ייחודם המדיני הפלשתינאי, ובזאת נסתם הגולל על פלשתינה המדינית. „היתה פלשתינה ואיננה עוד."

חד וחלק. נסתם הגולל. היתה ואיננה. ברוך דיין אמת.

■ ■ ■

מכיוון שדיין עצמו מסר את התמליל לפירסום, לזכר הדורות, הוא העמיד אותו לביקורת ההגיון.

נתחיל בקביעה העשירית: ביוזמת „התושבים הפלסטיניים" הוחלפה האזרחות הפלסטינית בירדנית. הם קבעו את בירתם בעמאן. הם העדיפו להצטרף למלכה הירדנית, ולוותר על ייחודם המדיני.

ככל התיאור הזה אין שמץ של אמת.

באותה מידה של אמת אפשר לומר: ביוזמת התושבים הפלסטיניים הוחלף ב־1967 השילטון הירדני בישראלי. הם קבעו את בירתם בקריית־הממשלה בירושלים המערבית. הם העדיפו לחיות תחת שילטון־הכיבוש הישראלי.

או: ביוזמת התושבים הצ'כוסלובקיים בא בשנת 1940 השילטון הגרמני במקום השילטון הצ'כי. הם קבעו את בירתם בברלין. הם העדיפו לחיות בפרוטקטוראט של הרייך, ולוותר על ייחודם המדיני.

תחת שילטון ישראלי חיים עתה עשרות מנהיגים פלסטיניים, שהיו עדי־ראייה ל„מהפכה הטוטאלית" שהביאה לסיפוח הגדה המערבית לממלכת ירדן. אחד מהם הוא עזיז שחאדה, המנהיג הוותיק מרמאללה. הוא היה נוכח בוועידה, שבה קם הדבר.

זה היה כך: הוועידה דחתה את הצעת המיזך עבדאללה. אולם החלטה זו לא פורסמה מעולם. עבדאללה, ששלט בכך כיי־התקשורת, פירסם החלטות שפיברק, בעזרת הכוונת יד' צבא סתם את הפה לכל מי שהעז להתנגד.

ב־19 שנות השילטון הירדני בגדה, עברו מאות פלסטינים את חדרי־העינויים של הבולשת הירדנית ונמקו במחנות־ריכוז, בשל התנגדותם לשילטון הירדני בפלסטין.

האמת ההיסטורית היא זו: מעולם לא קיבל על עצמו העם הפלסטיני את השילטון הירדני. מעולם לא היתה

לפני שנסתם הגולל*

הכרעה דמוקרטית, בהצבעה חשאית וברוב דיעות, למען הצטרפות לירדן. מה שאירע לא היה אלא אקט ברוטאלי של סיפוח, בידי שילטון דיקטטורי אלים.

זה קרה לעתים רבים בהיסטוריה. זה קרה, לא פעם, לעם היהודי. אין בכך דבר היכול „לסתום את הגולל" על זכותו של עם לחירות.

■ ■ ■

אך נניח, לרגע, שהעם הפלסטיני היה באמת מחליט, באופן חופשי, להסתפח לממלכת ירדן.

אז מה?

לכל אורכה של ההיסטוריה יש דוגמאות של עמים שונים ורבים, שהסכימו במשך זמן־מה (מרצון או מאונס) לחיות בכפיפה אחת עם עם שכן, עד שהגיעו לכלל מסקנה שכדאי לחיות לבד, במיסגרת מדינית ייחודית.

הפולנים חיו תחת שילטון העם הרוסי, עם סלאווי כמוהו. הגורבגים חיו תחת שילטון העם־האח השוודי. ההונגרים חיו תחת „הכתר הכפול" של הקיסר האוסטרי.

האם בגלל אקט חד־פעמי — אפילו מרצון — של קבלת עול שילטונו של שילטון זר, „נסתם הגולל" על זכותו של עם לייחוד מדיני משלו?

הטענה גובלת בירידותיות. היא מוכיחה, לכל הפחות, בורות היסטורית נוראה.

■ ■ ■

אך דמשה דיין יש עוד קלפים בשרוול. הוא שולף אותם כמו קלפן מומחה בספינת־הימורים על גלי המיסיסיפי. ארבעה ג'קים.

ארבעה עסקנים פלסטיניים אמרו לו שאינם רוצים להיפרד מירדן.

בראבו! ארבעה עסקנים שלמים, בגודל טבעי!

מי הם הארבעה?

שניים מהם היו שרים בממשלת חוסיין. שניים מונו על־ידי חוסיין כראשי־ערים. אחד היה מושל־מחוז מטעמו.

אילו התגעגעו ארבעה אלה אל שילטון המלך, לא היה בכך שום פליאה. עדותם היתה שווה בדיוק כמו אר־בעה שרים צרפתיים בווישי, שתמכו במרשאל פטן; או ארבעה עסקנים צ'כיים, שקיבלו מישרות רמות בפרוטקטוראט הנאצי.

אבל רצה המיקרה שדיברתי עם שניים מן הארבעה מזה אל לב — וחריני יכול להצהיר שהם נכספים, לחקמת מדינה פלסטינית חופשית בגדה־המערבית (ורצועת־עזה).

אין הם רואים טעם להצהיר על כך בקולי־קולות, כאשר מימשל־הכיבוש הישראלי מכריז כל שני וחמישי על התנגדותו הנחרצת לרעיון זה, ומאיים על חסידיו במאסר ובגירוש אל מעבר לירדן.

משה דיין אינו חייב להאמין לדברי, כשם שאני בהחלט איני מאמין לדבריו. למרבה המזל, אין כלל צורך לסמוך על אמונה. יש דרך פשוטה לגלות מה רוצים מיליון ורבע הפלסטינים הנמצאים תחת כיבוש ישראלי.

הבה נסכים לעריכת מישאל־עם דמוקראטי וחופשי, תחת פיקוח נייטרלי, בקרב העם הפלסטיני, ונציג בפניו את שלוש האפשרויות: חזרה לירדן, מימשל צבאי נצחי של משה דיין, או הקמת מדינה פלסטינית חופשית.

אני מוכן להתערב עם משה דיין על כך מתקופת־הכרונזה ש־90% של תושבי השטחים המוחזקים יצביעו בעד הפיתרון השלישי.

■ ■ ■

אבל אחרי כל הנימוקים האלה, עוד יש לדיין נימוק נוסף: המנהיגים הפלסטיניים, שאינם חיים תחת שילטון דיין־את־חוסיין, רוצים ביישות פלסטינית שלא תתקיים לצד ישראל, אלא במקומה. ואכן, על כך הם מכריזים השכם והערב.

אולם גם בשטח זה יש לי חדשות לדיין.

אין זה מיקרה שמצריים החלה, לפתע, דוגלת במדינה פלסטינית. אין זה מיקרה שבורגיבה התחיל שוב לדבר על החלוקה. אין זה מיקרה שניכסון וברז'נייב הזכירו בפעם הראשונה את הפלסטינים.

יש לכך הסבר פשוט מאוד: גם בקרב הי מחנה הפלסטיני, המאוגד ב„ארגון השיחרור הפלסטיני", הוכר ומתגבש בשקט רב למען הקמת מדינה פלסטינית ליצד ישראל, כפיתרון סבירי יחידי הניתן לכיצוע.

שמענו על כך רבות בבולוניה. עצם הסכמתו של יאסר עראפאת להופעת מישלחת פלסטינית רישמית בצד המישלחת הישראלית שם („שיבוא אפילו משה דיין!") היה סימפטום לתזוזה השקטה בכיוון זה.

אין לי שמץ של ספק שדיין יודע זאת, ופוחד מכך. לכן הוא נזעק לסתום הגולל על „פלסטין המדינית".

לא מפני שנסתם הגולל המעשי, אלא מפני שלא נסתם הגולל. המת מסרב למות. הז"ק אינו מזדז"ק.

ושוב, יש דרך פשוטה להעמיד גם זאת במיבחן. תו־דיע־נא ממשלת־ישראל על נכונותה לתמוך בהקמת מדינה פלסטינית חופשית ולהחזיר לה את השטחים הכבושים בגדה המערבית וברצועת־עזה. תקרא למנהיגות הפלסטינית, באשר היא, להיכנס למשא־ומתן על בסיס זה. נראה מה תהיה התגובה של מנהיגי פלסטין בגולה.

אני מוכן להתערב שוב עם משה דיין — הפעם על ארון־מתים אנתרופואידי מדיר־אי־בהה — שנשמע זמירות חדשות מן הצד השני.

■ ■ ■

מעשי הפלסטינים בעבר לא „סתמו את הגולל" על „פלסטין המדינית". אין אומה מאבדת את זכותיה הלאומיות בעיקבות שגיאות או מפלות.

השאלה העומדת בפני ישראל איננה: האם הפלסטינים למעמד ולחרות לאומיתי? אין אומה עומדת בבחינות־בגרות, ואין ועדת־הסמכה המחלקת תעודות.

השאלה העומדת בפני ישראל היא: האם נחייה איפעם בשלום, מבלי שהפלסטינים יבואו אל המנחה ואל הנחלה במדינה משלהם?

הסיכסוך נמשך מזה שלושה דורות. עמדנו בשלוש מילחמות גדולות, שכולן נגרמו במישרין או בעקיפין על־ידי הפלסטינים. הטרור והטרור־הנגדי שולטים בחיינו. המילחמה הבאה תתחולל במוקדם או במאוחר.

כל זה אינו מדאיג את משה דיין, מפני שצעיר־נצחי זה מתייחס אל המיזחמה כאל מצב טבעי ורצוי.

הוא חזר אל נימה זו גם בנאומו בטכניון: „אין טעם להתעלם מן המציאות, ובוודאי שלא לטייח אותה או אף למרוח אותה בשמן־זית זך, כאילו הנפגעים היחידים מהגז שמח הציונות היו הייחוסים והביצות שייבשנו."

ובכן, היו שלושה קורבנות: יחושים, ביצות ופלסטינים.

היחושים והביצות נעלמו. אבל הפלסטינים לא נעלמו, וגם לא ייעלמו. עם אינו נעלם מן ההיסטוריה מפני שמשה דיין סותם עליו את הגולל בהכרי־פיו.

---

* תמונה זו צולמה בתהלוכת האחד במאי 1944 בתל־אביב. היא מראה את חברי ברית פועלי פלסטין, שהיתה מסונפת להסתדרות. על הדגל מופיע בצורה בולטת השם פלסטין — בסתירה גמורה לדברי גולדה מאיר.

העיתונים היומיים - למאבק נגד הקפאת המחירים

העיתונים היומיים עשויים לפנות לבית־המשפט, כדי לקבל אישור חוקי להעלאת מחירי המודעות שלהם — העלאה שנאסרה במסגרת הקפאת המחירים.

צעדם זה של העיתונים יהיה בתגובה על צעדו הנמרץ של ד"ר משה מגדלבאום, הממונה על המחירים, שהורה לעיתונים לבטל את כל העלאות המחירים.

עיתוני הבוקר והערב, שהקפאת המחירים תפסה אותם בשעה קשה של מחסור מאיים בנייר, ניסו להוציא לפחות קצת מתוק מהעז: בעקבות הקטנת מספר עמודי העיתונים, בגלל מחסור זה, הודיעו העיתונים למפרסמים כי הם מצמצמים את שטח המודעות העומד לרשותם, וכן אינם יכולים להתחייב לגבי מועד פירסום המודעות.

יחד עם זה, למדו כל המפרסמים לדעת, כי מפרסם שיוסיף 25 אחוז למחיר הרשמי — יקבל שטח פירסום מיידי. כאשר נודע הדבר למפקח על המחירים, התערב במהירות, הותיר לעיתונים רק פנייה לבית״מ.

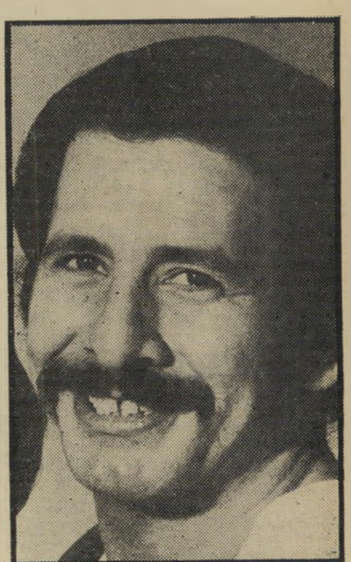
חיים טופול ושותפיו
הפסידו מיליון וחצי ל"י

הישיבה המרתונית התנהלה כמעט כל חיום, נמשכה ללא הפסקה לתוך הערב, ונסתיימה עם שחר.

בסופה, יצאו חיים טופול ושותפיו ב־הפסד של מיליון וחצי ל"י.

הישיבה נערכה במישרדו התל־אביבי של עורך־הדין רם כספי, שייצג את חב־רת־התעופה כנף. לידו ישבו מנהל החב־רה, סגן־אלוף (מיל.) אריק אכמון, ובעל המניות הראשי שלה, דויד (דדי) בורו־ביץ. מהצד השני של השולחן ישבו נציג חברת־התעופה יעף.

עם פתיחת הישיבה, הודיעו כספי ובו־רוביץ לנציגי יעף שהמו"מ חייב להסתיים

משקיע מופיע
עסקי־אוויר

לפני שבע בבוקר — שאז הם טסים לניו־יורק — או שהעיסקה בטלה. שע־תיים לפני שעת האפס, נחתם ההסכם — בכתב־יד, בהיעדר מזכירה.

יעף חיסלה את עסקיה כשלזכותה רכוש של כחצי מיליון ל"י, ונגדו חו־בות של כשני מיליון ל"י. בהפסד בסך מיליון וחצי ישאו בעלי המניות: חיים טופול ואיש־העסקים הבינלאומי, דב גוטסמן, היושב בלונדון, שהחזיקו במח־צית המניות, ומשפחת מיבר, שהחזיקה במחצית השנייה.

מיבר היה בזמנו שותפו של מאיר סימון, בעיסקת זיוף השטרות וההונאה, שעליה נידון סימון למאסר ממושך. מיבר נמלט אז לחו"ל, חזר לאחר זמן, ועומד עתה לדין.

גוטסמן היה בעבר מנהלה של חברת דיזנגוף־מערב־אפריקה, החברה הממשל־תית שסחרה עם אפריקה. לאחר שעזב את החברה, עבר לנהל, מלונדון, עסקים עצמאיים עם ארצות אפריקה השונות.

השותף השלישי, טופול, לא התעניין מעולם בעסקי־האוויר, או בעסקים אח־רים, סמך בשקט על שותפיו, אנשי־העסקים הממולחים.

המתחרה של יעף, חברת כנף, הור־כבה מקבוצה נמרצת של קציני צה"ל וטייסים משוחררים, שהיכתה את יעף בכל מקום. המכה האחרונה שהנחתה על יעף: זכייתה של כנף במיכרז של מישרד הביטחון, שניתן עד אז כל השנים ליעף.

יעף החלה מפסידה כל חודש רבבות לירות. כנף, לעומתה הרוויחה, הלכה מחיל־אל־חיל.

המו"מ על מכירת יעף לכנף החל לפ־ני כחצי שנה, נסחב בגלל תיקוות בקליה לעזרה ממשלתית. בעבר קיבלה כבר יעף הלוואה יוצאת־דופן של 700 אלף לירות מהחברה הממשלתית לפיתוח התיירות — בתירוץ כי היא מטיסה תיירים. או־לם לכנף סירבו לתת הלוואה כזו.

אך לבסוף לא עזרו כל הפרוטוקציות והקשרים, והיעילות המסחרית של כנף הכריעה את הכף.

עתה, נותרה כנף, שהתמזגה לאחרונה עם ארקיע, חברת־התעופה המנים־אר־צית היחידה.

ההקפאה - מלכודת

„הממשלה תיכננה את האינפלציה — והיא יודעת מה היא עושה... כאשר יש אינפלציה והמחירים עולים, משתנה גודל הנתחים שמקבלות הקבוצות השונות. נראה לי כי נהנו מן התוספת דווקא ה־

פרופסור חב"ש
האינפלציה — מתוכננת!

חזקות, בעוד שמצבן היחסי של השכבות מעוטות־היכולת הורע."

פרופסור חיים בן־שחר ב„ידיעות אחרונות" מיום 29.6.73.

„הקפאת המחירים הזאת היא מלכודת שההסתדרות נכנסה לתוכה... כי מה יהיה בעוד כמה חודשים? המחירים יחזרו ל־עלות. אבל אם נעבור את התקופה של לפני הבחירות, הכוח של האיגודים יהיה יותר חלש — וזאת המטרה של התרגיל הזה..."

פרופסור אפרים קליימן ב„מע־ריב" מיום 29.6.73.

העלאת מחירים בשקם - בניגוד להקפאה

יום לאחר פירסום צו הקפאת המחי־רים, הוציא השקם באל־עריש מחירון חדש, שכלל העלאות עד 80% ומעלה.

עשרות חיילים, ששקם זה מהווה את מרכז־הקניות היחיד שלהם, נדחמו כאשר נדרשו לשלם תמורת זוג גרבי־צמר פשו־טות, למשל, 9.3 לירות, במקום 4.35. העלאות דומות נקבעו למוצרים אחרים.

דוברת השקם הגיבה על כך, כי כל חע־לאות הן במיסגרת החלטות הממשלה.

העסקים הפורחים של כיבוש השממה

מלחמת אחים צפויה בין המושבים שדות ודיקלה בפיתחת רפיח.

שני המושבים מתפרנסים בעיקר מני־צול העבודה הזולה של הבדואים באזור — שהיו בעבר בעלי האדמות השייכות כיום למושבים, ונאלצים לעבד אותן בשכר רעב, בנוסח: אדמתכם לנגד עיניכם וזרים יושבים בה.

מושב דיקלה לא הסתפק ברווח מעבו־דת הבדואים, גילה יוזמה, קיבל לחכירה לנצח את חוף הים שהיה בעבר של ערביי זוויד. המושב גובה 4 לירות מכל מכונית חונה, מרוויח גם על מכירות משקאות ומזון בחוף. כן גובה הוא 20 ל"י מכל הרוצה לרכב 10 דקות על גב גמל.

מקור הכנסה זה מצא־חן גם בעיני מושב שדות, שקיבל בימים אלו זכיון על קטע החוף שהיה שייך לשבט חרובה.

חוף זה כולל מפרץ דייגים נאה ושורת תמרים לאורך הים. המקום פותח בשנות ה־30 על־ידי מושל בריטי נאור, שהקים במקום רשת־השקייה וחקלאות ענפה.

אולם מאז הכיבוש הישראלי מוזנח ה־טיפול ברשת, כדי להרסה ולגרום לנישול הבדואים מן המקום.

„כור" לרוטשילד:
לסלק את מוטי פרידמן

קונצרן כור הודיע לברון רוטשילד, כי אם לא יסלק את מוטי פרידמן, גיבור פרשת נתיבי־נפט, מתפקיד יושב־ראש

מנחם פרידמן
„או הוא — או אנחנו"

מועצת המנהלים של מיפעל התרופות פלנטקס — תבטל כור את רכישת מח־צית המיפעל על־ידה.

כור נכנסה לשותפות בפלנטקס למ־רות שהמיפעל כושל ומפסיד במשך כל השנים. החטיבה הכימית של כור זקו־קה לייצור תרופות, כדי לפתח את ייצור הכימיקלים שלה, ופלנטקס נראה לה כמתאים.

לאחר שכור רכשה את מחצית המיפ־על, הודיע הברון רוטשילד כי מינה את מוטי פרידמן כיושב־ראש מועצת־המנה־לים מטעמו. עתה, באה תגובתה החד־משמעית של כור.

במדינה

העם חזרה למציאות

רצח וחטיפה האפילו על השביתות

שבוע אחרי שהמדינה כולה היתה שקועה בפרשה פלילית היסטורית מלפני 40 שנה, ונדמה היה כי הוויכוחים החמים במדינה יתנהלו מעתה והילך לאור הזכרונות, הס־פיקו כמה טילטולים להחזיר העם למציאות.

תחילה היתה זאת פרשת חטיפתו של הילד ג'קי אלבו מיהוד, שהבהירה כי פר־שה פלילית אקטואלית, אפילו שלא על רקע פוליטי, עשויה להסעיר יותר מאשר שערוריות ארכאיות.

אלא שגם עלילת מתח פלילית זו דעכה נוכח שני מעשי הרצח, בפאריס ובוושינג־טון, ששבו והטילו מחדש את אור הזר־קורים על בעיותיה האמיתיות והיסודיות של המדינה.

מול שפע כזה של אירועים, אפשר היה לשכוח ששביתת הרופאים עומדת להכנס לחודשה ה־2 ושבשיבותה נוספות מאיימות להשבית את המשק הציבורי והממלכתי ב־ישראל. למרות החום והשביתות אי־אפשר היה גם השבוע להתלונן שהחיים בישראל אינם גדושי הפתעות.

הממשלה החתולה והעכבר

מי ישבר ראשון במישחק הלחצים בין גולדה לדיין?

לא אחת הושוותה צורת הניהול של ממשלת ישראל בידי גולדה מאיר, לדרך בה מנהלת גננת גן־ילדים. לאחרונה נראה היה כי הגננת עצמה הצטרפה למשחקי הילדים בגנה. מזה כמה חודשים היא מנהלת עם אחד משריה הבכירים, שר־הבטחון, משחק של חתולה ועכבר.

עוד לפני חודשים רבים איים דיין כי לא יצטרף לממשלה הבאה ואולי אף לא ירוץ ברשימת המערך לכנסת, אם המצע המדיני של המערך לא יניח את דעתו. כוונתו היתה ברורה. מאחר שאינו יכול להשיג במצב הקיים הישגים פרסונליים, הוא יראה כהישג את הקשחת המצע ב־כיוון סיפוח זוחל של השטחים לישראל.

לצורך זה תבע דיין בירור מדיני עם גולדה. גולדה דחתה את מועד הדיון ככל האפשר. היא ידעה שככל שיתקרב מועד הבחירות, יקשה על דיין לאיים בפרישה יחד עם תומכיו. בכל פעם שביקש דיין להיוועד עימה, ציינה כי טרם ההליטה אם תעמוד בראש הממשלה הבאה ולכן מוק־דם לשוחח.

כאשר הודיעה סוף־סוף על החלטתה לרוץ לתקופת כהונה נוספת, נפתחה דלתה של גולדה לשיחה המיוחלת עם דיין.

שמיעה ינסיון. על מה דובר בשיחה?

גם גולדה וגם דיין שמרו בסוד את תוכנה. לא קשה לנחש על מה שוחחו בי־ניהם, וברור גם שלא סיכמו דבר. שכן גולדה אינה יכולה להבטיח לדיין דבר מבלי להתייעץ עם חבריה. היא תצטרך לפגוש אותו עוד מספר פעמים ולשוחח עימו לפני שיגיעו לעמק השווה בקשר לניסוח המצע.

בינתיים פתחו משני הצדדים במלחמת עצבים, במאמץ לאלץ את הצד השני להי־כנע. מפה לאוזן הודלף כי דרישותיו העיקריות של דיין היו לדלל את שורות מפלגת העבודה מהיונים שבה ולהוציא יו־נים מובהקות כמו אברהם עופר, יוסי שריד ודוד שחם מעמדות המפתח שלהם.

ברור שלא דיין ולא גולדה לא סיפרו על קטע זה משיחתם. אם התיחסו לנושא בעקיפין, היה זה כשדיבר דיין על חוסר היחס בין הדיעות הניציות בקרב חברי ה־מיפלגה לבין אלה המקובלות בקרב נציגיה. מי הפיץ את הידיעות בדבר דרישות ההדחה של דיין, ולאיזו מטרה?

אומרים היונים: עשו זאת אנשי דיין. מאחר שדיין לא העז לומר את הדברים במפורש לגולדה, הם הפיצו זאת לאחר מכן, כדי שתדע מה כוונתו באמת, ותיאלץ להודיע אם היא מסכימה לדרישותיו.

אומרים מקורבי דיין: זאת סתם עלילה של תומכי ספיר, הרוצים לעורר את זע־מה של גולדה נגד דיין.

עכשיו מצפים במסלגת העבודה לראות למי יימאס המשחק ראשון, לגולדה או לדיין. האם יוותר דיין על תביעותיו האולטימטיביות או שמא תיכנע לו גולדה, מחשש לפרישה.

כל ההימורים הם לטובתה של גולדה.

מאזן ביניים של התגובה לטרור: האם זה מועיל?

האם המחיר המשולם אינו כבד מדי?

ל יה הרבה יותר מאשר סימליות ב־עובדה שבאותו יום עצמו בו פרש מכהונתו יועצה המיוחד של ראש־הממשלה, האלוף (מיל.) אהרון יריב, רצחו אלמונים בוושינגטון את הניספח האווירי של צה"ל בשגרירות ישראל שם, אלוף־משנה יוסף (ג'ו) אלון.

האלוף יריב, לשעבר ראש אגף המודיעין של צה"ל, מונה לפני כשנה, מייד אחרי טבח מינכן, כיועץ מיוחד של ראש־הממשלה לענייני המילחמה בטירור. ואומנם, מאז נכנס לתפקידו, השתנה אופי המילחמה בטירור הערבי ברחבי העולם מקצה עד קצה.

ישראל מעולם לא הודתה כי ידה, או יד סוכניה, בשרשרת ההתנקשויות שאירעו מאז חודש אוקטובר אשתקד, בעת שאלמונים ירו והרגו את נציג החזית העממית־לשיחרור־פלסטין ברומא, עדל והיר זועייתר, התנקשויות שקטלו או פצעו שורה ארוכה של אנשי אירגוני הטירור הפלסטיניים ברחבי העולם, אידיאולוגים ואנשי ביצוע כאחד. אבל הצהרתיה של ראש־הממשלה גולדה מאיר בעבר, כמו הצהרתו של שר־הביטחון השבוע, כי „ישראל תוסיף להכות במחבלים בכל מקום בעולם," הותירו הרבה מקום לניחושים בדבר הקשר שבין מעשי התנקשות אלה לבין ההחלטה הישראלית להילחם בטירוריסטים בשיטותיהם שלהם.

האלוף יריב פרש ב־30 בחודש יוני מתפקידו, יום אחד בלבד אחרי שבפאריס נהרג איש המיבצעים של ספטמבר השחור מוחמד בודייה בהתפוצצות מיסתורית ב־מכוניתו, לא משום שתפקידו הושלם, היעדים שהציב לעצמו התגשמו, הטירור הערבי ברחבי העולם חוסל ואין עוד מה לייעץ לראש־הממשלה בתחום זה. בהתאם לחוק המחייב עובדי מדינה, המתכוונים להשתתף במערכת הבחירות כמועמדי אחת המיפלגות, לפרוש מתפקידם לפני הבחירות, ניצל יריב את האפשרות לכהן בתפקידו עד ליום האחרון שמתיר לו החוק.

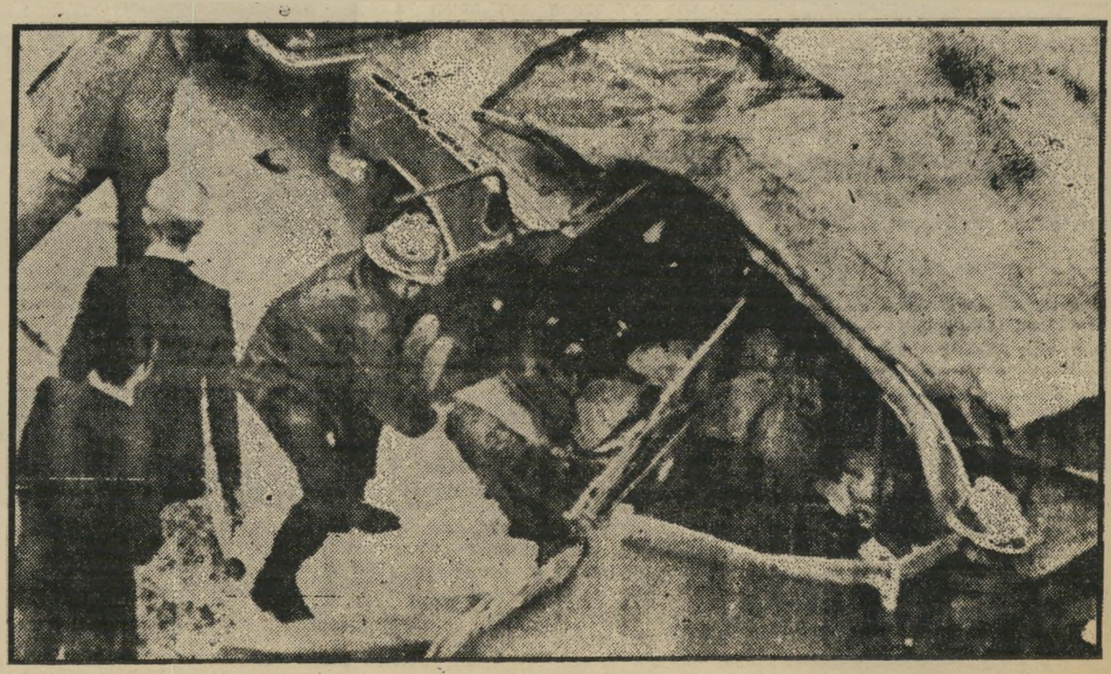
ודווקא ביום זה ספגה מערכת האבטחה וההתגוננות שבנתה ישראל בחודשים האחרונים סביב נציגיה בחו"ל את אחת המהלומות הכבדות ביותר בתולדותיה: אלוף־מישנה יוסף אלון, נרצח בפתח ביתו שבצ'בי צ'יס במדינת מרילנד, פרבר יוקרה של וושינגטון הבירה, בחמש יריות אקדח שנורו אליו מידי אלמוני, יום לפני שעמד לסיים את שירותו ולחזור לישראל.

זהות רוצחיו של יוסף אילון, מבכירי הטייסים של חיל־האויר הישראלי, היא עדיין עלומה. למרות שאין להוציא מכלל אפשרות סיכוי זעיר, כי הרצח בוצע כלל לא על רקע פוליטי, ניתן להניח במידה רבה של סבירות שהיה זה מעשה אנשי טירור ערביים או סוכניהם.

אם אומנם תאומת הנחה זו, הרי יש בכך בהחלט שלב חדש בהסלמת הטירור, מאז הועברה מילחמת ישראל—ערב לפסים אישיים.

אחרי השלב הראשון, שהחל מייד אחרי טבח מינכן, של מישלוח של חבילות נפץ בדואר, נפתחה מילחמת הסוכנים החשאיים, כפי שהוגדרה על־ידי העיתון לאקספרס. בעוד אנשי ספטמבר השחור — שלא היה אלא שם כינוי לזרוע מיבצעית של אל־פתח — מנסים להמשיך במיבצעי ראווה, כמו כיבוש שגרירות ישראל בבנגקוק, הניחה ישראל את ידה על האחראים הישירים לטירור, במיבצע שהגיע לשיאו בפשיטה לביירות.

דו־קרב של רציחות

מערכה חשאית

ל אמנם מאז נדמה היה כי חלה רגיעה במאבק הטירור על־פי פירסומים זרים. אלא שהדברים היו כך רק למראית עין. כל אותו זמן נמשכה מערכה חשאית, שרק לעיתים רחוקות הגיעה לידיעת הציבור. כך, למשל, כאשר נפגעו לפני שבועות מיספר שגי טירוריסטים ממוצא סורי במרכזה של רומא, בעת שהתפוצץ שם מיטען נפץ במכוניתם, היה ברור לכל שזו תאונה שגרמה בשל חוסר ידע של החבלנים עצמם בטיפול בחומר הנפץ שנשאו במכוניתם. רק בימים האחרונים מסרה משטרת רומא, כי היא בודקת אפשרות שאלה שמסרו את מיטעני הנפץ לסורים, מסרו להם מיטעני נפץ ממולכדים בכוונה.

גם חקירתה של משטרת פאריס בנסיבות הריגתו של האלג'רי מוחמד בודייה, מי שכונה בתואר „כחול הזקן" בשל מיבנה

(המשך בעמוד 26)

מכונית התופת שוטרי משטרת פאריס מחלצים את גופתו של מוחמד בודייה מתוך מכוניתו הפרטית, בה הוטמנה פצצת־תופת שקטלה את איש־המיבצעים של **ספטמבר השחור** בלב פאריס. בתמונה למעלה: אשתו ושלוש בנותיו של אלוף־מישנה יוסף אלון, הנספח האווירי של ישראל בוושינגטון, ניצבות בוכות בבואם עם ארונו של אלון לנמל התעופה בלוד. מימין צופה בהם שר־הביטחון משה דיין ומשמאל הרמטכ"ל דוד אלעזר. מאחור נראה מפקד חיל־האויר.

„אינני כהן ואינני ממזר!"

אמר משה דיין בחתונתו.

אך גם אילו היה כזה זה לא היה משנה - כי לדיין יש חסינות גם בפני הכפייה הדתית

במידבר משה דיין ורחל כורם בעת סיור שערכו יחדיו במידבר סיני ערב נשואיהם. מאז השלימו השניים בעיקבות פיצוץ **פרשת אלישבע**, הפכה רחל לבת לוויה קבועה לשר־הבטחון, החלה להופיע עימו בפומבי בציבור.

נישואין נוסח דיין

בנהלל משה עם אשתו הראשונה, רות דיין, בנהלל בשנת 1937, כשהוא בדרגת סמל של משטרת היישובים העבריים, אליה התגייס מייד אחרי נשואיו. בתמונה משמאל — רות ומשה דיין בוונציה, בשנת 1935. שתי תמונות אלה הן מהתמונות הנדירות של דיין בטרם נפגע בעינו ואיבד אותה.

ביקר יום הרביעי בשבוע שעבר, כאשר נמסר לאזרחי ישראל באמצעות לישכת שר־הביטחון, כי ערב קודם לכן נשא משה דיין לאשה, כדת משה וישראל, את הגברת רחל כורם, בחופה שנערכה על־ידי הרב הצבאי הראשי לצה"ל, תת־אלוף מרדכי פירון. היתה זו הידיעה ה־משמחת ביותר בכותרות העתונים של או־תו יום.

השמחה, שירדה מעל דפי העתונים ו־הדביקה גם חלקים רבים בציבור, לא היתה רק על העובדה ששמשה דיין סיים את תקו־פת רווקותו בת 18 החודשים, מאז הת־גרש מאשתו הראשונה, וגם לא רק בשל העובדה שאחרי 18 שנים של רומן לוהט, נשא סוף־סוף לאשה את מאהבתו הוותיקה. כי אם היתה סיבה אמיתית לציבור הרחב לשמוח בשמחתו המשפחתית של משה דיין, היתה זו סיבה שונה לגמרי.

חתונתו של משה דיין הוכיחה לעיני הציבור כולו, כי זוג בישראל יכול לה־גיע אל אושרו גם מבלי שהמוסדות הרב־ניים ישימו לו רגליים. היא הפריכה את כל ההשמצות בדבר כפיה דתית בישראל, ו־בדבר המיכשולים שהרבנים מניחים בדרך אל החופה. הנה, הסתבר לעם כולו, זוג יכול להינשא גם בלי הפרוצדורה הביורו־קרטית של הרבנות המחייבת רישום מוקדם לנישואין (לפחות 14 יום לפני מועד העמ־דת החופה) ופירסום דבר הנישואין מראש באחד העתונים היומיים. כדי שכל מי שיש לו איזו טענה בדבר כשרות הנישואין העומדים להיערך, יוכל להגיש לרבנות את עירעורו.

המיבצע הסודי

אפשר להעמיד חופה וקידושין לזוג גם ללא צורך בחיטוט בתיקי האישות שלהם ובפרשיות מימי עברם. אפשר להפוך את טקס הנישואין היהודי למאורע אינטימי, פשוט ומלבב, ולא לפולחן דתי ארכאי, חסר משמעות בעיני מרבית הנישאים, הנכפה עליהם מבלי שישאלו את פיהם.

לרוע המזל היה רק עוקץ קטן אחד בשמחה זו. שכן כל הקלות ההלכה היהודית לגבי טקס הנישואין וכל הכרוך בו — נשארו בשלב זה בלעדיים עבור שר־הביטחון משה דיין. כל שאר עם ישראל, יצטרך גם להבא לעבור בדרכו אל ה־נישואין את דרך היסורים שסללה להם הכפיה הדתית.

ההלכה היהודית התגלתה כגמישה רק לגבי שר־הביטחון. מסתבר שבדיוק כשם שהחוק הפלילי של המדינה אינו חל על משה דיין, הרשאי לבזוז ולשדוד עתיקות בניגוד לחוק, כך גם אין חוקי תורת משה תופסים לגבי משה.

„העולם הזה היה העתון היחיד וה־ראשון שידע והודיע על נישואיו של משה דיין. מאז נפל בחלקו של העולם הזה הכבוד לדווח בלעדית על אירועים פרטיים ורומנטיים בחייו של משה דיין — בגלל חששם של שאר עתוני ישראל ל־פרסם ידיעות מתחום זה — פירסם העולם הזה פרשת יחסיו של דיין עם רחל כורם במלואה.*.

לפני שבעה שבועות, באמצע חודש מאי השנה, בישר העולם הזה (1863) על נישו־איהם הקרובים של דיין ורחל כורם. ה־שער האחורי של אותו גיליון הכריז: „אשה חדשה למשה דיין" ואילו הכתבה עצמה הסתיימה במילים הבאות:

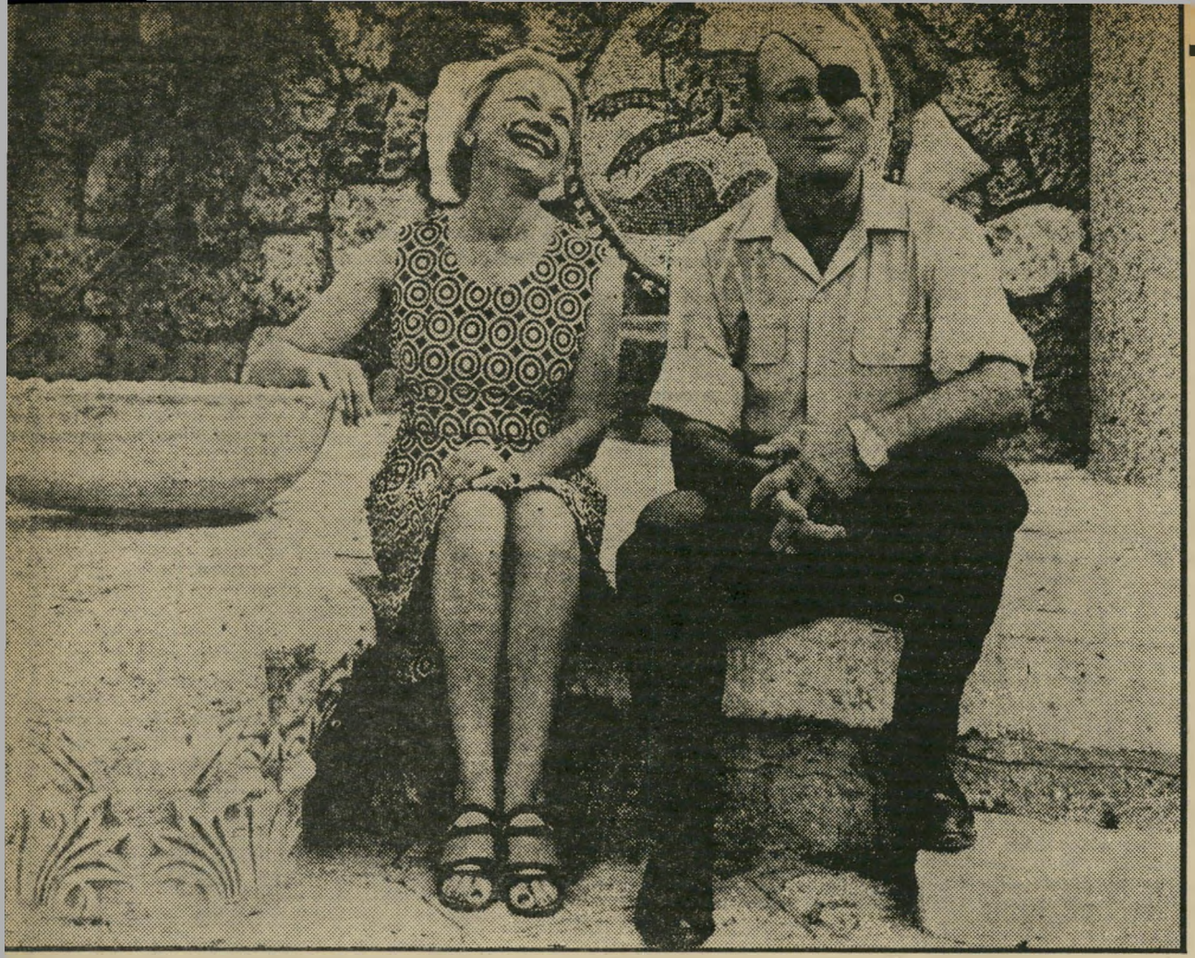
„עכשיו, אומרים המקורבים לדיין, אחרי שהושג הסדר הביניים, פתוחה הדרך ל־הסדר הסופי. זו שאלה של זמן בלבד, עד שהרב גורן ייקרא יום אחד להעמיד חופה ולערוך קידושין בין משה דיין ורחל כו־רם."

אלא שלא היה זה הרב הראשי לישראל, הרב שלמה גורן, שערך את נישואיו של דיין, למרות שהוא אמור היה לערוך אותם. בגלל שיקולים שיפורטו להלן, העדיף גורן לא רק לא להשתתף בטקס נישואיו של

* רק השבוע, אחרי נישואיו של דיין, הירשו לעצמם עתונים אחרים לספר את סיפור הרומן בין רחל ומשה, העתיקו את פירסומי **העולם הזה**, מבלי לציין את ה־מקור.

החתונה שער **העולם הזה** מחו־דש מאי השנה, שבישר על נשואיו הקרובים של דיין למאהבתו הוותיקה. כתבת השער בישרה כי נשואיו של דיין הם עניין של זמן קצר בלבד.

דיין, אלא להבליט ולפרסם ברבים את דבר נוכחותו באותו ערב במקום אחר ל־גמרי, כאילו לא ידע דבר וחצי דבר על נישואיו של דיין, והם נערכו על אחריותו הפרטית והבלעדית של הרב הראשי של צה"ל.

ואומנם, ביום בו נמסר לציבור איך התחתן דיין, מה לבש ומה לבשה כלתו ואיזה סוג כיבוד הכינה להם הרבנית אהר־בה פירון, פורסמה תמונתו של הרב גורן, כשהוא משיא את אחד מנכי צה"ל לבחי־רת לבבו. גורן דאג לפרסם ברבים כי ב־שעה שנערכו נישואיו של דיין, ערך הוא חתונה אחרת במלון ולידור בהרצליה.

היה זה תמוה למדי, ובלתי שיגרתי ש־הרב הראשי לישראל יעמיד חופה וקידו־שין. היה זה גם מוזר שלא הרב הצבאי הראשי הוא העורך את חתונתו של נכה צה"ל. אבל פירון החליף את גורן וגורן החליף את פירון, כדי לספק אליבי אפשרי לרב הראשי, נוכח התקפה אפשרית של חוגים דתיים קיצוניים עליו.

לא היתה זו הפרשה התמוהה היחידה שאפפה את נישואיו של דיין. כפי שדווח בעתונים, היה מיבצע חתונתו של דיין מיבצע סודי וחשאי, כמעט כמו פשיטת צה"ל על ביירות. מלבד שומרי־ראשו של דיין ושלושה מאנשי לישכתו, ומלבד הרב פירון, רעייתו וקומץ אנשי הרבנות הצב־אית שנקראו להשלים את המנין ולהחזיק חופה, לא ידע איש על תוכנית הנישואין החטופה.

הסודיות היתה כה גדולה עד שדיין אפילו לא הודיע על נישואיו לבתו יעל, ולבניו אודי ואסי, כשם שרחל לא גילתה דבר לשתי בנותיה, אורנה ונורית.

על מנת לשמור את דבר החתונה ה־מתוכננת בסוד, נעשו גם כל הסידורים כדי לעקוף את תקנות הרבנות הראשית בדבר רישום נישואין. משה ורחל לא נרשמו לנישואין שבועיים לפני חתונתם, והודעה על נישואיהם הצפויים לא פורס־מה בשום עתון — כנדרש לגבי כל זוג אחר בישראל. הם נרשמו לנישואין לא בעיר מגוריהם תל־אביב אלא בלישכת ה־רבנות בבת־ים, והחתונה נערכה בביתו של הרב הצבאי לצה"ל.

השאלה המתבקשת מכל המיבצע הסודי והמיסתורי הזה היא: לשם מה זה היה נחוץ? מדוע נערכו הנישואין בחשאיות כזו? מדוע היה צורך להסתירם אפילו מבני המשפחה הקרובים ביותר?

בוקר הדבש

משה ורחל דיין בבוקר שלמחרת נשואיהם הסודיים, בגינת ביתו של דיין בצהלה. צלם העיתונות יוסי רוט, שצילם תמונה זו, המתין לצאתו של דיין לעבודה, ביקש ממנו רשות לצלמו בחברת אשתו הטריה. דיין נכנס לבית, התייעץ ברחל, ואחרי שהחליף חולצה הסכים להצטלם במיספר פוזות בחצר ביתו, כשהם קורנים מאושר.

פגישה במטוס

ל יתכן את התשובה לשאלות אלה נתן משה דיין עצמו, כפי שצוטט ב־כמה עתונים. כך, למשל, באשר הסתיים טקס הקידושין ואחד הנוכחים הפליט מפיו: „טוב שהכל עבר," הגיב על כך דיין, לדברי אחד הנוכחים בטקס: „אינני כהן ולא ממזר. אז הבעיה היתה בעצם פשוטה..."

במקום אחר נמסר כי דיין עצמו התבדח שאילו היה שולח הזמנה לנישואיו, הרי במקום לכתוב בראשה את ראשי התיבות ב"ה (ברוך השם) היה שם שם את ראשי התיבות ס"ס (סוף סוף).

שתי הערות־אגב אלה הצביעו על כך שבניגוד להצהרותיהם של משה ורחל דיין — כי בעצם לא מיהרו להתחתן מחשש שהנישואין יפרו את היחסים המאושרים השוררים ביניהם, וכי פסקו על חתונה רק בימים האחרונים — הרי שדרכם אל ה־נישואין לא היתה קלה ביותר. הם חששו מפני משהו. וחשש זה הוא שהוליד את הנישואין המיסתוריים נוסח דיין.

הבבר מפניו חשש משה דיין הוא גם שמנע מהרב שלמה גורן לערוך את נישו־איו. כי מבחינת ההלכה היהודית לא היו נישואיו של משה דיין חלקים כל כך.

הרומן בין משה דיין ורחל כורם החל לפני 18 שנה, כשרחל עוד היתה הגברת רבינוביץ', אשתו של עורך־הדין הירושלמי פנחס רבינוביץ', בנו של מלמד משכונת מאה־שערים.

היתה זו רחל עצמה שגילתה השבוע (בתנאי שלא תצוטט) את טיפור היכרותה עם דיין. לפני 18 שנים ביהן דיין כ־רמטכ"ל צה"ל. באחת מטיסותיו מפאריס לארץ, עלתה למטוס ברומא רחל רבינוביץ', שהיתה אז בת 28 ואם לשתי בנות. היא קיבלה מקום ישיבה לא נוח בירכתי ה־מטוס ועורך־דין ידיד שזיהה אותה, פינה לה את מקומו בקידמת המטוס, ליד משה דיין.

ההיכרות המקרית במטוס הפכה לרומן. היחסים בין משה לרחל התנהלו בהשאי. הם התגלו במקרה על־ידי הבעל, כשיום אחד חזר לביתו ובארון חדר השינה שלו מצא מעיל עם דרגות של רב־אלוף. מאחר שלצה"ל היה אז רק רב־אלוף אחד בשי־רות פעיל, לא היה קשה לנחש מי האיש.

עורך־הדין רבינוביץ' הבין כי אשתו בוגדת בו עם הרמטכ"ל של צה"ל. היא לא הקים שערוריה, כשם שעשו בעלים מרומים אחרים בעבר, אלא תבע מאשתו להתגרש.

למרות שהסיפור נשמר בסוד שנים רבות, הוא היה ידוע בחוגים מצומצמים. במשך תקופה ארוכה דיברה צמרת המדינה כולה על „גברת רבינוביץ'" המיסתורית, שהיתה ידועה כאהובתו של משה דיין.

שמו של דיין גם הוזכר במשפט הגירו־שין שהתנהל בין פנחס רבינוביץ' ואשתו.

איסור על הבועל והבעל

ה הלכה היהודית קובעת שבמקרה של גירושין על רקע של ניאוף האשה, אסורה האשה הבוגדת לנשואין הן לבעלה והן לבועלה. הלכה זו, שנקבעה כסייג ל־מניעת ניאופים, אומצה על־ידי הרבנות הישראלית. בכל מקום בו מתברר כי ה־עילה לגירושין היא מעשה ניאוף מצד האשה, ויש על כך עדויות מוסמכות או הודאת האשה עצמה, נוהגים הרבנים לר־שום בתעודת הגירושין של האשה את הפסוק: „האשה אסורה לחזור לבעלה ובאם תירצה להינשא למר פלוני, טעון הדבר בירור בית־דין."

במקומות רבים בישראל נוהגים הרב־נים להחמיר. גם כאשר אין בידם כל עדות כי האשה המגורשת אומנם ניאפה בחב־רת גבר מסויים, וגם כאשר אין האשה מודה בניאוף מעין זה, די שבעלה של המגורשת יזכיר שמו של אדם מסויים ויאשים אותו כי זנה עם אשתו כדי ש־הרבנים יאסרו על אותה אשה את הנשו־אין עם גבר זה.

רק לפני שמונה חודשים התפוצצה ב־ברחובות פרשה מעין זו. אשה בשם יהו־דית בכר התאהבה ביהושע ברמלי, בעל ידידתה הטובה. היא התגרשה מבעלה. יהושע התגרש מאשתו, והם רצו להינשא זה לזו. יהודית לא הודתה מעולם כי היו לה יחסים כלשהם עם ברמלי. בעלה גם לא

(המשך בעמוד 18)

הכל סודי במדינה - אפילו תאונה בחצר של גולדה

הנהג של גולדה פגע בשוטר שלה

העולם הזה: „אני עצמי בדקתי את הפרטים של נוי. אני מכיר אותו היטב. אני יודע שהוא עבד לפני כן כמה שנים כנהג במקום אחראי. מה אתה חושב, שאם לא היה נוהג טוב — הייתי שותק? הרי זה היה מסכן גם את החיים שלי ושל חברי. „ואשר לשאלה שלך שהוא התקבל בגלל פרוטקציה — אני לא מאמין בזה."

שאלת הפרוטקציה עלתה בהקשר לעובדה שאברהם נוי הוא אחיינו של אורי חלפון, אחראי תחבורה ומשק במשרד־החוץ. חלפון, המכיר את גולדה עוד מהימים

„ל שדק אותו מיד! הוא מסכן את חיי ראש־הממשלה!"

לא היה זה סוכן־אוייב חשאי, או יריב פוליטי, שעליו נאמרו מילים חמורות אלה. האיש שסילוקו נדרש כה בדחיפות, היה לא אחר מאשר אחד מצוות נהגיה האישיים של גולדה מאיר — אברהם נוי.

והאיש שדרש את סילוקו, היה לא אחר מאשר חבר אחר בצוות — שמואל מאראצי.

מאראצי, נהגה הוותיק והמבוגר של ראש־הממשלה, השמיע את טענתו החמורה נגד נוי הצעיר והירוק, לאחר תאונת־הדרכים האחרונה שגרם נוי, ואשר בה נפצע שוטר משומרי־מעון ראש־הממשלה.

היה זה כאשר מאראצי ביקר אצל השוטר הפצוע, שהמילים נפלטו מפיו: „אברהם נוי הוא נהג לא זהיר. אסור להרשות לו להסיע את ראש־הממשלה."

„השער נזרק עלי"

כ אשר סיפר השביע נתן הרמן, השוטר הפצוע, את הדברים האלה, שכב עדיין במיטתו, בביתו ברחוב הרל"פ בירושלים, לשם הועבר לאחר ששוחרר מבית־החולים שערי־צדק. מתי יקום מ־מיטתו — קשה עדיין לדעת. קיימים חשש־שות רציניים, כי הרב־סמל בן ה־64 יסיים, עקב פציעה זו, את 25 שנות שירותו ב־משטרת־ישראל.

לכאורה, נפל הרמן קורבן לתאונה שיגרתית. סיפר הוא על נסיבותיה:

„הייתי בתפקיד במשמרת, בביתה של ראש־הממשלה. השעה היתה קרוב לחצות, ב־9.6.73. ראש־הממשלה הגיעה במכוניתה, שהיתה נהוגה על־ידי נוי. מסביב עמדו המון צלמים ועיתונאים, וקהל רב. זה היה יום קבלת־הפנים לוילי בראנד.

„ראש־הממשלה יצאה מהמכונית, ואני התקרבתי אל השער כדי לפתוח אותו. פתאום הרגשתי דחיפה חזקה, והשער כ־אילו נזרק עלי. נפלתי.

„מה קרה? כפי שסיפרו לי החברים שלי למישמרת, שעמדו על ידי, התחיל אברהם נוי לנסוע רברס, אחרי שראש־הממשלה ירדה מהמכונית, מבלי להסתכל לאחור. „בבית־החולים קבעו שנשבר לי הירך."

עד כאן, נראתה התאונה כשיגרתית, תוצאת רשלנות פשוטה.

מה שהפך את הפרשה לבלתי־שיגרתית, זרק עליה אור מיוחד, היו 3 עובדות:

● האחת: סימנים המצביעים על־כך ש־חוסר־זהירותו של אברהם נוי לא היה

מקום התאונה

שער־ביתה של ראש־הממשלה, שמאחוריו עמד הרמן, כאשר ניגש לפותחו. נוי, שנהג במכוניתה של ראש־הממשלה (הנראית חונה ליד המידרכה) נהג ב„רברס" לשער, פגע בו, והשער פגע בהרמן.

מקרה ראשון — עובדה חמורה מאין כמותה באדם המוביל את ראש־הממשלה.

● השנייה: סימן־השאלה שהתעורר ב־דבר כשירותו של נוי לשמש כנהג בתפקיד עדין זה — בעקבות חוסר־הבהירות באשר לצורת קבלתו את התפקידו.

● השלישית — נסיונות ההשתקה וה־טישטוש שהופעלו בעקבות התאונה, וש־הטילו חשד על כל העניין.

אברהם נוי הוא צעיר בן 27, המחזיק ברישיון־נהיגה למכונית שבע שנים בלבד. אמנם רישיון־הנהיגה שלו, מס. 28981, הוצא לפני עשר שנים, כאשר נוי היה בן 16 וחצי — אלא שהיה זה רישיון לקטנוע. לפני שלוש שנים, הוציא נוי רישיון למשאית.

התאונה שבה נפצע הרמן לא היתה הראשונה שאירעה לנוי. לפני זמן מה קרתה לו תאונה אחרת, כשנהג במכונית אסקורט. אלא שבאותה תאונה לא היו נפג־עים, ומשום כך לא נרשם הדבר במשטרה.

האם רקע כזה מצדיק העסקתו של צעיר בתפקיד נהג ראש־הממשלה?

השיב נוי עצמו: „אינני מוכן להגיב. אם אקבל את רשות ה־מישרד — אענה."

הגיב האחראי על חו־ליית אנשי־הביטחון ה־שומרת על ראש־ה־ממשלה, לשאלת כתב שבהם היתה שרת־החוץ, סירב להסיר את מסך החשדות מסביב לשאלה זו.

היה זה כאשר נשאל על־ידי כתב העולם הזה אם נכון הדבר שהוא שלח את נוי אל גולדה על־סמך היכרותו האי־שית איתה — או שנוי התקבל לתפקיד ב־מסגרת השיגרה המקובלת.

תשובתו של חלפון: „אין תגובה."

למרות שהתאונה דווחה מיד למשטרת־התנועה של מרחב־ירושלים, היא לא נר־שמה ביומן. רק למחרת, לאחר שורת התייעצויות סודיות, הוחלט לרשמה, ו־נפתח לה תיק מס. 581.

מאז עברו שלושה שבועות — והחוק־רים לא הצליחו עדיין לסיים את החּ־קירה, שקשה לתאר פשוטה וקלה ממנה. בקצב כזה, אשר בקלות להאמין כי ה־תיק לא יגיע לעולם בפני שופט.

החקירה שקפאה היתה רק אלמנט אחד. אלמנט נוסף היתה שתיקתו של נוי עצמו. אלמנט שלישי — שתיקתו של דודו, אל־מנט רביעי התגלה כאשר נתבקש מאראצי על־ידי כתב העולם הזה להתייחס לתאונה. בשיחה התערב ראש חוליית שומרי־ראשה של גולדה, העיר כי אין טעם לשוחח על העניין, מאחר שהוא אינו חשוב. הער־תו הספיקה.

ובינתיים, המשיך אברהם נוי להסיע את ראש־הממשלה.

השוטר שנפגע

רב־סמל נתן הרמן, 64, שוכב בביתו, לאחר ששוחרר מ־בית־החולים בעקבות פציעתו על־ידי נהגה של ראש־הממשלה.

הנהג גרם להרמן שבר בירכו — פגיעה שבגילו של הרמן יכולה להיזקק לחודשים ארוכים כדי להחלים. „נוי, הנהג שפגע בי, ביקר אצלי בבית־חולים והביא לי בונבוניירה," סיפר השוטר.

נשואין נוסח דיין

(המשך מעמוד 17)

הביא כל עדים שהעידו כי ראו את ה־שניים במעשה ניאוף. אולם די היה בכך שבשלב מסויים של הגירושין תטען יהו־דית כי היא רוצה להתגרש משום שהיא אוהבת גבר אחר, כדי שהרבנים יכניסו לתעודת הגירושין שלה את ההגבלה: אסורה לבעלה ובאם תרצה להינשא ל־יהושע ברמלי טעון הדבר בירור בית־דין. כאשר ביקשה יהודית מבית־הדין הרבני ברחובות להתיר לה להינשא ליהושע ברמ־לי, נדחתה בקשתה.

כדי לדעת מה נרשם בתעודת הגירושין של רחל רבינוביץ', יש צורך לעיין ב־תיק הגירושין שלה שהוא חסוי בבית־הדין הרבני ורק הרבנים יכולים לדעת אם היא נאסרה בו לנשואין לבעלה לשע־בר ולבועלה. רחל כורם עצמה, כאשר נשאלה בעבר בדבר האפשרות שנשואיה לדיין אינם אפשריים בשל הגבלה זו הרשומה בתיק האישות שלה, הכחישה זאת בכל תוקף. היא היתה אף מוכנה להי־שבע כי שמו של דיין לא נזכר כלל בתיק.

אולם מבחינת ההלכה זהו פרט טכני בלבד. שכן סיפור יחסיה האינטימיים של רחל רבינוביץ' עם משה דיין, בתקופה בה היתה נשואה עדיין לפנחס רבינוביץ', הוא מן המודעות. אם עד לגירושי דיין הוא היה בבחינת שמועה בלבד, הרי באה רות דיין אחרי גירושיה ממשה, ובסיפרה אוֹלֵי, פירטה את הסיפור כולו, אם כי מבלי לאזכר את שמה של רחל.

אילו היה מצב מעין זה מתחולל בחייה של אזרחית רגילה, קל לתאר אילו מיכ־שולים ואילו קשיים היו הרבנים מערי־מים בדרכה אל הנשואין. פרשות פחות חמורות מבחינה הלכתית, הגובלות בקוצו של יוד, גרמו כבר לסרבנות ולהתעק־שות מצד הרבנות במימדים שהביאו טרגד־יה על הרבה זוגות. ופרשת הממזרים היא אחת העדויות לכך.

עיסקה עם גורן

ב ימים בהם הסעירה פרשת הממזרים את המדינה, נפוצו במחנה הדתי שמו־עות על עיסקה שנעשתה כביכול בין הרב שלמה גורן לבין ממשלת־ישראל, בתי־ווכו של משה דיין. לפי אחת הגירסות הובטחה בחירתו של גורן כרב ראשי (זמן קצר אחרי שערך את גירושיהם של רות ומשה דיין) אחרי שהתחייב לפסוק הלכה ולפתור את בעיית הממזרים. במחנה הדתי הקיצוני, במיוחד בחוגי אגודת ישראל ויריביו של הרב גורן, נפוצו אז השמו־עות כי גורן התחייב גם להתיר את נשו־אי דיין לרחל כורם למרות שהיא אסו־רה עליו.

מידת הסבירות של שמועות אלה אינה משנה דבר. מה שחשוב הוא שעצם ה־אפשרות שחוגים דתיים יגסו לערער על כשרות נשואיו של משה דיין אם תפור־סם הודעה עליהם מראש, היא שהפחידה את משה דיין ויועציו, דחפה אותם לערי־כת חתונה סודית. זוהי גם הסיבה שהרב גורן, לשעבר הרב הראשי בצה"ל ואיש אמונו של דיין, עשה הכל כדי לנער את חוצנו מנשואיו של דיין ולהבהיר ברבים שאין לו כל חלק בעריכתם.

הרב הראשי לצה"ל, מרדכי פירון, היה מוכן לקחת על עצמו את עקיפת תקנות הרבנות ועריכת נשואי דיין. מבחינה הלכ־תית ומישפטית ברור שהנשואין תופסים, כיוון שהרב פירון מורשה לערוך נשואין, אולם בעובדה שהרב הצבאי עורך נשו־אין לאדם שאינו חייל צה"ל, והוא הממו־נה עליו כשר־הביטחון, יש משום פגם אסתיטי.

אבל כך הצליח משה דיין למנוע את הפיכת נשואיו לנקודת מחלוקת דתית, ולהיחלץ מאימת תקנות ימי־הביניים של הכפייה הדתית. בצורה זו נשאר סיפור נשואיו לרחל סיפור רומנטי נוגע־ללב, על אהבה בלתי אפשרית שבסופה מצאו האוהבים סוף כל סוף את אושרם זה בחי־קה של זו באישור המימסד הדתי.

ברם, כמה חבל שאושר מעין זה נופל בחלקו של משה דיין בלבד ונמנע מעש־רות זוגות שחוקי הכפייה הדתית ממררים את חייהם. דווקא האיש, שאולי יותר מכל שר חילוני אחר מסייע להשליט את ה־כפייה הדתית בישראל, דווקא האיש ש־הוא בן־בריתם של החוגים הדתיים אבירי הכפייה הדתית, דווקא הוא מוציא את עצמו מכלל התקנות וההלכות הדתיות שהוא עצמו, במו ידיו, מסייע לאכוף או־תם על שאר בני העם היהודי בישראל.

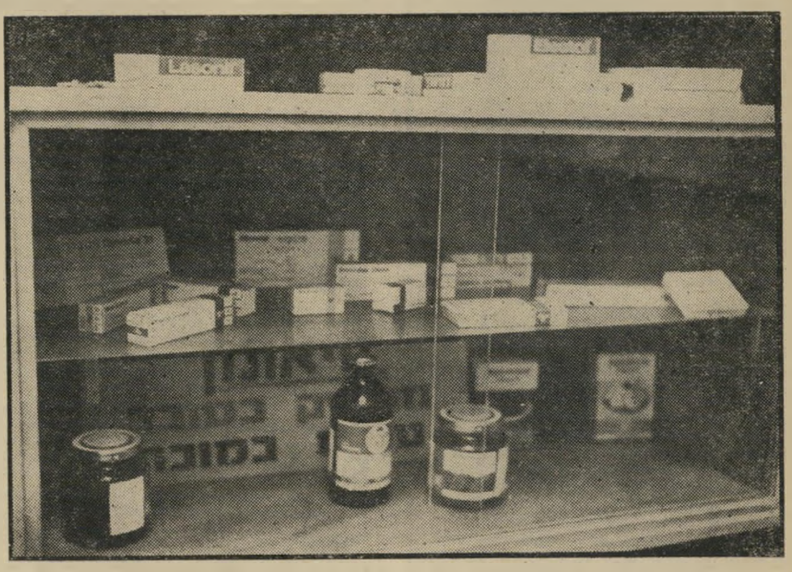
הבן מ״יבא את התרופות מחוץ־לארץ - והאב

קונה אותן ממנו עבור קופת־חולים, ללא מיכרזים.

עתה, הם מנסים להשתלט על משרד הבריאות

הדגסטור של משפחת בליי

האוצר תרופות־יבוא אלה מהוות אוצר־זהב — בייחוד כאשר היבואן זוכה ליהפך לספק בלעדי של קופת־חולים. קופת־חולים — באמצעות אביו של עמי, אינה מהססת אף לייבא תרופות חוצרת **באייר**, המיפעל הגרמני שעבד בשביל היטלר.

מה קורה כאשר מתגלה כי פקיד במוסד ציבורי, האחראי לרכישת אספקה עבור אותו מוסד בהיקף של 150 מיליון ל״י לשנה — מבצע קניות עצומות אלה ללא מיכרזים, מחליט לבדו מי מהספקים ייהנו מרווחים עצומים?

מה קורה כאשר מתגלה, שאותו פקיד החליט כי הספק שייהנה מהרווחים העצומים — יהיה לא אחר מאשר בנו?

מה קורה כאשר הפקיד ובנו מחליטים שהרווחים העצומים, הטמונים במחזור ה־ מיליונים אינם מספיקים להם — והם שואפים להשתלט גם על מישרד ממשלתי, להעביר את קניותיו האדירות לידי הבן?

מה קורה? תלוי איפה: במדינת־ישראל, פשוט לא קורה כלום, ועסקי האב ובנו נמשכים כרגיל.

בליי את בליי

בציאל בליי הוא שם־דבר במנגנון קופת־חולים הכללית של ההסתדרות. בתפקיד מנהל מחלקת האספקה של הקופה האדירה, אחראי בצלאל בליי לרכישת כל קניותיה של הקופה, מאספירין ושרוך־נעל ועד ציוד אלקטרוני מסובך. קניות אלה מסתכמות ב־150 מיליון ל״י לשנה.

קניות אלה, שהן ברובן המכריע תרופות, רוכשת הקופה עבור חבריה, החולים הנזקקים לתרופות. בנוסף לכך, קונה קופת־חולים מדי שנה, לשימושו העצמי של מינהל־המשק שלה, סחורות וציוד בשווי מיליונים נוספים.

על קניות אלה — אחראי אחיו של בצלאל בליי, הלא הוא יצחק בליי, מנהל מחלקת־המשק של הקופה.

בין בליי לבליי, שולטים שני הבליים בכל מערכת הקניות האדירה של קופ״ח.

וממי רוכשים שני הבליים חלק ניכר מהתרופות שהם צריכים? מבליי שלישי:

עמי בליי, בנו של בצלאל, הוא אחד הספקים העיקריים של תרופות־יבוא לקופה, מרוויח על כל מכירה לאביו עמלה ענקית, הנעה בין חמישה לעשרה אחוז.

עמלה זו גבוהה פי חמש מהעמלה שמרוויח סוכן רגיל.

בצלאל ויצחק בליי ידועים בין מכיריהם כצמד יהודים יישרי־כפיים, המקפידים מאין־כמותם על טוהר־המידות. ייתכן שזו הסיבה, שמוסדות הקופה והסתדרות מרשים להם לנהל את הקופה כרצונם, לשלוט בתקציב המיליונים ללא כל פיקוח. כפי שהובהר מנסיון לחקור את המתרחש בממלכתם, אין למוסדות ההסתדרות כל שליטה או ידיעה על הנעשה בכספי משלמי המיסים. האחים בליי מוציאים את מאות המיליונים ללא מיכרזים, כשהם היחידים הקובעים ממי לקנות — וממי לא. איזה יבואן להעשיר — ואיזה למוטט.

אמנם הנהלת חברת־העובדים, שהיא הבוס של הקופה, חייבה את הקופה להוציא מיכרזים לכל קנייה — אולם האחים בליי מפירים הוראה זו השכם והערב.

הם יכולים להרשות לעצמם — מפני שהנסיון לימדם שאיש לא יגיב על כך. כמו שאיש לא יגיב על העובדה שהם רוכשים חלק ניכר מקניותיהם בחברות אגיס ואגיסם — החברות של עמי בליי.

כמו שאיש לא יגיב על כך שמוצר־היבוא העיקרי של עמי בליי הוא תוצרת מפעל הגרמני באייר, הידוע לשימצה על עזרתו להיטלר, והמוחרם עד היום במידה רבה בארץ.

שיכנוע קל

באשר סיים עמי בליי את לימודי הסטטיסטיקה שלו, התקשר עימו זיאמה ארקין, מנהלה ובעליה של חברת־היבוא אגיס. אגיס היתה הסוכנות הבלעדית של חברות כמו באייר, שרינג, אפגון, ייבאה לארץ כימיקלים ותרופות. ארקין הציע לבליי הבן תפקיד מנהל באגיס, וכן מניות בחברה.

הבן שש על המציאה, נכנס לעבודה בחברה. היתה לו כנראה יכולת שיכנוע בלתי רגילה — שכן ראשי קופת־חולים שוכנעו במהירות כי כדאי לקנות את סחורות־היבוא של אגיס.

השילוב בין בליי הבן ובליי האב פעל יפה, אולם בענף החלו רינונים. כדי לחסלם, הקים עמי, יחד עם אגיס חברה חדשה בשם אגיסם, גם חברה זו, אישר הבן, מוכרת הרבה לקופת־חולים.

מעודד מהצלחתו לשמור על שמו הטוב ועל העסקים הטובים גם יחד, החל אבא בליי לחתור לעמדות־כוח נוספות. הוא הקים אירגון של מנהלי אספקה, והאירגון החל מוציא־לאור ביטאון — שעסק בתשבחות לבצלאל בליי. בצלאל בליי הירבה גם בנסיעות לחו״ל, שם ייצג את האירגון החדש שהקים.

במקביל, פתח אבא בליי במלחמת־חורמה בסוכני החברות האחרות המייבאות תרופות — והמתחרות בבנו. הוא הודיע לכל הסוכנים כי לא יסכים לשלם להם קומיסיונים וכי אינו זקוק להם כלל.

על מנת להצדיק את מילחמתו בסוכנים, טוען בליי, כי הוא קונה בזול יותר מאשר אפילו משרד הבריאות. טענה זו סינוורה גם את עיני שר־הבריאות, אולם האמת היא — כפי שניתן להוכיח באמצעות מסמכים — כי בליי קונה לרוב, יותר ביוקר ממשרד הבריאות. אחרי הכל, מישרד הבריאות קונה באמצעות מיכרזים, והספקים מתחרים ביניהם. בליי מוכר וקונה ממי שירצה — ללא תחרות בין הספקים.

מלחמתו של בליי בסוכנים עלולה לפגוע בטיב הרפואות המגיעות ארצה: כאשר ישנו בארץ סוכן, חרוצה להרוויח, הוא דואג להביא לידיעת הרופאים את החידושים האחרונים של היצרנים, הוא מעוניין שימשיכו לקנות אצלו, ומשום כך מקפיד על טיב הסחורה.

הבן

עמי בליי, המייבא תרופות מחו״ל, מוכרן לקופת־חולים הכללית — באמצעות אביו שהוא מנהל האספקה שם — בלא מיכרז ופיקוח.

אולם בליי גילה שלמרות כוחו האדיר, אין לו אפשרות לקנות ישירות, מאחר שיצרנים בחו״ל מקפידים על השימוש בסוכן. משום כך, הקים בליי חברה בלונדון בשם פלטרייד. חברה זו עולה הרבה כסף לקופת־חולים, והיא היתה מיותרת לחלוטין כאשר הסוכנים בארץ פעלו ומילאו את תפקידיה.

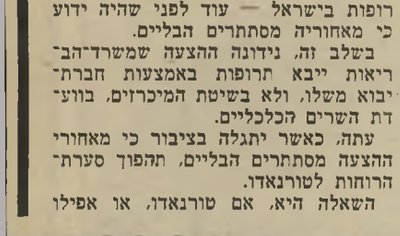
בחודשים האחרונים, החליט בליי להשתלט על כל יבוא התרופות לישראל. הוא הצליח לשכנע את משרד הבריאות לחסל את קניותיו העצמיות באמצעות מיכרזים, ולהעביר אותן לבליי את בליי.

ההצעה גרמה לסערת־רוחות בשוק התרופות בישראל — עוד לפני שהיה ידוע כי מאחוריה מסתתרים הבליים.

בשלב זה, נידונה ההצעה שמשרד־הבריאות ייבא תרופות באמצעות חברת־יבוא משלו, ולא בשיטת המיכרזים, בוועדת השרים הכלכליים.

עתה, כאשר יתגלה בציבור כי מאחורי ההצעה מסתתרים הבליים, תהפוך סערת־הרוחות לטורנאדו.

השאלה היא, אם טורנאדו, או אפילו

ההוכחה

קטע מתקנון חברת אגיסם, המוכיח כי בעלי־המניות שלה הם עמי בליי ואגיס.

ממשלת־ישראל, חזקים מספיק כדי לעמוד נוכח שלושת הבליים*.

אם יתברר שלא, תגיע מדינת־ישראל למצב המשעשע, שבו לא רק קופת־חולים — אלא גם משרד־הבריאות יהפוך להיות הדראגסטור** הפרטי של משפחת בליי.

---

* זיאמה ארקין נפטר לפני כחצי שנה, ועמי בליי נשאר בוס באגיס ואגיסם.

** „חנות־תרופות", דהיינו בית־מרקחת, בתרגום מילולי. בפועל, מוסד אמריקאי זה הוא מעין כל־בו אינטימי, בו משולבים בית־מרקחת, מזנון, סידקית וכדומה.

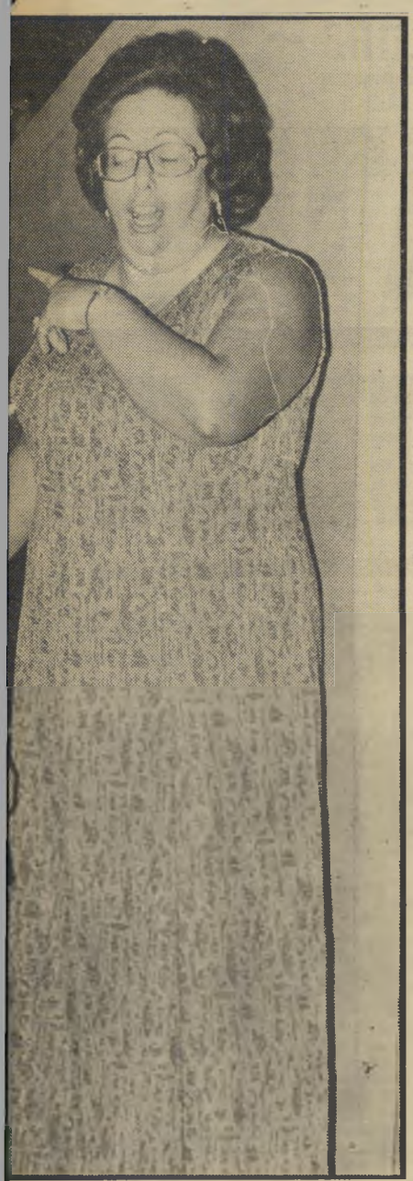
מיסדר

הכל תלוי בטיב הבילוי

קובה זילבורינג

רוקד עם אישתו ריימונד לצלילי כינורו של ויקטור פרדסקו, שהובא במיוחד מרומניה לפתיחת המסעדה החדשה של קובה, **בוקרסט**, לשעבר **רספוטין**, לשעבר **החלונות הגבוהים**, לשעבר **יואלס** ועוד. ארוחת־ערב במסעדה הפכה לצורת־הבילוי הפופולרית ביותר בארץ, ובמקום לחמוק סמייק אחרי הסרט, מבלים כיום זוגות רבים את הערב כולו במסעדה באכילת ארוחה שלמה.

אכול ושתה - כי מחר תרזה

חתן וקלה

שוש, פקידה **בבנק הפיעלים**, וזאן פלג, פקיד במינהלת **עמידר**, הכירו בחוג שומ־רי־מישקל, התחתנו לפני חודש. זוג המתחתן אחרי היכרות בחוג, מקבל ירח־דבש חינם.

בת שבע וחצי

קראו פעם לב
שהיתה הר־אד
היא מסבירה לשחקנית ציפי שביט, שהורידה אותם בחזרה. למרות שברחבי הארץ נפתחות מדהים — הצליחו 150 אלף חברי החוג ל

כריסטיאן? פול?

בעלי־העסק, פול זרדה או כריסטיאן — לו שייכת גם המסעדה היפואית **אלהמברה**. הזמנה לפתיחת מסעדה חדשה נוספת, **ההבדל הקטן**. הסבח המטופף הוא אחד משני השותפים

קדחת בצלחת

הדוגמניות שהדגימו בגדים מיוחדים למידות גדולות, היו כ
חובבות, שהורידו 30 קילו לפחות, כל אחת כמובן. רוב ה
כנסים נשאו בארנקם תמונה מימי העבר השמן שלהם, הראו אותה בגאווה לכל מי שרצה לרא

אבירי הדיאטה

מה מתבשל

חנה ויצחק רוחו נפגשו בחוג שומרי־משקל. התאהבו תוך שיחה על ענייני מזון: מה בישלו, מה הכינו, מה כדאי להוסיף לאן. לאחר שהורידו יחדיו 60 קילו, התחתנו.

לילות ישראל

שבע צימרמן, מנהלת חוג שומרי־משקל בארץ, היא הורידה כבר למעלה מ־50 קילו. בתמונה ינתיים רק 25 קילו, אך להיזהר לא לרכוש מסעדות חדשות לבקרים, המתמלאות בקצב ריד השנה למעלה מ־12 טון קולקטיביים.

„כל מי שהוריד אצלנו 10 קילו — שיקום!" מצווה הכוהנת הגדולה בת־שבע צימרמן. „יראה את עצמו מי שהוריד 20... 30... 40... קילו." החסידים קמים. בעיניים נוצצות, בהתלהבות, ב־גאווה ובאמונה הקיימת רב בלב החוג־רים־בתשובה, הם מודים בקידה לאל־

מאת אלה זוהר

פיים המאמינים, המוחאים להם כף ב־אקסטאזה. אלפיים נשמות החולמות לילה־לילה על עוגות־קצפת, אשר תת־אחדו למיסדר שמטרתו היחידה: לעזור זה לזה לא להגשים את החלום.

הם התאספו השבוע באולם הסינרמה לחגוג שלושה ימי־הולדת: ה־25 של ה־מדינה. העשירי של חוג שומרי־משקל הראשון בעולם. והחמישי של הסניף הישראלי שלו, המונה 150,000 איש — שהורידו השנה, ביחד, 12,421 וחצי קילו.

בין מחיאות־הכפיים למרוזים, ולמר־זות, להרצאות, לתצוגות־האופנה ולב־דיחות של גדי יגיל, הם מראים זה לזה תמונותיהם מהתקופה הפרה־דיאטטית: „אתה רואה את גוש השומן הזה, הר־האדם המגעיל חזה? זה הייתי אני."

החטא ועונשו

פסי ירוקת־העיניים מדגימה שמלת־טרב לשמנות. היא הורידה 35 קילו, מתכוננת להוריד עוד 15. איך הגיעה למימדי הענק האורגינלים? „פשוט דוחים את התחלת הדיאטה כל יום למחר," הסבירה.

רירה על כל קילו

פנינה אוהבת־שלום קמה ב־גאווה, לבקשת המנחה מכל אלה שהורידו 40 קילו לקום ממקומם, זכתה למחיאות־כפיים סוערות. בתמונה משמאל — שומרת־משקל אלמונית שהורידה רק עשרה קילו.

מתוך קיר המראות יצאו

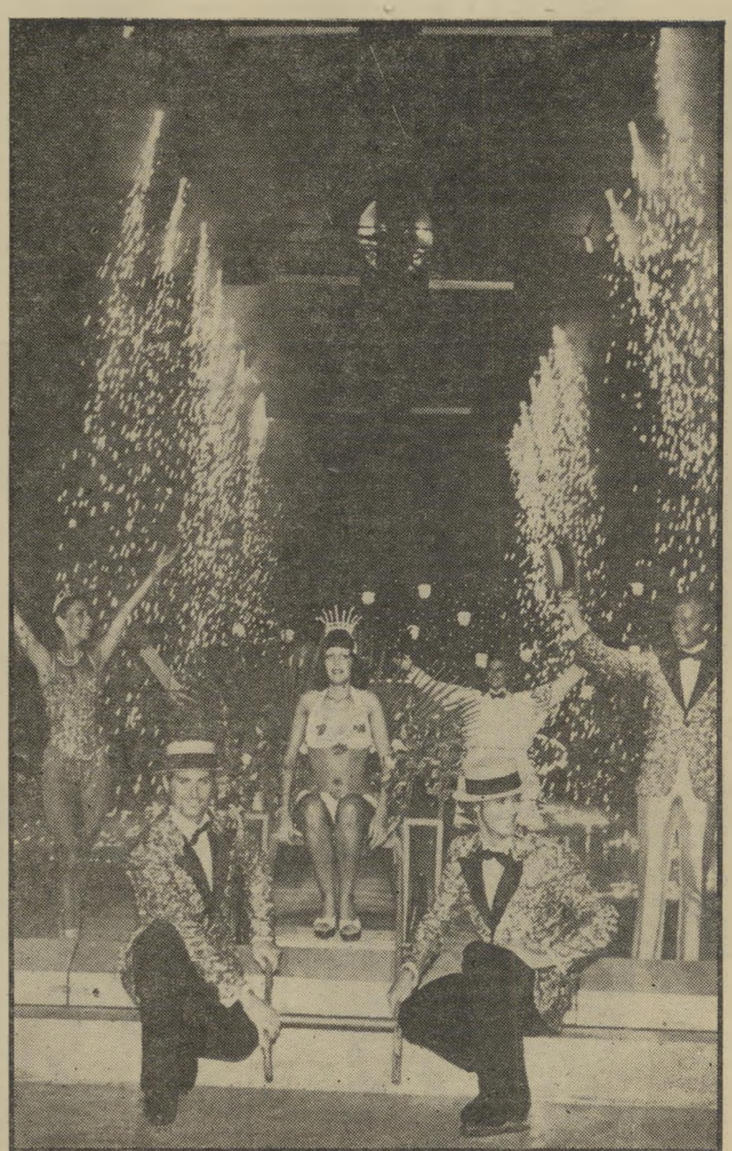
למשטח הקרח 13 יפהפיות, שהתחרו ביניהן, לעיני קהל האלפים וחבר השופטים, על תואר נסיכת ים־תיכון

נסיכת הקרח

כשהיא יצאה מתוך קיר־המראות, יחד עם תריסר חברותיה, אל מישטח הקרח הענק — לא יכלה כמובן רונית מקובר לדעת כי תוך זמן קצר תצא מאלמו־ניותה, תזכה בפרס הראשון.

וכשזה קרה, והיא הוכרזה כמנצחת, וכזוכה בכתר נסיכת הים־התיכון — פר־צה הגימנזיסטית בת ה־17 בבכי, מרוב התרגשות, כשמלוויה מרגיעים אותה, מסבירים לה שהבכי אולי טוב לנשמה, אבל הדמעות רעות לקרח.

תחרות בחירת נסיכת הים־התיכון, ש־נערכה ביום הראשון השבוע במשולב עם

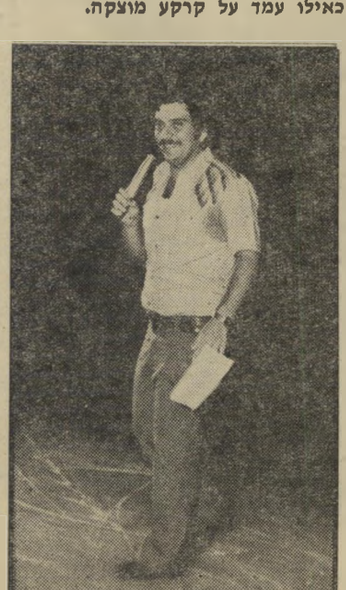

זיקוקין על הקרח עם בחירתה של נסיכת הים־התיכון, התמלאה במת הקרח בזיקוקין צבעוניים. מימינה אלוף העולם בהחלקה, וולפגנג שוורץ, משמאלה, הרקדנית הראשית של הלהקה, גואן אנאפל.

המופע של חופשה על הקרח, בהיכל־הספורט בתל־אביב — העמידה את ה־מתחרות בפני אתגרים מיוחדים. נעליהן סומררו במיוחד, כדי שהן לא תתחלקנה על הקרח. לייתר ביטחון, לוותה כל אחת על־ידי מלווה מבין מחליקי הלהקה.

היחידי שנראה בטוח בעצמו, על מ־מישטח הלבנבן־חלקלק, היה מנחה ה־ערב, דודו דותן, שהפריח את בדיחותיו כאילו עמד על קרקע מוצקה.

המאפרות של הלנה רובינ־שטיין, פיצי (בחזית התמונה) ודניאלה, עובדות על המתחרות. מימין: דודו דותן שהנחה את הערב.

בטקס מרהיב, נבחרה רונית מקובר לנסיכה

הישנה מיכל יעקב, נסיכת הים־התיכון 1972, שמסרה את הכתר ליורשתה מייד אחרי בחירתה.

החדשה נורית מקובר, נסיכת הים־התיכון 1973 עם הכתר על ראשה מייד אחרי בחירתה.

המנצחת רונית מקובר (17), מאושרת בניצחונה, מובלת על במת־הקרח על גבי ריקשה עמוסת־פרחים. רונית היא בת־דודה של נורית מקובר — אשתו של המשורר יהונתן גפן. אורח־הכבוד בתחרות היה סגן־נשיא חברת **מדיסון סקוור גרדן**, אלווין גרנד ורעייתו, שהיא בעליה של להקת **חופשה על הקרח**.

מתפרקות לפני התחרות, התפרקו הבנות. מימין: המנצחת והשופטים, מימין: אלי רודריג, מנהל מכירות של **מווה**, מיכאל בראון, מנהל **וולה**, משה ברוך, מנהל **הלנה רובינשטיין**. יוסי גרבר וניסן גן־מור, נציג **ליי־אומן**.

יבוטלו גזרי־הדין

הנקמניים והאכזריים!

ב־20 ביוני ש.ז. נגזרו עונשים כבדים ואכזריים על רמי ליבנה (10 שנות מאסר) ומלי לרמן (7 שנות מאסר).

לנאשמים לא יוחסו אפילו על־ידי התביעה כל פעילות ריגול, חבלה, פגיעה או אלימות. הנאשמים הם אנשים פוליטיים שהטיפו לדעותיהם בגלוי. הם נידונו מפני שקיימו פגישה עם אדם שנכנס לישראל בצורה חוקית וגלויה, ולא הלשינו למשטרה על פגישתם.

איתם נידונו דיאב שומשון, אחמד מסרי, חסאן ג'ברין, סאלח ג'ברין ונעים עריידי לתקופות מאסר שבין שישה־וחצי חודשים עד 6 שנים.

ההרשאה התבססה אך ורק על הודאות שהוגשו על־ידי התביעה. הנאשמים טענו ש„הודאותיהם" נסחטו מהם במכות ואיומים. השופטים דחו, כמו בכל המשפטים על עבירות כטחוניות את טענות הנאשמים, כי הם הוכו או עונו במעצר והודאותיהם נסחטו תחת לחץ פיזי ונפשי (מן הראוי לציין, כי במשפטים פליליים הוא מקרים בהם נתקבלה טענה מעין זו ע"י השופטים).

אנו פונים לכל דמוקרט בישראל לתבוע:

יבוטלו גזרי־הדין הנקמניים והאכזריים.

יבוטל החוק הדרקוני: החוק לתיקון דין עונשין (ביטחון המדינה).
יבוטלו תקנות ההגנה 1945!

יולי 1973.

הליגה לזכויות האדם והאזרח
ת.ד. 14192 תל־אביב 61140

אלוף השש־בש מסביר את נצחונו: אני שולט בתנועות הקוב"יה!

משה כהן (40), שזכה בתואר אלוף ישראל בשש־בש ל־1973, הינו כיום הסמכות העליונה לפיתרון הדילמה המעסיקה את רבבות חולי השש־בש בארץ: האם המישחק מבוסס על מזל בלבד — או שיש צורך בעוד משהו?

„כשהשחקנים הם שחקנים רגילים — הקובייה לא משנה הרבה," הסביר השבוע האלוף החדש, תושב מלבס, העובד זה עשרים שנה כאזרח בצה"ל. „רוב המישחק זה דווקא טכניקה. מה שצריך, זה מעט מזל, הרבה שכל, והרבה ניסיון."

אולם, כאשר נפגשים שני מיקצועיים, מעל ללוח משובץ־המשולשים — שונה התמונה לחלוטין. אז, מתאזנים הטכניקה, הניסיון, השכל. ואז — קובע גילגול הקובייה: „כשמשחקים שניים ברמה גבוהה — משחקת הקובייה," מגלה האלוף. „שחקן משובח, יכול לשלוט, לפחות בקובייה אחת, ב־90 אחוז מהגילגולים, להוציא ממנה אי־זה מיספר שירצה."

הוא מניף ידו, ובתנועה מהירה, ללא כל מאנייברות נוסח סאלח שבאתי, מדגים כיצד הוא מוציא מהקובייה, פעם אחר פעם, בדיוק את המיספר שהוא רוצה.

אלוף ישראל, יליד סוריה שעלה אר־צה בגיל 18, משחק שש־בש כבר מ־גיל 14 — ומעולם לא על כסף: „בהתקווה, בהכובשים, במקומות אחרים, יש אנשים שמשחקים על מאות לירות. מתפרנסים מזה. הם יודעים לשחק, יודעים לתפוס קובייה, ומנצחים ברוב המישחקים שלהם." משה כהן לא התפתה מעולם להפוך את מומחיותו במישחק לקרדום לחפור בו. הזכות היחידה שהוא שומר לעצמו — לשחק תמיד בלבן.

על השחקנים בישראל אומר כהן: „יש בארץ כמה סיגנונות מישחק, לפי ארצות־המוצא. הסורים משחקים אחרת מהעירא־קים. הגרוזינים משחקים עצבנים מאוד. בגלל זה הם לא מרוכזים, ועושים שגי־אות. אבל מה? לאליפות הם הביאו איתם לוחות יפים, משהו יוצא־מהכלל."

אחוות עמים

לה שהא נסחפו עדיין, רואים ב־שש־בש מישחק מונוטוני, בעל אופי מזרחי קלאסי, המתמשך ומתמשך עד אין־סוף בפעילות שיגרתית החוזרת שוב ושוב על עצמה, אינה מצריכה כל מאמץ אינטלקטואלי. „העלאת גירה," כפי שהתבטא צבר שהחל לומד את המישחק, ולא הצליח למצוא בו עניין.

אולם לרבבות שנסחפו, ולרבבות שהיו סחופים כבר מזמן, השש־בש הוא בילוי אידיאלי — דווקא בגלל תכונותיו אלה. ראש עיריית באר־שבע אליהו נאווי, שהיה אחד מיוזמי האליפות — שנערכה בבית־העם בעירו — כבר צופה גדולות ונצורות. חלומו: לארגן בשנה הבאה אליפות בה ישתתפו גם שחקנים מהמשטחים — „ואולי גם מהארצות השכנות, מי יודע?" נאווי מתחייך: „אולי גם בזה ננצח אותם, אינשאללה."

עד אז, הועלתה כבר הצעה אחרת, מפתיעה לא פחות: לארגן תחרויות שש־בש בין אזרחים ישראלים לאזרחי מדינות ערב — על ספינת־השלום של אייבי נתן.

(המשך בעמוד 28)

הטירוניות

קדחת השש־בש, שהיתה מוגבלת לגברים יוצאי עדות־המזרח, פשטה גם בין הוותיקים, גברים כנשים. בתמונה נוף שהפך חברת להקת פיקוד־צפון, משחקת בניחותא עם טילבה גן, תיירת אנגליה, כשהקרביצרים הם נער־השעשועים שלמה זקס וידידה. בתמונה למטה: האלוף (משמאל) במשחקי האליפות, כשבן־זוגו הוא מולי הירשברג, שזכה במקום החמישי.

מלך השש-בש

האלוף

משה כהן בשעת מישחק, ידו מעיפה את הקובייה במהירות כזו שקשה לעקוב אחריה, מוציאה מהקובייה כל מיספר שהוא רוצה.

ב יום הרביעי שעבר, היה משה כהן אלמוני עדיין. למחרת, הפך להיות גיבורם של רבבות בארץ.

וגם מחוצה לה: היה זה לפני חודשים ספורים, שעורך אל־אהרם חסנין הייכל קוגן, במאמר בעיתונו הרשמי־למחצה, על הפער העצום בין הישראלים לערבים. לדידו, התבטא פער זה בעובדה שהערבים משחקים שש־בש, הישראלים שחמט. לדברי הייכל, סימל הבדל זה את הכל.

ביום החמישי שעבר, יכול היה הייכל להתנחם: אם להסתמך על הקדחת שפשטה לאחרונה בארץ, מתחלקים כבר גם הישראלים לשני מחנות: אלה שמשחקים שש־בש, ואלה שישחקו.

לאלה גם לאלה, היה משה כהן, בשבוע שעבר, לאלופם ורבם.

ראש העיר

באר־שבע, אליהו נאווי, שש־בשיסט ותיק, היה מיוזמי האליפות, ניסה כוחו נגד האלוף, הפסיד כמובן.

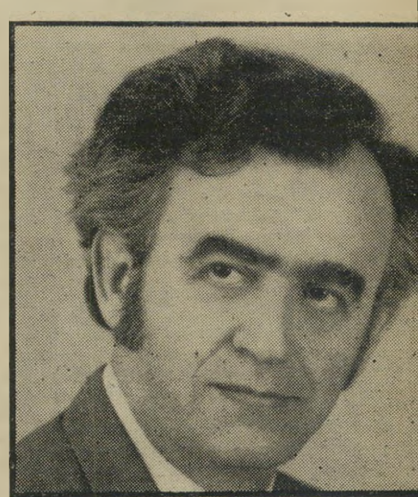
הצד השני של החזית השניה

פ ריז, ינואר 1947—יוני 1948.

„פעמים שחצרות הבתים שימשו, בלא ידיעת בעליהם, לאיחסון ארעי של מכוניות שהובילו נשק. כך, למשל, הועמדה ברח' לה־הוור מכונית־משא מלאה נשק במשך יום שבת וראשון, ורק ביום שני הועברה למחסן בפובור סאן־אנטואן. קרה שתורם אחד הטיל ספק אם אמנם קונים נשק בכסף הנאסף. לפי המלצתו של ב.צ. חומסקי, הובאה איפוא לחצרו, כחוכמה, מכונית־משא עמוסה אלפי כדורים. הפעם הודיעו לבעל המקום — וזה נחפז להגדיל את התרומה, ובלבד שירחיקו את המכונית.

תבין כטיריסט
למרות המעורבות האישית —

תבין כיום
— שמירת האובייקטיביות

אם ייכתב פעם ילקוט־הכזבים של האצ"ל, אפשר יהיה לכלול בו את הסיפור הזה, בתוספת סיפורים פיקנטיים אחרים, על צורות שונות ומשונות לרכישת נשק, הברחות, מישלוחים, תחפושות, תוכניות התנקשות והרפתקות שהיו ונבראו בשנים 46'—48' באירופה.

■ ■ ■

כ דרכה של כל מחתרת, היתה גם החזית השנייה, רשת פעילויות האצ"ל באירופה — אוצר בלום של הרפתקות. היום, במבט לאחור, נישמעים הסיפורים כרומנטיקה. אבל אלו הם רק הספיחים היפים יותר לפרשות סבוכות, בחלקן עגומות, בחלקן מרירות, בחלקן סוערות, ובעיקרן — מסעירות את דעת־הציבור עד היום.

על פרשות אלו עומד ד"ר אלי י. תבין, בסיפרו החזית השנייה, שהוא המחקר המעמיק ביותר שנערך עד היום בעלילות האירגון־הצבאי־הלאומי בארצות אירופה. לא ייפלא אם תוך ימים ספורים תיסער הארץ כמרקחה שוב, על הנושאים היחידים המצליחים להעיר את הכנסת משנתה הישרים שלה: רצח ארלוזורוב, פרשת אלטלינה, הסיוון.

■ ■ ■

ס יפרו של דוקטור תבין נכתב כעדות בדוקטורט בנושאים הללו. העבודה אושרה על־ידי האוניברסיטה העברית, דווקא על־ידי מי שנחשב כמתנגד מובהק לדעותיו, פרופסור יעקב טלמון. המחקר של ד"ר תבין מביא שלל חדש של מיסמכים, שרובם לא פורסמו עדיין. ביניהם: פרשת ההתכתבויות עם ממשלת צרפת, שהגיעה לשיאה ברכישת הנשק ל־אלטלינה. פרשות התכתבויות בין אצ"ל להגנה, בין אצ"ל לשלוחותיו השונות — התכתבויות המעידות על יחסים מתוחים ששררו בתוך האצ"ל עצמו ושהביאו לכסוף לפירוקה של החזית השנייה באירופה. תיזות חריפות של המחבר, הקושרות את ההיסטוריה הפוליטית של ישראל בחבילה אחת: לדעתו עמל בן־גוריון, במשך 15 שנים, כדי לכבוש לעצמו ולמפלגתו את השליטה הבלעדית בהסתדרות הציונית ב־שיטתיות רבה. לא היסס, כדי לכבוש את הקונגרס הציוני הי"ז — להעליל את רצח ארלוזורוב על המיפלגה הרביזיוניסטית. אחר־כך בא הסיוון, כדי לדלל את האירגון, ולבסוף, אלטלינה — לחיסול פיזי של יריבים פוליטיים.

„היתה לי ברירה להוציא את הספר כעבודת מחקר," מספר ד"ר תבין, „ואז היה נשאר בגדר תחום לימודי סגור. אך, בעוונה רבה, מצאתי שהצלחתי לנצל את החומר בצורה הראוייה. אף־על־פי שהייתי מעורב אישית במאורעות, כראש שירותי־הביון וחבר המיפקדה הראשית של האירגון — העידו גם פרופסור אריאלי וגם פרופסור טלמון על גישתי האובייקטיבית. החלטתי איפוא להעלות את החומר, ולהוציא את מרבית הפרטים המדעיים, למען אלו הצעירים שירצו ללמוד פרק זה בהיסטוריה הישראלית."

פירסום מחקרו של ד"ר תבין על עלילות אצ"ל באירופה עשוי לעורר סערה חדשה בארץ

■ ■ ■

ל בד מהתפלמסות עם מתנגדי האצ"ל, יש ביטוי רב גם למחלוקות מבית, לכישלונות של התנקשויות — כמו זו שתוכננה נגד לורד בארקר, והיתה כה מסובכת, עד שעלילתה המגוללת בספר יכולה לשמש תסריט לסרט מרתק.

או סיפור שיש בו טעם מר ועדות לשנאת־אחים, בסיפור על סדי קולק, שהודיע מעל דפי עיתון אנגלי על פעולותיו למען הממשלה האנגלית, ואחר־כך ניסה להתנצל ולחזור בתשובה. כתב אז אחד מאנשי האירגון לחבריו שבחזית השנייה: „סדי קולק חזר ארצה לדאבוני שלם ובריאה. נשתדל להתראות איתו."

מחשבות עגומות יעורר קטע אחר בסיפרו של ד"ר תבין. על תגובות היישוב היהודי, לפלגיו השונים ולחשבונותיו המשונים, בעניין עיכוב פירסום שואת יהודי אירופה.

אין זו אלא תיזה נוספת הנתונה לוויכוח. מה שנמצא מעבר לכל ספק, הוא נסיונו האישי של ד"ר תבין בעלילות מחתרתיות: „ב־1945 נחטפתי על־ידי אנשי ההגנה לעין־חרוד. במשך חצי שנה הייתי כבול בשרשאות ברזל למיטה שבמחבן ושוחררתי כתנאי להקמת תנועת־המרי. תפקידי היה לארגן פעולות ברומא. ולשם כך תיכננו תוכניות להבריחני לשם."

לאחר פיצוץ השגרירות הבריטית באיטליה, נאסר ד"ר תבין. בשנת 1971, כשבא לאיטליה כאורח ראש עיריית רומא. לקבל מטבע זכרון במלאות 100 שנה לבירת איטליה המאוחדת (תבין עומד בסיפרו גם על השפעת גאריבלדי על האירגון) המציאה לו משטרת איטליה את תצלומו שהיה ברשותה: עציר בשנת 1946.

דו־קרב של רציחות

(המשך מעמוד 15)

צעי גיוס הנשים־הזרות שלו לפעולות חבלה, גילתה כבר כי בודייה נפל כנראה למלכודת מתוחכמת ביותר שנועדה מלכתחילה למנוע חשד של רצח, וליצור את הרושם כי נפל קורבן לפזיזותו ורשלנותו בטיפול בחומרים מסוכנים. כיום בודקת מישטרת פאריס את האפשרות שסוכנת יפהפייה הושתלה כידידתו של בודייה כדי למסור עדות מטעה למישטרה על מעשיו בשעותיו האחרונות, וכי חומר הנפץ שפוצץ את בודייה במכוניתו הופעל באמצעות אלחוט מרחוק, בדיוק כשם שהופעל בדצמבר 1972, חומר הנפץ שהוטמן בתוך מכשיר הטלפון של מוחמד אל־המשארי, בפאריס.

אם יוכח שאומנם היו אלה מחבלים ערבים שרצחו את ג'ו אלון, הרי שהתיחכום במיבצעי החיסול הגיע אליהם. עצם העובדה שזהו מעשה התנקשות ראשון המבוצע בידי ערבים, או תומכיהם, נגד ישראלי בארצות־הברית, מהווה הסלמה חמורה, וזאת לנוכח המעקב הצמוד שמניחים זרועות הביטחון הפנימי של ארצות־הברית אחרי כל ערבי חשוד המגיע לארצות־הברית. גם העובדה שהרוצחים העדיפו הפעם לבצע את שליחותם מבלי להיתפס ומבלי לחפש את הצעד התעמולתי שברצח כזה, מהווה חידוש.

אם יש ממש גם בחשש כי אלון נרצח בידי רוצח שכיר, אולי מאנשי המאפייה, שנשכר בידי אנשי אירגון טירור ערבי, עלול זה להיות הטלאי האחרון שיצור את התדמית שההתמודדות בין אירגוני החבלה לישראל, הפכה למעין מילחמת כנופיות ב־נוסח שיקאגו.

אצבע אלוהים

צ ורת המיזחמה של אצבע אלוהים המיסתורית נגד אנשי ספטמבר השחור ונציגי האירגונים הפלסטיניים בפאריס, מעוררת מחלוקת ביעילותה ובתוצאותיה.

אומרים השוללים: זהו מאבק שאין לו סוף, כמו לקצץ את הנחשים בראשה של הגורגונה. במקום כל טירוריסט שיחוסל, יבוא במוקדם או במאוחר טירוריסט אחר. חיסול של אנשים פרטיים אינו פותר שום בעייה. מצד שני, עלולה מערכה מעין זו להביא להידרדרות בה יהיו חייו של כל ישראלי בחו"ל, בסכנה.

גם המחיר, אומרים השוללים, הוא גבוה מדי. סוכנים חשאיים שאין להם תחליף הופכים למטרות להתנקשות ומעשי רצח. אם בוצע רצח יוסף אלון כתגובה על רצח בודייה, אין שום יחס בין המעשה לבין המחיר. ההשקעה בהתגוננות נוכח הרחבת מעגלי הטירור עולה הון עתק, צורכת כוח־אדם רב ולעולם אינה יכולה להבטיח הגנה הרמטית.

נוכח מאזן זה של השוללים, מצביעים מחייבי המערכה על מאזן חיובי ביותר — ירידה תלולה, מזה שנה, במיבצעי הראווה של אירגוני הטירור. נכון, הם אומרים, שלכל אדם יש תחליף, אבל במחתרת זה לוקח זמן רב להכשיר אדם חדש, לשתול אותו בסביבה חדשה וליצור לו קשרים כדי שיוכל לפעול. יעברו חודשים רבים, אם לא שנים, עד שימצאו מחליפים להמשארי או לבודייה. עצם העובדה שכל נציג של אירגון טירור ערבי באירופה יודע שהוא נתון במעקב מתמיד וכי צפוייה סכנה לחייו בכל רגע, מקשה על תנועותיו, מסכלת את קשריו ואת תוכניותיו.

הטירוריסטים הערבים, אומרים מחייבי הפעולות דוגמת מיבצע חיסול ראשי המחבלים בבייירות, יודעים שאפילו בביירות אינם בטוחים, על אחת כמה וכמה הם חשים בפאריס וברומא. במקום להקדיש את מאמציהם לתיכנון ופעולות, הם עסוקים במציאת מיסתור. אפילו כשהם יוצאים לפעולה, לעולם אינם יכולים לדעת אם זו לא תסוכל ברגע האחרון כתוצאה ממידע מוקדם של הצד השני.

לפיכך, אומרים מחייבי התגובה, רצח אלון אינו הסלמה, כי אם נסיגה. המחיר הוא כבד, אבל בכל מערכה נופלים קורבנות. ומוטב לנהל מילחמה המכוונת נגד האחראים ישירות לטירור וליצור בהם את התחושה שאיש מהם לא ינוקה, מאשר לפעול בפעולות תגמול נגד ערבים חפים מפשע.

גם הם, מחייבי שיטת התגובה, מודעים לעובדה, שכל עוד לא יושם קץ למילחמה בין העמים באיזור, לא יסתיימו פעולות הטירור. אבל במצב הנוכחי, הם אומרים, זהו הרע במיעוטו, הדרך היחידה לחיות עם הטירור, להקטין את מימדיו.

נראה שידם של מחייבי שיטה זו תהיה על העליונה עוד זמן רב. מעשי הרציחות של השבוע אינו אפיזודה חולפת. הוא חלק ממערכה הנמצאת עדיין בעיצומה.

במדינה

מיפלגות

איזון עדין

תנאי לכניסה לכנסת: לחיות ספרדי וגם אשה

ככל שהולך ומתקרב מועד הרכבת רשימות המועמדים של המיפלגות השונות לקראת הבחירות לכנסת, גובר המתח בין העסקנים. כמו תמיד הביקוש גדול יותר מאשר ההיצע, והקרב על המקומות נטוש בכל עצמתו, בצורה גלוייה או מוסווית.

אבל המאבק אינו מתחולל רק בתוככי המיפלגות. מאחר שכל מיפלגה מורכבת מחטיבות, סיעות או קבוצות לחץ, מתחיל המאבק עוד בהן.

לחטיבת אחדות־העבודה במיפלגת העבודה יש כיום שמונה ח"כים מתוך 56 הח"כים של סיעת המערך. מאחר שהיחס המיספרי בין החטיבות במיפלגת העבודה אינו משתנה, יש להניח כי גם בכנסת הבאה ישוריינו לאחדות־העבודה שמונה מקומות בטוחים. אבל רק שניים מתוך שמונת המקומות התפוסים עתה יתפנו. בעוד שיגאל אלון, ישראל גלילי, יצחק בן־אהרון, משה כרמל, עדי אמוראי ושושנה ארבלי־אלמוזלינו ייצאו את החטיבה

ח"כ ארבלי־אלמוזלינו
כסא משוחרר לא יוחזר

גם בכנסת הבאה, יפנו מרדכי ביבי ועדה פיינברג־סירני את מקומותיהם לחדשים.

מחכיסאות למיטות. על המקומות המתפנים יש תור ארוך של קופצים. ראש וראשון בהם הוא אברהם גיבלבר, ניצול מחנות השואה המכהן כמזכיר מישנה של מיפלגת העבודה. המועמד השני הוא יצחק רבין, שלמרות שאינו איש אחדות־העבודה, הרי אם ירצה להיכנס לכנסת הוא יוכל לעשות זאת לפי המפתח החטיבתי רק על חשבון אחדות־העבודה. כיוון שהיה סגנו של יגאל אלון בפלמ"ח, משייכים אותו באופן טבעי למחנה זה.

רבין אינו המועמד היחיד למקום השמיני. בין שאר הקופצים מזכירים גם את שמו של הפזמונאי חיים חפר, שחוגים שונים מפעילים לחצים כדי להכלילו ב־מיכסת אחדות־העבודה בכנסת, הצעה הנתקלת בהתנגדות של עסקני המפלגה שחפר מעולם לא היה אחד מהם.

אלא שלכל המועמדים יש שני חסרונות בולטים: הם אינם ספרדים וגם לא נשים.

מרדכי ביבי היה נציג עדות המזרח באחדות־העבודה. עדה סירני היתה אחת משתי הנשים של הסיעה. אם יבחרו במקומם אשכנזים גברים, יופר בכך האיזון העדין הפנימי בסיעה. שושנה ארבלי־אלמוזלינו, שהיא גם אשה וגם ספרדייה, מגינה על האינטרסים של שתי קבוצות אלה. תובעת לבחור במקום הח"כים הפורשים תחליפים מתאימים, לפי מין ועדה.

אם תתמלא דרישתה יהיה צורך להקפיץ קדימה מועמדים שאינם נמצאים כלל בתור של המועמדים הריאליים. אפשרות שניה היא שנציגי אחדות־העבודה בממשלה, כמו אלון וגלילי, או אולי בן־אהרון, יוותרו על מקומם בכנסת לטובת גיבלבר ורבין. אלא שאין סיכוי שמישהו מהם יעשה זאת.

ההכרעה היתה צריכה ליפול השבוע. אלא שהסתבר שגלילי ואלון עברו ביניתיים מהכיסאות למיטות. שניהם חולים, רתוקים למיטותיהם. כתוצאה מכך נדחתה ההכרעה עד להחלמתם.

בחסותו האדיבה של כבוד נשיא מדינת ישראל

פרופ' אפרים קציר

הצגת גאלה — בכורה עולמית יום ה' 5.7.73 בשעה 9.30 ב„סינרמה" תל-אביב
בנוכחות כב' נשיא מדינת ישראל, שרים, חברי כנסת, אלופי צה"ל,
דיפלומטים, כוכבי ויוצרי הסרט.
כל ההכנסות קודש ל„מועדון ובראייטי בישראל".
לבו של עולם הבידור למען ילדים מוכי גורל.

סרטי נח מציגים:

יהורם גאון בסרטו של מנחם גולן

קזבלן

מחזמר נפלא שהפך לסרט ענק

במאי ומפיק: **מנחם גולן**. מפיק בפועל: **יורם גלובוס**. מוסיקה: **דב זלצר**. כוריאוגרפיה: **שמעון בראון**. צלם: **דוד גורפינקל**. עורך: **דב הניג**. שירים: **חיים חפר — עמוס אטינגר — דן אלמגור**. תסריט: **מנחם גולן — חיים חפר**. עפ"י מחזמר מאת יגאל מוסינזון ויואל זילברג בעקבות מחזהו של יגאל מוסינזון. צייר: **שלמה צפריר**. שותפים להפקה: **האחים אלה**. ניהול הפצה: **דן דימבורט**.

*** אריה אליאס * אתי גרוטס * אפרת לביא * יהודה אפרוני**

* מישה אשרוב * עליזה עזיקרי * יוסי גרבר * יעקב בן סירא * חיים בנאי * ג'טה לוקה * אברהם רונאי * אריה מוסקונה * גבי שושן * עמוס טל-שיר * שמואל ליבנה * מנחם עיני * דוד דביר * רחמים דון ליז בראון * משה הלל * מוצי אביב * יעקב טימן * מדלן רחמימוב * גאולה יפת * מרים אולייניק * צבי בורודו * גבריאלה אוהד * נורית אמיר * שלמה וישנסקי.

צולם בשיטת PANAVISION בצבעי EASTMANCOCOR פותח במעבדות „ברקי פטה" גבעתיים

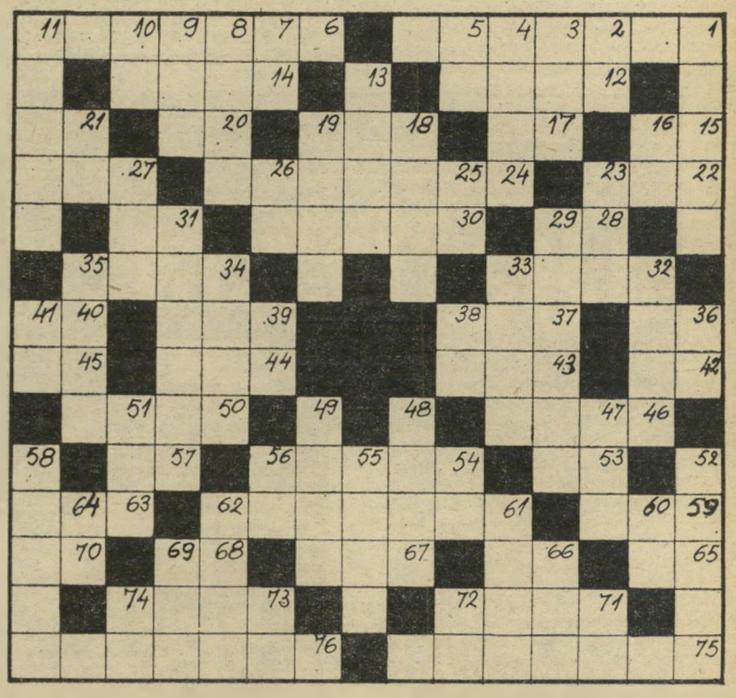
הצגות בכורה עולמיות • לקהל הרחב • החל במוצאי שבת 7.7.73 ב-10 בתי קולנוע:

תל־אביב	תל־אביב	ירושלים	חיפה
„הוד"	„סינרמה"	„עדן"	„עצמון"
9.30, 7, 4	9.30, 7, 4	9.30, 7, 4	9.15, 6.30, 4

חולון	באר־שבע	גבעתיים	רמת־גן	נתניה	פתח־תקוה
„רינה"	„חן"	„הדר"	„רמה"	„שרון"	„היכל"
9.30 — 7	9.30, 7, 4	9.30, 7, 4	9.30, 7, 4	9.30 — 7	9.30 — 7

מכירת כרטיסים מוקדמת בכל המשרדים.
במשך הצגת הסרט „קזבלן" לא יוענקו כרטיסי הזמנה או הנחה ועם ידידינו הסליחה.
פס-הקול המקורי משירי הסרט „קזבלן" מעל תקליטי C.B.S.

תשבץ העולם הזה 1870

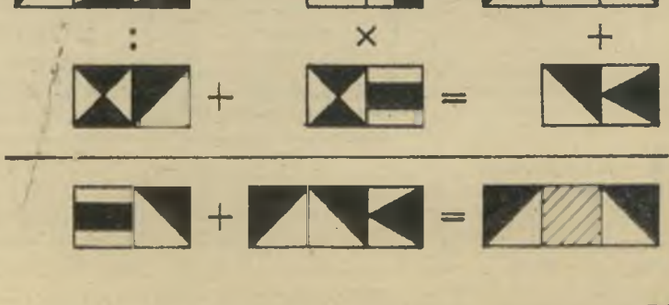

מאוזן: 1) חברת תעופה. 6) באה לחצר שלמה המלך. 12) יצור. 14) מילת שאלה. 15) חי במים. 17) בהמה גסה. 18) ספירט. 20) תל חרבות. 21) שנשמה באפו. 22) סל. 24) מדינה בדרום אמריקה. 27) אחת האצבעות. 28) מפתן. 30) התבוללות. 31) ממהר. 32) תשלום תמורת תיווך. קו־מיסיון. 34) ארגז לממון. 36) מועד. 37) אשה גורלית. 39) אפריטיף ממוצא ספרדי. 40) איבר פנימי. 42) מספיק. 43) מידת משקל. 44) יש כזה כאשר יש דיין. 45) חיה ליללית. 46) גיבור פרשה. 50) מאבות המזון. 53) קלף גבוה. 54) צמח חמוץ, משמש למרק. 57) גבעה. 59) מין ממתק ממישמש מיובש. 61) קימעה קימעה, עשית דבר לא בסדר. 63) עורג. 65) מידת יבש. 66) ילדים. 67) נעים לעין. 68) נשמה באמונה המיצרית העתיקה. 70) תו נגינה. 71) מטבע ירדני. 73) הסמל של צ׳רצ׳יל. 75) אשת פילוסוף יווני שהסכה לאבטיפוס של אשה מרשעת. 76) מערת קבורה.

מאונך: 1) זמרת עם כושית. 2) מושבה יהודית במצרים בימי בית שני. 3) לא כשר. 4) הולכת יפוחתת. 5) מכינויי האלהים. 7) מילת שלילה. 8) רוגז. 9) אשפת חיצים. 10) דורון. 11) נביא. 13) מנהיג מוסלמי סודני שעמד בראש המרד נגד האנגלים. 16) בוסתן. 18) מחלה הקשורה באחת מ־עשר המכות. 19) בן עם אחר, נכרי שאינו יודע את שפת הארץ. 21) מבני נוח. 23) ממגורה. 25) יחידת הספק חשמלי. 26) תו נגינה. 27) קוסם. 29) אל העושר העיור במיתולוגיה היוונית. 31) מעמד מיוחד של חוסר פגיעות הניתן לחברי כנסת. 32) תכשיט. 33) הרבה מאד. 34) דג טורף. 35) מאכל בהמות. 36) שנון. 38) משורר עברי. 39) יצור מזיק על טבעי. 41) צאצא. 47) לידה פגש יצחק את רבקה. 48) קונסרבטיבי. 49) חבר, קבוצות ספורט בעלות רמת משחק שווה. 51) מונרך. 52) חלק זעיר. 54) חומל. 55) הוראות המיו־עדות להתבצע אחרי המוות. 56) קבוצת אנויות. 58) זרימה. 60) חיה טורפת. 61) מתי שהוא מבטיח לה כל מה שהיא מב־קשת. 62) חגו. 64) אות באלפבית. 66) חימר מעורב במים. 69) אני. 71) נחל בצפון הארץ. 72) קורה. 73) מערכת (בלועזית). 74) נישא.

חשבץ 1870

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק, יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

(המשך מעמוד 25)

האליפות, שהתקיימה בימים רבי־עי וחמישי בשבוע שעבר נערכה ב־סיומם של משחקי ליגה, בהם השתתפו כ־450 מתחרים. 80 מהם עלו לחצי־הגמר, 30 לגמר, באליפות עצמה.

30 אלה חולקו לחמישה בתים. כל מת־חרה ניהל שלושה משחקים עם כל יריב, כשניצחון מעניק לו שתי נקודות, תיקו נקודה אחת.

בשלבי הסיום של האליפות, כשחישוב הנקודות לא היה עדיין ברור, התפתח וי־כוח ער, שבמרכזו עמד יעקב קרמני, קב־לן ירושלמי שהאמין כי הוא יזכה במקום הראשון. קרמני התאכזב מאוד כאשר הת־ברר לו שהוא זכה רק במקום השני, התעודד במהירות כאשר התברר כי ה־פרס הראשון, בו זכה האלוף, היה מס־רטת קאנון, ששווייה קרוב לאלפיים ל״י — ואילו הפרס השני, שנפל בחלקו — היה טיסה הלוך־ושוב לאירופה.

לסלק הדיעות הקדומות

ה אליפות אורגנה על־ידי התאח־דות הסטודנטים בישראל, במטרה „לסלק את הדיעות הקדומות נגד המישׂ־חק, להפגיש שיכבות אוכלוסייה שונות באמצעותו, ולעודד את התיירות, באמ־צעות מיפגשי שש־בש בינלאומיים.״

ואכן, מישרד התיירות נתן את חסותו לאירוע. גם עיריית באר־שבע. את הפרסים תרמו הספונסורים — חברת מרלבורו, השש־בש הוא כיום אופנה לוהטת בעו־לם המערבי.

וכמו כל דבר בעולם המערבי, נפלה גם אופנה זו לידיהם של המדענים ומחשביהם האלקטרוניים — שגילו עובדה מעניינת: השש־בש הוא מישחק מזל קלאסי, בו יכול טירון מתחיל לנצח אלוף נודע. יחד עם זאת, מסתבר שיש שיטה בשיגעון, ובסופו של חשבון מצליח המיקצוען לנצח. למרות גורם המזל המכריע. זהו כנראה סוד הצלחתם של אותם מיקצוענים, עלי־הם דיבר משה כהן. הם אמנם לא ראו מחשב־אלקטרוני מימיהם — אבל הם גילו את האמת.

והאמת היא, שעל פני תקופת זמן ממו־שכת, מצליח המיקצוען לנטרל את גורם המזל.

להיזהר מהידיים

מ ישחק „שש־בש״ ממוצע נמשך פחות מעשר דקות, וכולל כחמישים גילגולי קובייה. שחקן רציני, המקדיש ל־מישחק שלוש־ארבע שעות ליום, יגלגל את הקובייה בידיו עד שלושה מיליון פעם בשנה. ובמיספרים עגקיים כאלה, כפי ש־יודע כל מומחה בחוקי תורת המישחקים — מתחילים כבר חוקי ההסתברות לפעול.

וכשחוקי ההסתברות מתחילים לפעול — אפשר לקבוע בביטחון רב למדי כיצד ית־גלגלו הקוביות. המזל, שהוא אקראי לחלו־טין במיספרים קטנים, הופך יותר ויותר ודאי, ככל שגדלים המיספרים.

האלוף בביתו

משה כהן, אלוף ישראל בשש־בש, במישחק ידידותי עם בתו בתיה (15), כשהקיבוצרים הפעם הם האשה יפה והבן מנשה (14). הבן השלישי איתן (11) לא נוכח. לאחר נצחונו, זכה האלוף בשורת מתנות ופרסים, ביניהם סיכה מוזהבת מטעם קציו־הכנסת, שהוענקה למשה כהן על־ידי ישראל דרש, חובב שש־בש נלהב מעובדי הכנסת.

יבואני מסרטות ומצלמות קאנון ואשאי־פנטאקס, וחברת הנסיעות קופלטורס.

אולם הפרסים היו רק תוספת. המגה ה־עיקרית היה המישחק עצמו. צריך היה לראות את המתחרים בפעולה, כדי לחוש את דביקותם והתלהבותם: „האנשים ש־באו לפה, אלה משוגעים על שש־בש,״ סיפר זכריה לירז, מנהל בית־העם, המתכ־נן עתה לפתוח בבית גם חוג לשש־בש, במקביל לחוג השחמט הקיים שם. „בהת־חרות הם שיחקו שש שעות. אחר־כך נתנו להם מנוחה חצי שעה. אז מה הם עשו במנוחה? שיחקו שש־בש.״

טירון מנצח אלוף

ה משוגעים הישנים — רבבות יוצ־אי עדות־המיזרח — משחקים שש־בש בניחותא, באופן חצי אוטומאטי, כשהם נהנים ונינוחים. המשוגעים החדשים — הווזווזים שנדלקו בהמוניהם למישחק — מנסים למצוא מאיפה צומחות הרגליים, לגלות שיטות וחוקים מדעיים במישחק. הם אינם מסוגלים להסתפק בהנאה המז־רחית המונוטונית, מנסים, לפעמים בכוח, לאלץ את תפיסות המישחק לצורת מח־שבתם.

בכך, אין הם שונים ממאות־אלפים ב־רחבי אירופה ואמריקה, שנתפסו גם הם לאחרונה לשש־בש. כמו בכל אופנה, אין איש יודע מה גרם לכך — אולם יחד עם זה אין אדם המתכחש לעובדה, ש־כך מסתבר שיכוייו של שחקן ותיק ומנוסה לנצח את הטירון — טובים למדי.

שחקן רציני יודע מראש, לפני כל זרי־קת קובייה, בדיוק איזה מהלך הוא יעשה, הוא יודע, שלאורך זמן הוא יקבל, לדוג־מה, זריקות של 5 ו־3 פי שניים מאשר מתוך 21 האפשרויות הפתוחות בפניו*. זריקות של 5 ו־5 — ומתכנן את מישחקו בהתאם. הוא יודע שהוא יקבל קומבי־נציה של שש יותר מאשר כל קומבינציה אחרת, ומתכנן את הפעלת כליו בהתאם.

בכל צעד שהוא מתקדם, הוא מתכונן כבר לגילגול הקוביות הבא שלו ושל יריבו — אותם הוא מצליח לנחש בייתר סבירות, בהתבסס על חוקי ההסתברות, מאשר יריבו המנוסה פחות.

כל זה — כאשר הוא מסתמך על חוקי ההסתברות בלבד. כאשר בנוסף לכך הוא גם אשף־הקובייה, ויודע להוציא, לפחות מאחת מתוך השתיים, את המיספר שהוא רוצה — סיכוייו מזנקים לשחקים.

משום כך, ייעץ השבוע משה כהן, אלוף ישראל הראשון מזה אלפיים שנות, לכל החובבים החדשים, שאינם יודעים אפילו עדיין מהיכן תיפתח הרעה:

„כשאתה משחק עם מישהו זר, ובייחוד על כסף — אל תסכים אף פעם לגלגל ביד. תמיד רק מתוך כוס.

„וגם אז, כדאי שתביא איתך כוס מ־הבית.״

---

* שתי הקוביות המשושות מסוגלות לייצר 36 אפשרויות, אולם 15 מתוכן הן חזרות, כמו 5—2 ו־2—5, כך שרק 21 הן בעלות משמעות.

החיה שבאדם

המכונית הפרטית היא אחת התופעות המוזרות ביותר בתולדות של המין האנושי

הקוף המכונע

אדם מן המאדים, המרחף בצלחת מעופפת מעל לאחת הארצות המפותחות בכדור־הארץ, ידווח ל־מיפקדתו אי־שם בייקום: „אני רואה הרבה פסים, ועליהם נעים חיפושיות על גלגלים." תשובת המיפ־קדה תחית, מן הסתם: „רד וברר מה פשר התופעה המוזרה הזאת!"

גם החיסטוריון האנושי, בעוד אלף שנה (אם חאנו־שות תגיע לשנת 2973, מבלי להשמיד את עצמה), ית־קשה מאוד לחבין את התופעה הזאת.

יתכן שיפתח את הפרק במילים: „במאה ה־20 תקפה את האנושות מחלת־רוח מיפתו־רית, שמצאה את ביטוייה העיקרי במכונית הפרטית."

שיגעון על גלגלים

דמכונית הפכה לחלק כה מרכזי של חיינו, עד כי אין אנחנו מסוגלים לתפוס שהיא, בעצם, תו־פעה מוזרה מאוד.

מוזרה — מפני שהיא סותרת כמה מן המושכלים הראשונים של תרבותנו, ונוגדת את ההתפתחות הכללית של האירגון האנושי.

מבחינה מיספרית, גדלה האנושות בקצב מסחרר. עובדה זו, יחד עם התפתחויות הטכנולוגיה, כופה על האנושות אירגון המוני יותר ויותר יעיל, כדי לאפשר קיום על פני כדור הארץ למיספרים שהיו נחשבים, בימי הביניים, כבלתי־אפשריים.

המנאפוליס (כרך הענק) בא במקום המטרופוליס, שבאה במקום העיר, שבאה במקום עיירה כמו פלו־

מאת

אורי אבנרי

רנס או פאריס בימי הרנסאנס. מיפעל־הענק האו־טומטי בא במקום בית־החרושת, שבא במקום חסדנה.

והנה, דווקא בשטח זה, ההתפתחות היא הפוכה. לגבי אחת הפעילויות האנושיות הבסיסיות — התנו־עה ממקום למקום — חוזרת האנושות מן האירגון ההמוני (הרכבת, החשמלית) אל כלי־התחבורה פרטי־מישפחתי.

עוד יותר בולט הניגוד לאחד העקרונות המקודשים ביותר של ימינו — היעילות.

מיפעל יעיל עובד שלוש מישמרות ביממה, כדי שהמכונה היקרה לא תשבות אף לרגע. כל חלקיק של כוח־סוס מנוצל. מיפעל שאינו מנוצל כך יוצא מן התחרות, וגוזר על עצמו כלייה.

כל זה אינו חל על המכונית הפרטית. היא מועסקת, בקושי, שעה אחת מתוך 24 שעות היממה. בעלה נוסע בה פעם־פעמיים ביום לעבודתו, ופעם לבילוי־ערב. רק בשבת היא עשוייה לשמש לנסיעה ארוכה יותר. כל שאר הזמן שובתת המכונה היקרה כליל.

במכונית יש מקום לחמישה—שישה איש. רק לעי־תים רחוקות מאוד מנוצלים כל המקומות האלה. ח־תפוסה הממוצעת היא מושב אחד או שניים.

לשם הפעת תפוסה חלקית זו, בחלק קטן של הזמן, מופעל מנוע ענקי. ללא כל יחם לצרכים.

מנוע זעיר של כוח־סוס אחד או שניים מספיק כדי להסיע אדם בעיר במהירות סבירה. אולם המכוניות הפרטיות, הסותמות את רחובות הערים בשעות־הפקקים, בשעה שהנהג מוביל את עצמו (לבדו) לעבודה, משו־פעות ב־20, ואף 30 ו־40 כוחות־סוס, ובולעות כמויות מתאימות של דלק.

דלק זה הוא יקר מאוד, וכבר עתה הוא מספיק אך בקושי כדי לספק את שאר הצרכים של האנושות — כשחלק אדיר של כדור־הארץ אינו מתועש. אבל בהניעו את המכוניות, הוא מרעיל את האוויר וגורם למאות מיליוני בני־אדם לנשום בכל ימי חייהם רעלים מסו־כנים. (אדי־המפלט של מנוע המכונית שימשו, בשלב הראשון, לרציחתם של חולי־נפש ויהודים בימי הנאצים.)

על צי המכוניות מוציאה האנושות חון־עתק. בארי־צות־הברית, מולדת השיגעון הזה, מחווה התעשיית־המכו־

ניות את מסד המשק הלאומי כולו. הון עצום נוסף מושקע ברשת של כבישים, חחולכים ונסתמים באותה מהירות בה הם נסללים.

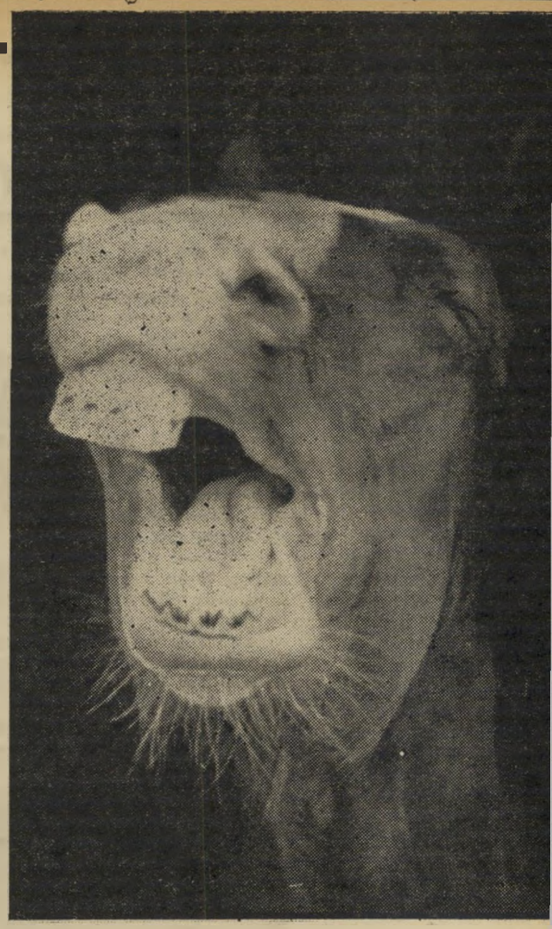
אילו חושקע כל ההון העצום הזה במערכת־תחבורה ציבורית, יתכן מאוד שכל בעלי מכו־ניות־הענק היו מגיעים לעבודתם ולבילויהם בייתר מהירות, ואפילו בייתר נוחיות.

כיום יודע כל בר־דעת ששיגעון זה מוכרח לחביא להתפוצצות. יש גבול למיספר המכוניות הפרטיות ש־

יכולה ארץ לקלוט, אפילו תכוסה כולה בכביש־אספלט ענק אחד. מעל למידה מסויימת של רעילות, פשוט אי־אפשר יהיה עוד לנשום את אוויר הכרך. גם אם ימירו אז את מנוע־החבנזין במנוע־חשמלי, תעבור חשואת מן האוויר אל הרחוב, שאיש לא יוכל עוד לנוע בו, שלא לדבר כלל על מציאת מקום־חנייה.

המכונית משפיעה עלינו, אולי יותר מכל מכשיר אחר. היא קובעת במידה רבה את אי־כות חיינו, את מקום מגורינו, את חאוויר

נקמת הסוס: הכלי שסיפק הסבע

שאנחנו נושמים, את סדר יומנו, את טיב יחסינו עם הכריות, את יחס חבריות אלינו, את מעמדנו החברתי.

זה הרבה — לגבי מכשיר שנועד, לכאורה, רק להוות מעין הארכה לרגלינו.

אני נזכר כאן בסיפור מרתק ששמעתיו מפי סופר צרפתי נודע.

האיש הוא מהפכן בהשקפתו. הוא היה קשור בתנועות שמאליות, ולקח חלק ביוזמות נועזות. אך ביגתיים הצליח במעשיו, רמת־מחייתו עלתה, הוא התרגל לחיים בורגניים טובים, הסתדר בדירה נאה בשכונה טובה, נשא אשה מפורסמת, רכש לו מכונית נאה, והגיע לגיל 50, מבלי שהרגיש בכך.

עד שפרצה מהפכת הסטודנטים של מאי 1968.

הוא תיאר לי את המאורעות ההם כך: „ביום הראשון שמענו שהסטודנטים שורפים מכוניות. לבי היה עימם, אבל דאגתי למכונית שלי. נסעתי בערב הרחק מביתי, לשכונה שהמאורעות לא הגיעו אליה. החניתי שם את מכוניתי במקום בטוח, וחזרתי הביתה במונית.

„כך עשיתי גם בערב השני. הסטודנטים שרפו מאות מכוניות, והכריזו שהמכונית משעבדת את האדם ומזהמת את חיינו. הם טענו שיש להיפטר מסממנים אלה של בורגנות זעירה ועלובה.

„ביום השלישי התכוננתי שוב לחביא את המכונית למקום מיבטחים — ואז פתאום אמרתי לעצמי: לכל הרוחות, למה? חי מכונית כאמת חורפת אותי! הפכתי עבד לי־מכונית הזאת! מה קרה לנעורי, לשאיפותי, להתלהבות שלי? האם לא הפכתי בורגני זעיר, אחר מאותם שבזתי להם כל חיי? בשביל מה אני חי? האם זה רציתי להגיע?

„ואז צעקתי: לעזאזל המכונית! שישרפו אותה! שישרפו את הכל! אני רוצה להתחיל מחדש!"

האיש סיפר לי סיפור זה כדי להמחיש לי, כדרכו של משורר, את החוויה שהסעירה אותו. תוך כדי כך, בלי משים, הסביר את מקומה של המכונית בחיינו.

המהפכה עברה. מכוניתו של ידידי לא נשרפה. הוא המשיך לנהוג בה, החליפה בי־מכונית מודרנית יותר, והתרגל לעובדה שהוא בן 50, עבד לתבניות־חיים הבורגניות, לחצי־לחתו החומרית — ולמכונית.

הפילגש האדומה

כ אשר יחסנו לכלי כלשהו — תותה, מכונית או תבנית אדריכלית — מעורר תמיהה, הפיתרון הנוח ביותר לתעלומה הוא ההסבר המיני.

יש לנו יחס מיני למכונית. היא משמשת מעין הארכה לכוח־הגברא שלנו, או תחליף למאהבת.

כל זה נאמר כבר הרבה, ואפילו הוכח באופן מדעי. מחקר מפורסם ניתח את מניעי־קנייה וקבע כי מכונית־הספורט האדומה מסמלת את המאהבת, ואילו המכונית הגדולה והשחורה היא האשה החוקית. על סמך מחקר זה ניתנה הוראה למשווקים להציג בחלון־הראווה מכונית־ספורט אדומה, כדי לפתות את הקונה הפוטנציאלי להיכנס פנימה (לחנות). לאחר מכן הוכח שכמעט איש מן הקונים־המפותים האלה לא קנה מכונית־ספורט אדומה. אחרי שפותו ונכנסו לחנות, הצדיפו כמעט כולם, בסופו של דבר, לקנות את האשה החוקית הבטוחה, המרובעת.

אין צורך במחקר כדי לדעת שיש מן האמת בהסבר פשטני זה. די להסתכל באזרח הטוב הקם השכם בשבת בבוקר, והמקדיש שעות לרחיצת מכוניתו, הדומה בדיוק למכונית השכנה בכביש. כל תנועה אומרת אהבה, גאווה, עדינות. הרחיצה דומה ללטיפה.

בחברתנו, המכונית הפכה סמל מיני בולט. נערות, ואף נשים, קובעות לא פעם את יחסן הראשון לגבר על פי המכונית שהוא נוהג בה. ולעומת זאת, אשה הנוהגת במכונית מלחיבה, המתאימה לדמותה, מעוררת תשוקות סתומות בלב גבר. אין ספק שהמכונית הפרטית משתרבבת מכמה בחינות בייחסי־המין בחברתנו.

משום כך אין הייצרנים טועים כאשר הם ממלאים את המודעות למכוניותיהם בממדים מיניים, לעניין ושלא־לעניין.

אולם נדמה לי שהמרכיב המיני אינו יכול לשמש הסבר יחיד, ואף עיקרי, לתופעה המוזרה של השתלטות המכונית הפרטית על חיינו. מוכרחים להיות לכך שרשים עמוקים יותר — אולי עמוקים יותר מכפי שנראה על פני השטח.

נקבות לבעלי מיגדשים

ע ד לא מכבר האמינו ביולוגים רבים, שהתמחו בחקר החיות, שהייצר המיני הוא בעל השפעה מכרעת בחיי החיות. אולם בשנים האחרונות נאלצו לערוך רוויזיה יסודית על השקפה זו.

האתולוגיה (חקר התנהגות החיות) קיבלה דחיפה עצומה על־ידי מחקרים שיטתיים על התנהגות החיות בטבע, בסביבתן הטבעית (להבדיל מהתנהגותן בגן־החיות, שבו מתנהגות החיות כאנשים במוסד לחולי־נפש). מדי שנה מתפרסמים מחקרים חדשים, המלמדים אותנו אמיתות חדשות על אבותינו ובני־דודינו בטבע — דגים, ציפורים, יונקים. ובייחוד על בני־משפחתנו הקרובים ביותר — הקופים למיניהם.

נראה כי המסקנה המעודכנת ביותר, לפי שעה, היא שבחייהם של בעלי־חיים רבים מכל המינים — בים, ביבשה ובאוויר — יש חשיבות מכרעת לייצר התריטוריאלי. זהו חייצר לשיוט על שטח מפויים ולהגן עליו בכל מחיר.

בצד גורם זה, קיים חייצר לחשיג סמאטוס — לכבוש ולשמור על מעמד בכיר בשבט.

לדעת חוקרים רבים, חייצר המיני משועבד לגורם הטריטוריאלי ולגורם הסטאטוס, ולא להיפך.

מחקר מפורסם מאד נערך אצל סוג מסויים של איילות החיות שבטים־שבטים באוגנדה ובקניה. כל שבט מונה כמה מאות זכרים ונקבות, וחי בשטח קבוע. אולם כל הייחסים המיניים בתוך השבט נערכים באיזור מסויים בשטח זה.

בבוא העת, משתלטים הזכרים התקיפים והחזקים ביותר של העדר על ה„מיגרשים" בחלקת־מין זו. הזכר החזק והתקיף ביותר תופס את המיגרש הטוב ביותר, וכן הלאה, עד שנתפסים כל המיגרשים. כל זכר מגן על המיגרש שלו בכל כוחו בפני כל פולש זכר, והוא נאלץ לעמוד על שלו בלי הרף. רוב הזכרים בשבט אינם מצליחים לכבוש מיגרש כזה.

חנקבות מקיימות מגעים מיניים רק כי־מיגרשים אלה, ורק עם בעליהם. הן ניגשות למקום, בוחרות להן את אחד מבעלי־המיגרשים, ומקיימות עימו את מיצוות פרו־ורבו. הזכרים במקום משרתים את כוון, כלי הסלייה.

אולם הרוב המכריע של הזכרים בשבט, אותם שלא הצליחו לכבוש „מיגרש", נשארים רווקים ואינם מקיימים בכלל שום מגעים מיניים. שום נקבה אינה מסתכלת בהם, והם עצמם אינם מנסים לחזר אחרי נקבות.

התנהגות מעין זו קיימת גם אצל חיות רבות אחרות, בצורה זו או אחרת. נראה כאילו השליטה על שטח מעניק זכויות מיניות, ושהתשוקה המינית משועבדת אצל סוגי־חיות אלה לבעלות על השטח.

האם יש לכך השלכה כלשהי על התנהגות הזכרים והנקבות במין האנושי? האם הגבר, המחפשת את „המיזיונר האמריקאי" הנאדתי, היא באמת ייצור מחשבן וקר־רוח, או שהיא פועלת על פי דחפים בלתי־מודעים שמקורם בעברנו הביולוגי? האם הגבר, המפגין את כוחו החומרי עליידי נהיגה במכונית ראוותנית, נוהג בזכר באותו שבט של אייל־ות?

קדימה, בני המולדת

ה „ציווי הטריטוריאלי" (כפי שקרה לו רוברט אודריי בספרו העממי, הנושא שם זה) הוא גורם מרכזי בחיי חיות רבות.

אודריי עצמו מתאר את חייו של שבט קופים, שבו כל מישפחה מחזיקה בשטח קטן משלה, שדי בו כדי לכלכל אותה בכבוד. השטח היא התוכן היחידי לחיי המישפחה כולה, ומגיעה לשיאים של גיחוך.

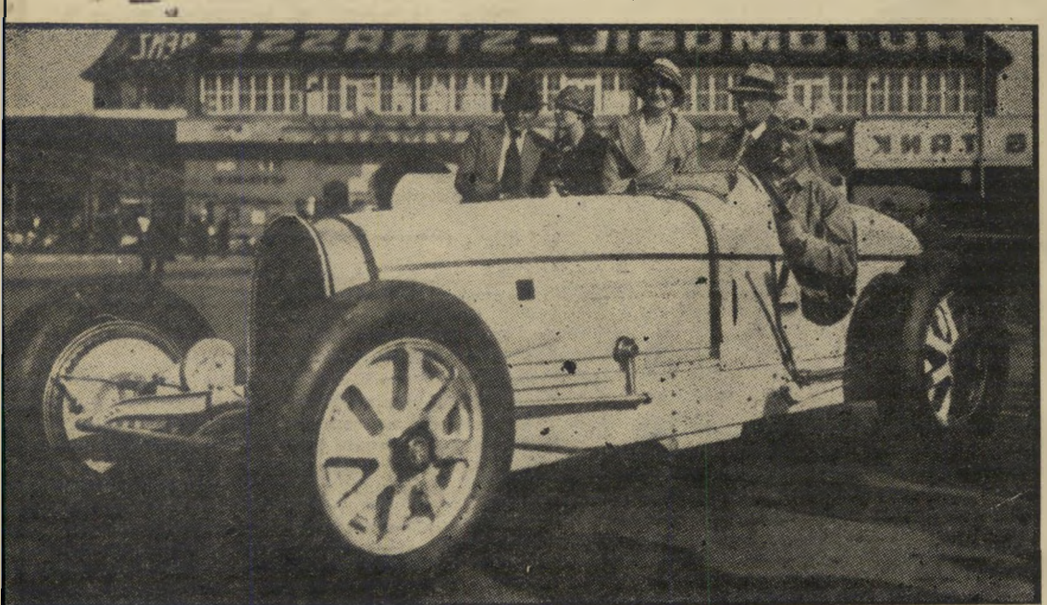
עם קומה מן השינה, אצה המישפחה כולה לאחד ה„גבולות" של המולדת שלה, מתגרה בשכנים וצורחת עליהם בקולי־קולות, תוך אימים נוראיים. המישפחה המיגרש שלו בכל כוחו בפני כל פולש זכר, והוא נאלץ לעמוד על שלו בלי הרף. רוב הזכרים בשבט אינם מצליחים לכבוש מיגרש כזה.

חנקבות מקיימות מגעים מיניים רק כי־מיגרשים אלה, ורק עם בעליהם. הן ניגשות למקום, בוחרות להן את אחד מבעלי־המיגרשים, ומקיימות עימו את מיצוות פרו־ורבו. הזכרים במקום משרתים את כוון, כלי הסלייה.

אולם הרוב המכריע של הזכרים בשבט, אותם שלא הצליחו לכבוש „מיגרש", נשארים רווקים ואינם מקיימים בכלל שום מגעים מיניים. שום נקבה אינה מסתכלת בהם, והם עצמם אינם מנסים לחזר אחרי נקבות.

התנהגות מעין זו קיימת גם אצל חיות רבות אחרות, בצורה זו או אחרת. נראה כאילו השליטה על שטח מעניק זכויות מיניות, ושהתשוקה המינית משועבדת אצל סוגי־חיות אלה לבעלות על השטח.

האם יש לכך השלכה כלשהי על התנהגות הזכרים והנקבות במין האנושי? האם הגבר, המחפשת את „המיזיונר האמריקאי" הנאדתי, היא באמת ייצור מחשבן וקר־רוח, או שהיא פועלת על פי דחפים בלתי־מודעים שמקורם בעברנו הביולוגי? האם הגבר, המפגין את כוחו החומרי עליידי נהיגה במכונית ראוותנית, נוהג בזכר באותו שבט של אייל־ות?

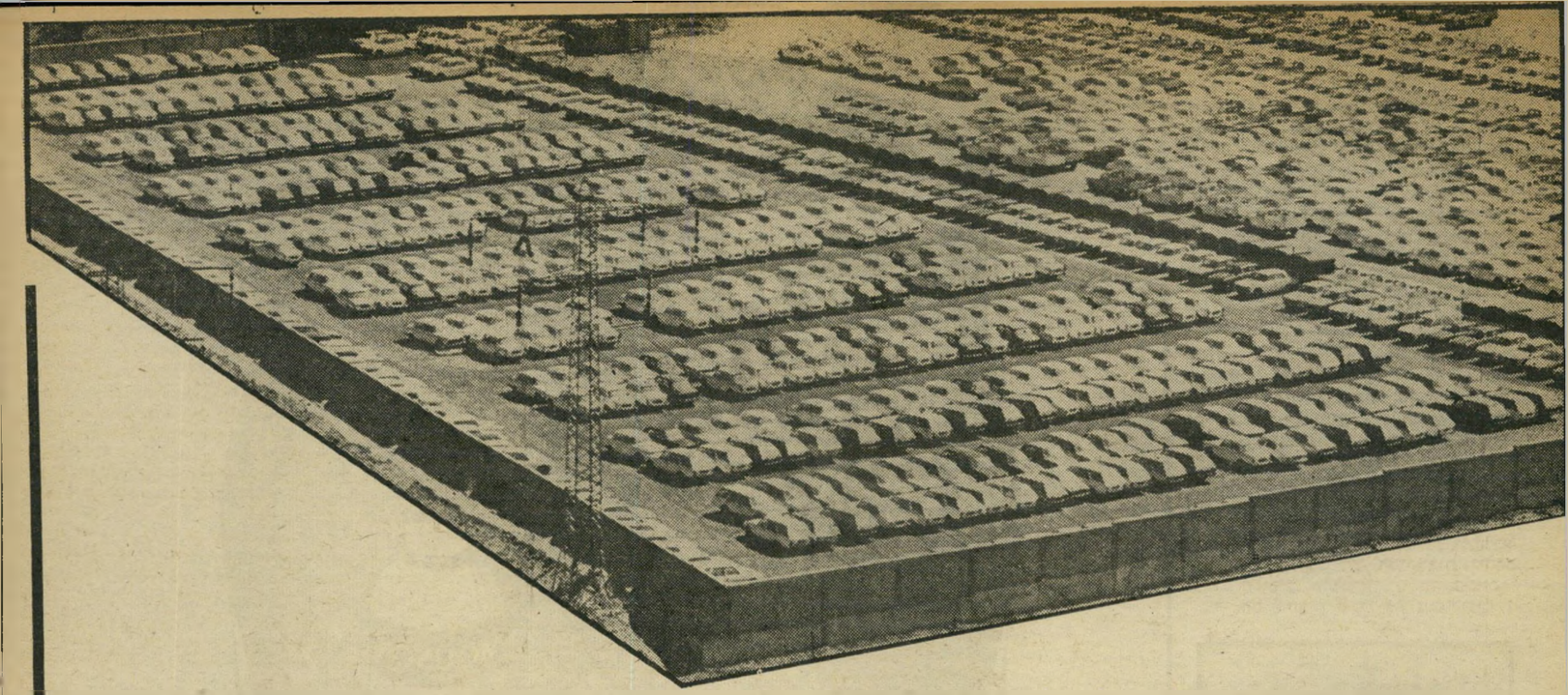
ההתחלה: כלי־תחבורה לג'נטלמנים. ההמונים נסעו ברכבת ובחשמלית

כעבור זמן־מה נמאס למישפחה להילחם על גבול זה. היא ממהרת לגבול אחר שלה, ופותחת שם באותה הצגה מלחמתית נגד השכנים שם. וכך עובר היום, תוך צריחות בלתי־פוסקות וניפנוף בזרועות.

(מה נאמר בצריחות אלה? אפשר לדמיין: מוות לפולש! לעולם לא ניכנע! המולדת מעל לכל!)

כל המאבק הניצחי הזה מתנהל בצורה בלתי־אנושית לגמרי — אין הרוגים, אין פצועים, אין נזק. ניתן פורקן מלא לייצר התוקפני, האירגון החברתי והמישפחתי מתקיים בהצלחה, והכל נשאר על מקומו בשלום.

אצל בעלי־חיים אחרים אין המאבק כה מוסדר וטיקסי. יש דגים, בעלי „מולדת" קבועה, הפולשים בלי הרף זה לתחומו של זה. וכאן נקבעה תופעה מעניינת ביותר: הדג לוחם כאריה (סליחה על הדימוי) כאשר שכנו פולש לתחומו. הוא מגיע לשיאים של גבורה, ומצליח לגרש את הפולש. תוך רדיפה אחריו הוא פולש לתחום השכן, ואז קורה הדבר במהופך: ככל שהדג מתרחק מתחומו שלו, קטנה תוקפנותו, ובאותה מידה גוברת גבורת השכן, הלוחם עכשיו להגנת מולדתו. כך נבלמת התקפת־הנגד.

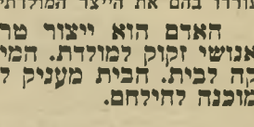

הגיהינום של מחר: מאות מכוניות ממתינות במיגרשי החנייה בתל־אביב

(אין צורך בדימיון רב כדי לראות מייד את הקשר בין התנהגות זו ובין ההיסטוריה הצבאית של האנושות. עם המגן על מולדתו — חרוסים בימי נפוליאון והיטלר, אנחנו ב־1948 וב־1967, ויאט־נאם לאחרונה — מסוגל לחבים צבא העומד עליו פי כמה, בעוד שכוח הפוליש חזק ופוחת, משום־מה, ככל שגדל המרחק בינו ובין מולדתו.)

הלקח המסתבר כאן הוא שבעל־חי טריטוריאלי, כמו האדם, תוקפני בביתו וסובלני בחוץ. הוא גיבור בהגנה על המולדת, אך סחדן במאבק שאין לו קשר למולדתו. (גם כאן מזדקרת מעצמה המחשבה שהסיפורים על פחדנותם של היהודים בגולה לא היו עלילות, אלא שנבעו מן העובדה שהיהודים לחמו אז בארצות שלא עוררו בהם את הייצר המולדתי.)

האדם הוא ייצור טריטוריאלי. השבט הי אנושי זקוק למולדת. המישפחה האנושית זקוקה לבית. הבית מעניק לה ביטחון, ועליו היא מוכנה להילחם.

ג'ונגל האספלט

מ ה כך זה נוגע למכונית? **משום: המכונית הפרטית היא בית נייד.**

למשל: מדוע כולנו הופכים תוקפניים ו־בית־נסבלים ברגע שאנחנו נוהגים במכוניתנו הפרטית? מדוע הכביש הוא „שדה־קרב", בו נופלים חללים ופצועים לרוב? מדוע מתייחס כל נהג פרטי אל כל שאר הנהגים כאל אויבים? מדוע הוא מגיב בחמת־רצח על נפיון של מכונית אחרת לעבור על פניו, ומשתדל לחסום את דרכה?

ההסבר הטריטוריאלי מספק תשובה סבירה. הנהג הפרטי מגן על „המולדת הניידת" שלו, ורואה בכל מכונית אחרת ארץ יריבה. אין הבדל עקרוני בין שדה־הקרב הלאומי — במילחמה נגד האוייב הזר — ובין שדה־הקרב שבכביש, שם נערכת מילחמה נצחית נגד אוייב מסוג אחר. פה ושם יש „רצח בעיניים".

מכיוון שאצל חיות רבות קשורה ההגנה על השטח של השבט גם בסטאטוס של החייה בתוך השבט שלה, אין תימה בכך שבחברה האנושית ה„מפותחת", המולדת־על־גלגלים קשורה בסטאטוס של בעלות בחברה. וסטאטוס זה משפיע לא מעט על יחסיו של האיש עם בנות המין השני.

אני מכיר כמה וכמה גברים (ולפחות אשה אחת) שכל חייהם ואופיים השתנו ברגע שרכשו מכונית מפוארת. המכונית שינתה את מעמדם החברתי, את דפוסי התנהגותם, את יחסם למין השני ואת יחס המין השני אליהם. אם היו קודם לכן בלתי־בטוחים בעצמם, אכולי ספקות לגבי יכולתם בכל השטחים, הפכו לפתע בעלי ביטחון עצמי, וכמה מתסביכיהם נמוגו. יתכן שזהו בשילטונה של המכונית הפרטית בחברה האנושית בסוף המאה ה־20.

מדוע מקדישה החברה (גם הישראלית) הוו־עתק למכוניות פרטיות, במקום להקדיש כסף זה לתחבורה ציבורית יעילה, נוחה ומהירה? מדוע מפרב האוצר, המכוזז עשרות מיליונים על תוכניות־נפל שונות, להוציא כמה מיליונים עיובים על ההכנות הדרושות לרכבת תחתית בתל־אביב, בשעה שהעיר מתקרבת בצעדי־ענק לחניקה?

מדוע משתוקקים כולנו למעמד של בעלי מכוניות פרטיות, ולאחר מכן לבעלי מכוניות יותר חדישות ויותר מרשימות, תחת לדרוש מן הממשלה שלנו לבנות לנו תחבורה ציבורית יעילה?

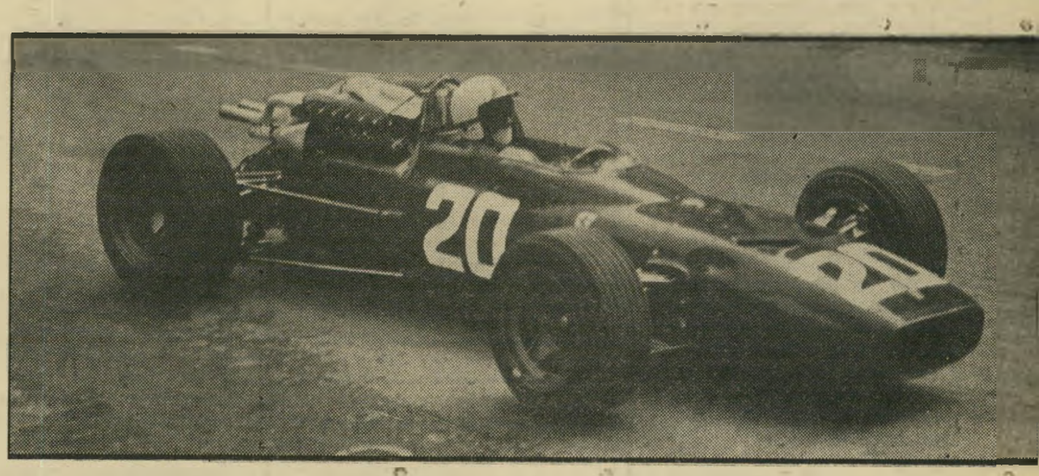
בישראל, שבה עולה פולקסוואגן כימעט כמו קאדילק בארצות־הברית, בולטת תופעה זו עוד יותר. נראה ששום מכס ושום מס, שום יוקר ושום קנס, אינם מרתיעים אותנו מלרכוש מכונית פרטית. יש בינינו אנשים המוציאים משכורת של כמה שנים על רכישת מכונית, ואת מחצית המשכורת השוטפת להחזקתה. (אני מכיר לפחות אדם אחד המקדיש את כל משכורתו לחזקת מכונית מפוארת במיוחד, בעודו חי על חשבון הוריו.)

מדוע אנו מתעקשים לחתנהג דווקא בי־שטח מפויים זה בצורה הנוגדת את כל חי־מושכלים הראשונים של הטכנולוגיה והכלכלה המודרנית?

מדוע לא עשתה התעשייה האמריקאית במשך 50 שנה דבר כדי לשכלל את מנוע המכונית או לשפר את בטיחותה — ממש שום דבר במשך שני דורות! — בעוד שהשקיעה מאמצים עצומים בשינויים מתמידים בצורתה החיצונית ובאביזרי־סרק נוצצים? (הלוחם הי־סורי־האמריקאי ראלף ניידר, שהביא עובדה זו לתודעת האמריקאים, גרם לשינוי כלשהו בשנים האחרונות — אך המכונית של 1965 לא היתה שונה בשום פרט מהותי מן המודל־טי של הנרי פורד בראשית המאה.)

מדוע כולנו נוהגים על הכביש לפי הכלל הביולוגי: „אדם לאדם זאב?" התשובה היא אחת העונה על כל השאלות האלה, ועל הרבה אחרות, היא: המכונית הפרטית קשורה אצלנו בדחפים ביולוגיים, בני מאות־מיליוני שנים, ובראש וראשונה בציווי הטריטוריאלי.

הדבר בוודאי טעון מחקר יסודי, וייתכן שמחקר כזה יוכל להצביע על הדרך לשינוי הדברים.

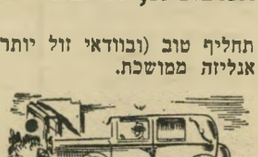

החייה החדשה: האדם המתמזג עם המכונית, הייצור המאיים על הטבע

היא מאפשרת לאדם להישאר כאילו בדל"ת אמותיו, גם בהיותו מחוץ לביתו, תוך כדי תנועה לעבר יעד אחר.

היא חוסכת לאדם את החווייה הנוראה של יציאה מנמל־המיבטחים שלו, אל הים האנושי הפתוח, שבו הוא מאבד את ביטחונו העצמי. גם בצאתו מן הבית הוא נשאר, כאילו, „בבית". הוא מרגיש כבעל־בית במכוניתו הניידת, ואינו חייב להתערבב בין הבריות. האונייה אינה יוצאת מן הנמל. הנמל נע עימה אל מעבר לים.

אם יש ממש בתיאור זה, הוא מסביר הרבה תופעות מוזרות.

זאבים על הכביש

א ם יש בכוחו לקו־מחשבה זה, הוא יכול להסביר כמה מן התופעות המוזרות הקשורות תחליף טוב (ובוודאי זול יותר, בחשבון הסופי) לפסיכו־אנליזה ממושכת.

מן העץ, לתוך המכונית

א ין אנו נמצאים מחוץ לעולם בעלי־חיים. אנו נמצאים בתוכו. האנושות היא אחת ממישפחות הקופים. מאז ירדו אבותינו מן העצים, והתרוממו על רגליהם האחוריות, עברנו דרך ארוכה — תחילה בהליכה, לאחר מכן ברכיבה, ולאחרונה בנהיגה. אבל האינסטינקטים העמוקים ביותר שלנו, אותם שירשנו מחיות קדומות עוד יותר בסולם ההתפתחות, חיים בנו ומשפיעים עלינו.

המכונית הפרטית — והתרבות המכוסחת עליה — היא שלב בהתפתחותנו — השלב של חקוף הממונע.

במדינה

בחירות

מרד היפים

חידוש חיי הדיבה
של תל־אביב, עשוי לחיות
נושא במערכת הבחירות בעיר

במצע שלהם הם תובעים „הפסקה מיידית של זיהום העירז", אבל הרשימה הראשונה שהציפה את כל תל־אביב בכרוזיה, והנחיתה למעשה ראשונה את מערכת הבחירות המוניציפאליות של הרחוב, היתה דווקא רשימתם של אותם צעירים בלתי מפלגתיים, שהכריזו מלחמה על עסקני המפלגות העירוניים.

הצעירים, שהתאגדו יחד ברשימה הנושאת את השם חזית צעירים, אינם מסוג הפנים הנראות בדרך כלל בעסקים מוניציפאליים או מפלגתיים. הם צעירים באמת, בשנות השלושים המוקדמות שלהם, יפים, שזופים, רעננים ויורים חיצים. אין הם מתכוונים להיות קופידונים ו־

מועמד סער
ראש בריא במיטה חולה

חיציהם אינם מכוונים לעלמות רחוב דיזנגוף אלא לעיריית תל־אביב.

בראש הרשימה ניצבים שני משפטנים צעירים, ילידי העיר: חיים משגב, 33, שדיבורו מהוקצע, מתון וזהיר, וצבי סער, 27, שקיבל זה עתה הסמכה כעורך־דין, ג'ינג'י אימפולסיבי, תגראה כביצועיסט והיורה את דבריו בצרורות.

כאשר הם נשאלים מי מהם מתכוון להיות ראש־העיר ומי סגנו, הם אפילו אינם באים במבוכה. „איננו עסוקים בהקת השררה ביניינו," אומר מישגב, גבה־הקומה ויפה־התואר, נשוי + 3, בעל משרד פרקליטים משגשג במרכז העיר, „וגם איננו מרחפים בממלכות חדמיון שכבר בבחירות הנוכחיות נזכה בראשות העיר."

מירוץ הגנרלים. מה שדירבן צעירים שבעים אלה להכניס את ראשם למיטה החולה של הבחירות היה, לדבריהם, „המירוץ המטורף אחרי גנרלים לראשות העיר." איננו רוצים בגנרלים שאף פעם לא נסעו באוטובוס, שיבחנו את בעיות תל־אביב ממושבו הרך של הבואיק שלהם," אומר מישגב. „אין לנו גם צורך בגנרלים, המתחככים תמיד בגדולים וקרובים לצלחת, שינסו להתמודד עם בעיות העוני, המצוקה ופינוי השכונות, מהווילות שלהם באפקה."

אחד מפעילי הרשימה, המודע לבעיות המצוקה, הוא אפרים שמואלי, 26, יליד תימן ובוגר הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים, שגדל בשכונת־התיקווה ובנווה־שלם. „אני אולי היחיד מבני שכונות אלה שהצליח בשנים האחרונות לסיים אוניברסיטה," הוא אומר. „השכלה אקדמאית היא בשביל בני השכונות לוקסוס בלתי נתפס. הרוב אינם מצליחים אפילו לסיים בית־ספר עממי. וכי איך אפשר אחרתז כאשר השכונות מונחות אין כוחות הוראה מעולים, אין הכוונה סוציאלית ואין מועדוני נוער."

לדוגמא הוא מביא את מועדון הנוער ע"ש שגריר ארצות־הברית לשעבר, ויליאם בארבור, שהוקם בהשקעה של 5 מיליון

(המשך בעמוד 34)

תמרוקי "מוסון" - המפגש בין טיב ליופי

לאלה המודאגים שאזלה האהבה
לאלה המודאגים שאזלו הצרות
מודיעה הוצאת מסדה
כי הופיעה כבר המהדורה השניה של
על אהבה וצרות אחרות
ספרה החדש של
תמר (בעל זה דבר מצחיק) **אבידר־אטיגר**

סיעת העולם הזה — כוח חדש בהסתדרות

מבקשת את כל החברים והאוהדים — מורים, תלמידים וסטודנטים היכולים להקדיש חלק מחופשתם למאמץ הבחירות לוועידה ה־12 של ההסתדרות להתקשר מיד לת. ד. 136 ולציין סוג הפעילות האפשרי (עזרה משרדית, הופעה בחוגי בית, חופעה במקומות עבודה, חלוקת חומר, לשכת בחירות וכו').

אנו צריכים לאייש בשבועיים הקרובים עשרות תפקידים בוועדות הבחירות האזוריות, להפעיל את מטה הבחירות הארצי והמטות המקומיות. כל התנדבות — דרושה והכרחית.

בעיות ולבטים בחיי המין
מאת
הד"ר **מרדכי זידמן**
הוצאת רשפים
להשיג בחנויות הספרים הגדולות

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • „הדפוס החדש" בע"מ, ח"א, רח' בן־אביגדור • המצה: גד בע"מ • גלופות: צינקוגרפית כפפי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

מלכת המים 1973
מטעם
העולם הזה

מווה
MÖVE
בחסות
מווה-אפנה
לכל שעה!

עדנה גלעד 1 המועמדות הסופיות

מעניינת במיוחד כך קבעה המאפרת של חברת התמרוקים חלנה רובינשטיין שאיפרה את עדנה גלעד בת ה־21. „יש לה יופי אנגלי עם גוון צרפתי," היא אמרה, „וזה הופך אותה לבחורה מעניינת במיוחד." בסיורה באירופה, לקח לעדנה זמן רב לשכנע כי היא מישראל.

שילוב של המנכסיים שכבשו את ה־אופנה בארץ, "Lee עושה אנשים יפים" יחד עם חול־צת אומן חדישה, מתאימים במיוחד למועמדת הראשונה.

Lee

בתו של קצין המכס

ה מוכסים בנמל חיפה קיבלו את ה־נוסעת שירדה מן האונייה, בסבר פנים יפות: „נו, איך היה? עשית חיים? מה! זה כל מה שהבאת איתך?" שא־לו כשהם מצביעים על שתי המזוודות הקטנות ועל חבילת הגבינות שהחזיקה הנוסעת בידה. „כן," השיבה הצעירה ה־יפהפיה, „כל מה שיש בחוץ־לארץ אפ־שר לקנות בארץ. חוץ מהגבינות הגרמ־ניות וההולנדיות." התעניינות המוכסים לא נבעה מחשד בהברחה. הם פשוט הכירו את הנוסעת החוזרת עוד מיל־דותה.

כי עדנה גלעד (21), היא בתו של קצין מכס בנמל. אבל היא לא ניצלה את ה־פריבילגיה: אחרי שנה של חיים משו־נעים בארצות־הברית ובאירופה, חביאה איתה רק את חפציה האישיים. וגבי־נות כמובן. „כי אני משוגעת לגבינות. ובכלל, לא נעים לנצל את התפקיד של אבא," היא הסבירה.

* * *

עדנה גלעד. מועמדת ראשונה לתח־רות מלכת המים 1973 של העולם הזה. תחרות שחפכה כבר למסורת. יפה־פיות מכל קצווי הארץ מתאספות פעם בשנה, מתייצבות בפני הקהל, שאחרי לבטים קשים בוחר מביניהן את הרא־שונה בין שוות.

המועמדת הראשונה נולדה בחיפה, היתה חברה בתנועת הצופים עד הכי־תה השישית בגימנסיה, עבדה אז בחת־נדבות בבית־החולים רמב"ם בטיפול ב־פצועי צה"ל, סיימה את גימנסיה חוגים בגיל 17 וחצי, התגייסה לצבא ושלושה שבועות אחרי שגמרה את חשירות, יצאה לסיבוב בעולם הגדול.

הסיבוב נמשך שנה. ארצות חדשות. אנשים מעניינים. חוויות ואלבום מלא תמונות. אחרי שנה, חזרת לארץ. תיאור חחוויות לבני המשפחה ולידידים נמשך מיספר שבועות. אחר התחילה עדנה ל־עבוד במרכז המחשבים של הטכניון. אבל העיר הגדולה קרצה. עדנה גלעד עברה לתל־אביב והגיעה ישר למכון לטיפוח החן של לאה פלטשר. ומשם — לתח־רות מלכת המים.

מיפאן הגיע חקימונו לשאר אר־צות חעולם וגם להברת מווה למגבות ולבגדי חוף, שתפרה אחד עבור חמועמדת מס' 1 עדנה גלעד.

בים משגעת עדנה את המתרחצים בגופה ושערה האדמוני המתנופף שעל רענונותו היא שומרת בעזרת מוצרי וולה לטיפוח השיער.

WELLA

(המשך מעמוד 32)

ל״י, בין יד־אליהו לשכונת־התיקווה.

„זהו מישכן מפואר,״ אומר שמואלי, „ומצוייד במיטב העזרים החינוכיים — יש שם חדרי־חוגים, בריכת־שחיה, אולם ספורט ענקי, ספריה גדולה ואולם למו־פעים. אבל מאז נחנך המועדון לפני 9 חודשים לא זכה עוד אף ילד מילדי שכו־נת התיקווה לבלות בו. העיריה השכירה את הבנין לאמרגן פרטי וזה מקיים בו מופעים בתשלום.״

חידוש חיי־הלילה. אנשי חזית הצעי־רים אינם נהנים משום גיבוי כספי, ממש־נים בעצמם את מסע הבחירות שלהם. לטענתם תומכים בהם „כמה בעלי הון צעירים שאיכפת להם.״ אל מסע התמיכה בהם כבר הצטרפו כמה אמנים צעירים, העשויים להופיע בערב המוקדש למען ח״ק, תחת הסיסמא: „תל־אביב יפה ו־צעירה״. ביניהם ניתן למצוא את שמואליק קראוס, ג׳וזי כ״ץ, בני אמדורסקי, שלום חנוך ואחרים. פעילה מוכרת אחרת של הרשימה היא דיילת אל־על רחל טרי.

לאלה ולצעירים אחרים יש לפחות סעיף אחד במצע ח״ק הכובש את הלב: „חי־דוש חיי הלילה בתל־אביב.״ מכריז צבי סער: „אנחנו בעד גישה חדשה לחלו־טין בתחום חיי הלילה של העיר. בעד מתן רשיונות למועדוני־לילה, ותיאטראות ומופעי בידור בלילות שבת.״

אם חידוש חיי הלילה של תל־אביב, אחרי שהעיריה של יהושע רבינוביץ׳ רצ־חה אותם לגמרי, יהיה נושא בתעמולת ה־בחירות העירוניות בתל־אביב, יהיה זה לפחות שינוי מרענן ומעודד.

קונגרסים

גברת משוחררת -

לא חוחזר

המטוס חלובי שהופל בסיני ובטי פרידן חברו יחד כדי לחבר בקונגרס העיתונאיות

היום האחרון בארץ של בטי פרידן, מנהיגת התנועה לשיחרור־האשה בארצות־הברית, לא היה שונה מעשרת הימים ש־קדמו לו: היא היתה פשוט בלתי־נסבלת.

בצהרי־היום, לאחר ביקורן של משתת־פות קונגרס העיתונאיות והסופרות בנצ־רת, ופגישה עם נשים ערביות, שהשאירה רושם עז על כולן — תבעה פרידן מנהג האוטובוס לחזור לתל־אביב. לדבריה, הב־טיחו למשתתפות אחרי־צהרים חופשי, ל־קניות ולסיבובים בעיר — והיא לא היתה מוכנה לבזבז את החופש שלה באוטובוס.

אחת העיתונאיות הישראליות הסבירה לה בנימוס כי בישראל, פירושו של אחר־הצהרים הוא אחרי השעה 4, שכן החנויות סגורות בין אחת לארבע.

היסטריה. פרידן המשיכה להתעקש, דרשה בתוקף ובריתחה לנסוע. הזכירו לה שצריך לחכות גם לשאר הנשים, ה־פחות או יותר משוחררות, המבקרות במקום — אבל בטי לא היתה מוכנה לחכות אפילו עד שיעבירו את החפצים שנשארו באוטובוס לאוטובוס האחר.

המארחות, שכבר למדו להכיר את נחת־פיה של הגברת, החזירו אותה בהסעה מיוחדת לתל־אביב — אך לא לפני ש־שתיים מהן, הלן רוסי מג׳רוזלם פוסט ועדה הוז מידיעות אחרונות, סיפרו לה בדיוק מה הן חושבות עליה: „יושבים ומארגנים קונגרס, משקיעים את כל המרץ והאהבה, מכינים לך ביקורים ומיפגשים עם כל האנשים והנושאים החשובים ב־ישראל — ואת, בשביל עניין של חמש דקות ונוחיותך האישית, מוכנה להרוס את הנאת כל חברותיך.״

תשובתה של פרידן: „מה אפשר לע־שות, כזאת אני.״

200 ל״י משקאות. „גברת פרידן היתה אחת ממחש אורחות־הכבוד בקונ־גרס שלנו,״ מספרת בלה אלמוג על יסוריה עם המשחררת העריצה. „התיחסנו אליה בכל הכבוד ובכל הרצינות, למרות שכבר מן היום הראשון היא עשתה בעיות על כל צעד.

„ביום האחרון לשהותה, במלון פאן־אמריקן בבת־ים, הגישו לנו חשבון מפולפל של הוצאותיה האישיות, ביניהם כ־200 לירות על משקאות חריפים ומסו׳ ו־222 לירות על שיחת־טלפון פרטית לבוסטון.״

„למרות שיש בהוצאות כאלה הגזמה גסה מצד האורחת, לא הייתי מתרעמת על־כך — אילו הייתה נוהגת כבן־אדם: היא דרשה ממני לחתום על החשבון — אבל לא. הוא לא התאכזב ממך. את יכולה להמ־שיך, כאילו ולא אירע דבר. בכלל — ייתכן שרק את הרגשת בשינוי שחל, ושבעי־נין זה טבעי או שלא השגיח בזה כלל. תק־לוט בעינייני עבודה: ספק אם תוכל לעמוד בלחץ הזה. הקשר הידי־דותי הופך לחם ול־סימפאטי עוד יותר. אבל אל תצפה יותר מדי ממנה. כוח משיכה מוזר מפנה את תשומת־ליבך למרחקים.

* * *

המרץ שיש לך יעזור לך לפתור כמה בע־יות חמטריזיות אותך מזה זמן רב. למ־רות זאת הגיע הזמן להקדיש קצת זמן כדי לבחון דרכים להגברת יעילותך. נדיבותך ו־יושרך יזכו השבוע ל־הערכה מתאימה. אל תהסס לתת לידידיך עצות — כאשר תת־בקש לעשות זאת. כ־שאת נוהגת הזהרי ושימרי על מצב רוחך.

במחצית השנייה של השבוע צפויים בחייך כמה שינויים, ולאו דווקא לטובה. שמור בקפדנות על בריאותך, כי היא עלולה להיות הראשונה שתיפגע ב־ימים רגישים אלה. דחף פנימי, שסיבותיו לא תהיינה ברורות לך די צרכן, ידרבן אותך ל־בזבז הרבה מרץ, זמן וכוח על עניינים בעלי חשיבות מישנית. מוטב שתרסן את עצמך ותש־מור את כוחותיך לשבוע הקרוב.

אט־אט, מתחילים מאמציך המחוססים לשאת פרי. דאג שלא יקלקלו לך את העניינים, ועוד יותר, שאתה עצמך לא תקל־קל לעצמך, מתוך חז־נחה או מתוך שיגאה עצמית. זכור שלא רק אתה אדם עם כבוד עצמי. גדיה: הוא אוהב אותך, אבל אם תלכי בדרך שהחלטת, כלפיו, את עשוייה להפסיד אותו. כסף ממקור סמוי יגיע לידיך. הרבה בטיולים חשבוע.

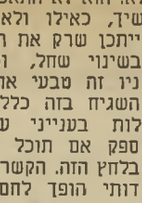
* * *

היא אוהבת אותך — רבה איתך — או־תתחשב בסערות קט־נות. את בת דלי, פנ־קי אותו אם הוא מת־קצף: זה חלק מן ח־עניין. עסקיך: תחזית ורודה, בתנאי שלא תתלהב ולא תעשה דב־רים נחפזים. בריאות: ככה ככה. אתה יכול לשמור על עצמך. ה־חורף עדיין לא עובר והמזלות עויינים את ריאותיך השבוע.

* * *

המצב הביטחוני אינו צריך להשפיע על תוכנית העבודה היומית שלך. אל תדיר שינה מעיניך בגלל סי־בות הקשורות בניהול המדינה. השתדל להת־ייחס יותר בכובד ראש למתרחש סביבך. מש־הו לא נעים יקרה ב־חוג המשפחה שלך. דווקא לקראת סוף השבוע תוכה במעט נחת רוח — זכייה כס־פית קטנה, מתנה יק־רה, או משהו דומה שישא רווחים.

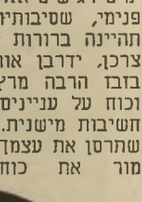
יום ה׳ הוא יום של התנגשויות ובעיות כס־פיות. הקפד, אימוא, לא לקבל בו כל חת־לטה מרחיקת־לכת ולא להסתבך. בכלל, נסה לנצל את השבו־עיים הבאים לריכוז מחדש, לעבודת שו־טפת, ולחידוש קשריך עם האחובים עליך. בת טלה: אל תזניחי אותו. גם לאחרים יש בעיות. לבשי בגדים בצבע לבן.

* * *

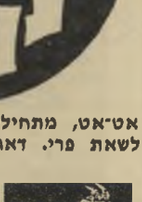
תבזבז יותר מכפי ש־אתה יכול להרשות לעצמך. אורחים בלתי־צפויים יפתיעו אותך. אלה עשויים להיות בני משפחה שישהו בביתך יותר מכפי שתרצה. יש איום כלשהו בנזק ל־פריט מסויים ברכושך העלול לגרום לך צער. משהו הקשור בביגוד יגזול מזמנך וממחשבותיך. בסוף השבוע תיתכן לך הפתעה הכרוכה בהימור. תצ־טרך להיות מעורב בתיכנון נסיעה של מישהו מבני־משפחתך או הקרובים אליך. בת שור, לבשי בגדים בצבע לבן או כחול.

* * *

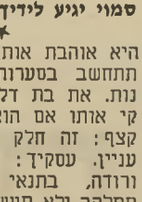
משונה מאוד. אתה מגלה הבנה נחדרת ל־בני אדם השבוע. גם האחת שפגשת שפכח את ליבה בפניך מחר מדי בהתייחס לזמן הקצר שאתם מכירים. ובמקביל אתה מגלה חוסר הבנה לנציגים חרשמיים של החוק והסדר ומוצא עצמך מסתבך איתם בדברים שהתחילו במח בכך. אל תניחי למתחרה הסמויה להפר את מנוחתך. את מייחסת לה יותר ממה שמגיע לה. עוד תגיעי למסקנה לא לדאוג.

* * *

סוף השבוע יחייב זהי־רות במה שנוגע לעס־קים או לבריאות. משהו הקשור באש עלול ל־העיב את שימחתך. מז־לך מצוי בשבוע זה ב־סימן של להבה. יהיו לך גם הסתבכויות עם ילדים במשפחתך, שיר־לידו ויכוח חריף בין ההורים. ייתכן וייראה לך כאילו נשקף לך מקור הכנסה מבטיח יותר מאשר עבודתך הנוכחית. שקול הי־טב את מעשיך ואל תסמוך רק על האינטו־איציה שלך. הרבה במסעות מחוץ לעיר.

* * *

יחסיך עם הממונים עליך הולכים ומתער־ערים, לא־מעט בעט־ייך. חוסר שליטה ב־מצב, איבוד עשתו־נות, או חוצפה שאי־נה במקומה, עלולה להביא אפילו לפיטו־רין; מחשבה על ה־תוצאות תביא רק תו־עלת. לביאה: אין ספק כי הוא באמת אוהב אותך, ואינו מעמיד פנים כפי שאת חושבת לפעמים, או כפי שנוהגות חברותיך לרנן. ביום ראשון תאבדי סכום כסף קטן, לבשי תכלת.

* * *

הזעזוע שעברת מתחי־לת החודש מוסיף לתת את אותותיו. אולם לא די לחשוב — אתה גם חייב לעשות משהו כדי לשנות אותו מצב. זכרי שאת יכולה לי־פול בפח, בייחוד עם בן מזל תאומים או סר־טן. אל תהססי לנתק את הקשר לפני שיהיה מאוחר מדי. בגד צהוב ירומם מצב רוחך.

טרדנית פרידן
עריצותה של משחררת

תיק שלם של קיטעי עיתונות, שסיפרו על תקרית המטוס הלובי בצירוף כל תמונות־הזוועה האפשריות: „אנחנו מצטערות, אבל לארץ כזאת אנחנו לא יכולות לנסוע.״

פוחדות. „לרגע הרגשתי שהדם נעלם מפנינ,״ נזכרת בלה. „אבל אחרי זה, הח־לטתי שאי־אפשר לוותר. הודעתי להן שעל אף כל המיכשולים, הקונגרס יתקיים ב־ישראל — אפילו בלי נוכחותן. הן הסבירו לי שהשלישות פוחדות לנסוע להר־געש. עניתי: „אם אנחנו, העיתונאיות, נפחד לנסוע בעולם — הרי כל אותם אירגוני־טירור ישיגו את מטרותיהם בקלות ה־מאסימלית. ואם אתן מאשימות את יש־ראל בטירור באויר, חישבו על אלה שהמציאו את הטירור הזה. לא ישראל לימדה את העולם לחטוף מטוסים.״

התוצאה: המישלחת המקסיקאית הגיעה — עם 42 עיתונאיות וסופרות.

אין לנו סדינים. אחרי שהתגברה על האורחות ממקסיקו, ולפני שנאלצה עדיין לסבול את האורחת מארצות־הברית, זכתה בלה, יחד עם חברותיה המארגנות, גם למנת־יסורים מקומית.

במסגרת התוכנית ל־260 העיתונאיות והסופרות שהגיעו מכל קצות העולם, נכלל גם אירוח בקיבוצים ומשקים. לשם כך נסעה אלמוג ל־24 משקים, ברחבי הארץ, הציעה להם לארח קבוצות בנות חמש עד 15 עיתונאיות למשך סוף שבוע אחד.

היא בחרה במשקים משגשגים, בהנחה שמעשה פעוט כזה, למען שמה הטוב של ישראל, לא יגרום להם לפשיטת־רגל.

היו משקים, כמו כפר־סולד למשל, ש־התלהבו מהעניין, ציפו בקוצר־רוח ל־אורחות. אבל היו גם אחרים: באפיקים התכנסה ועדה מיוחדת לדיונים ממושכים, שבסופם הסבירו לבלה אלמוג כי היו שמחים מאד לקבל את פני העיתונאיות, אבל אינם יכולים לעשות זאת. הסיבה: חסרים להם סדינים.

קולנוע

ישראל

מצאו את

דניאל ואקס

בשעה טובה ומוצלחת. כשנה לאחר שהושלם, יזכה סרטו של אברהם הפנר לאן נעלם דניאל ואקס לעלות על בדי הארץ.

מי שעקב אחרי יסורי הקליטה שלו, יכול להאמין גם בביאת־המשיח. הסרט, שלדעת מבקרים רבים הוא הטוב ביותר שנעשה עד עתה בישראל, התקשה למצוא אולם להצגת־הבכורה שלו, משום שרבים מבעלי בתי־הקולנוע מאמינים עדיין כי איכות היא תכונה הפוכה לכדאיות — ביחוד כשמדובר בסרט ישראלי.

במאמצים משותפים של כל הנוגעים בדבר — כולל חברת פוקס המפיצה את הסרט (כנראה כדי לכפר על עוונות נורית), דויד שפירא, שסיפק את אולם גורדון, והעיתונאים שלחצו מכל הכיוונים — יוצג בסופו של דבר הסרט עוד הקיץ.

בכך בא הקץ על מצב מגוחך: סרט שזכה לפרס מועצת הסרט, (בתערוכת התעשייה והמשק) ולפרס כספי גדול על התסריט, (מטעם המועצה לתרבות ולאמנות) נשאר בגדר תעלומה לגבי הקהל הרחב.

ולא רק זאת: יש סיכויים שעוד לפני הבכורה בארץ, יוצג הסרט בפסטיבל לוקרנו שבשווייץ, לשם נשלח על־ידי תא מבקרי הקולנוע כדי לייצג את מדינת־ישראל.

לראות

את מטולה

ולמות

בשקט ובצינעה, כמעט ללא ידיעת איש, נתוגו בשבוע שעבר שתי שמחות במשפחת דיין.

על שמחת האב אפשר היה לקרוא למחרת בכל העיתונות היומית. על שמחת הבן, לעומת זאת, לא שמע כמעט אף אחד.

וזאת משום שאסי דיין אינו בדיוק מומחה ליחסי־ציבור עצמיים (ואולי ב־כוונה אינו כזה). משום כך, ידעו רק מקורביו כי סיים ארבעה שבועות של צילומים במטולה, ובכך גמר את השלב העיקרי בהכנת סרט חדש.

להבדיל מסרטו הקודם, הזמנה לרצח, שהוצג בארץ אך לפני חודשים־מעטים, מדובר הפעם בקומדיה, אם כי קצת מאקאברית.

זהו סיפור על משורר לא־יוצלח, שחייו מתנכלים לו על כל צעד, עד שהוא מחליט לנסוע למקום שכוח־אל, ולשים שם קץ לחייו האומללים.

אלא שדווקא שם, מוצא האיש את האהבה אליה נכסף, והחשק לחיות חוזר אליו במהירות.

הכל יכול היה להיות טוב ויפה, בשלב זה — אילולא תושבי המקום, שגילו כי הוא משורר. איזה מין משורר ומה חשיבותו — אין הם יודעים כלל. אבל האפשרות שאדם כזה ימות בעיירתם, ואחר כך יבואו אחרים ויעלו לקיברו — קוסמת להם מאד. זה יוציא את המקום מאלמוניותו, יעודד את התיירות, ומי יודע מה עוד.

כך, הופך המתאבד המיועד לקורבן של מזימות־רצח.

בתפקיד הראשי בסרט, כמשורר בישהמזל, מופיע יוסף שילות, שחקן שגגב עד עכשיו את ההצגה, בתפקידים מישניים, מהכוכבים הראשיים, וזכה סוף סוף להזדמנות משלו. בתפקיד ראש־העיר, שניתפר ברוח נשף מכבי־האש של מילוש פורמן, מופיע שחקן התיאטרון מוסקו אלקלעי, שהוכיח עצמו כבר בעבר כטיפוס קולגועי בעל נתונים קומיים.

השוטר נגד החוק

וידויו של קצין משטרה (פאר, תל־אביב, איטליה) — לכאורה, בעייתון סיציליאני אופייני: מעשי־שחיתות בעסקי קבלנות, בחסות הנשק השלוף של המאפיה, בצל מעשי רצח והתעללות, מולם ניצבים המישטרה והפרקליטות חסרי־אונים — כאשר אינם שותפים להם בעצמם.

למעשה, סרט שבנקודה זו או אחרת נוגע במציאות המקובלת בכל מדינה בעולם. די לקרוא כותרות של עיתונים המספרים על מכירת קרקעות ללא מיכרזים, או על דירות הנמסרות לאוו דווקא למי שמגיע, כדי לחבין עד כמה נוגע הסרט לכולם — כולל לישראל.

השאלה: האם צריך לנחוג כמו מפקח המשטרה (מרטין בלזם), חיוצא מחוץ לגבולות החוק כדי לעצור את הגנבים, ולנקום מות אחד מקורבנותיהם. בסרט, נתקל המפקח בפרקליט־מדינה צעיר (פרנקו נרו) שאינו מוכן להסכים להתנהגות מעין זו, מאחר וחונך על ברכי החוק וחסדר, אלא שגם לו מסתבר, בסוף הסרט, שהשחיתות סתמה את כל הציונורות המקובלים בהם צריך לפעול החוק.

דמיאנו („אשת הבוגד") דמיאני, עשה סרט אמין מאד מבחינת האירועים שבו, המקומם את הצופה נגד המעשים המוצגים בפניו. צילום ריאליסטי ומחוספס יוצר מימד של רפורטז'ה, שמטרתה להצביע על חוסר־האונים המשווע של החוק ושומריו (המעטים) מול תכסיסיו ומחלכיו של הפשע המאורגן.

אמנם כמרבית הסרטים הפוליטיים, סובל גם זה

נרו ובלזם: חוסר־אונים מול הפשע

במקצת מדמויות שמן סמלים יותר מאשר אנשים חיים. המלודרמה מציצה לעיתים יתר על המידה, כמו בזכרונות המפקח על ההתעללות בידיד. העובדה שהסרט חגיע לארץ בשפה האנגלית, יוצרת לעתים חוסר־התאמה בין חדיבור המאופק לתנועות הים־תיכוניות הרחבות.

אבל אין בפרטים אלה להפריע למטרתו העיקרית של הסרט: חשיפת הטינופת שמתחת למעטה הדמוקרטי המבריק של המימשל.

נורי פופינס נגד הנאצים

המיטה המעופפת (חן, תל־אביב, ארצות־חברית) — העקרונות של סרטי ואלט דיסני אולי אינם מפתיעים באופן מיוחד, אולם יש בביצוע שלהם מספר תכונות נדירות בימינו: למשל, השקדנות ותשומת־לב בה מבצעים את התעלולים הטכניים בזכותם זכו אנשי דיסני לפרס־אוסקר. או הפשטות והתמימות של הסיפור, שאפשר להראותו לילדים ללא שום מבוכה.

המיטה המעופפת מזכירה מאד את מרי פופינס. במקום אומנת, יש כאן שולייית־קוסם לא יוצלחת, ובמקום לונדון של תחילת המאה, באת לונדון של מלחמת העולם ח־2. במקום ג'ולי אנדריוז — אנג'לה לנדסבורי. אולם חבמאי, רוברט סטיבנסון, חמלחינים, האחים שרמן, חשקן תראשי דויד טומלינסון, וחרעיונות של שילוב דמויות חיות עם ציורים מתנועעים, ושל אפקטים מטורפים בהם חפצים מקבלים לפתע נשמה משלהם — כל אלה עברו בירושה לסרט החדש.

כל זה, מסביב לסיפור על גברת בריטית מכובדת (אנג'לה לנדסבורי) המקוות לחשתמש בקסמים על־מנת להדוף פלישה אפשרית של גרמנים לאנגליה. לחפתעת חכל, חיא מצליחה לעשות זאת, בסצינה האחרונה, לאחר שנעזרה במיטה מעופפת, ב־3 ילדים נחמדים, ובקוסם מדומה. הסיפור הוא בסך־הכל קולב, עליו תולים אנשי דיסני

לאנדסבורי: מכשפה בשוק הפישפשים

את רעיונותיהם החזותיים השונים: משחק כדורגל של חיות, אשר יצאו כאילו ישר מ„ספר הג'ונגל", עם דויד טומלינסון כשופט הנרמס תחת רגליהם. אוסף שריוני אבירים היוצאים לקרב, למרות שאין בתוכם אבירים. נעליים תופפות בלי רגליים, וכותונת־לילה רוקדת טאנגו. מבדר, משעשע, ומתאים לחופש הגדול.

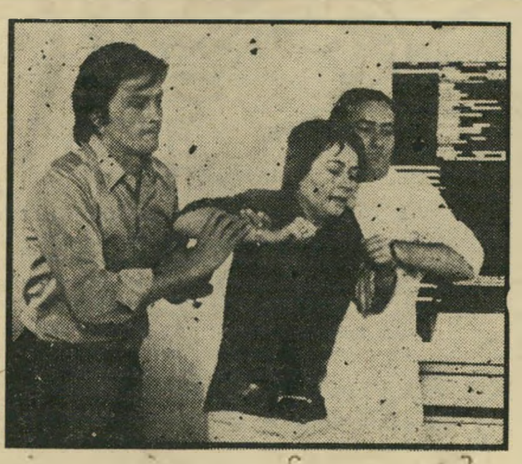
דלון בלי תחתונים

טיפול בהלם (לימור, תל־אביב, צרפת) — הרעיון מעניין: בית־חבראה מיוחד במינו, המחזיר נעוריהם של בעלי־אמצעים, חמסוגלים לממן את הטיפול חיקר. מחי מחות הטיפול, וכיצד הוא מתבצע, אין טעם לגלות, כי בכך ייחשף סוף הסרט. מה שאפשר לרמוז, הוא שמדובר בסרט בעל משמעות פוליטית.

הבמאי אלן ז'סואה, שעשה כבר בעבר שני סרטים מעניינים („החיים במחופף" ו„משחקי רצח") בונה את סירטו כך שביסוד מונחת עלילת־מתח בלשית. בצורתו החיצונית נוטה הסרט לסיגנון של מדע־דמיוני, בתפאורה ובמכשירים של בית־החבראה. תוכנו, זו הטפה פוליטית, בה מוצגים העשירים כחוג סגור, חסר מצפון, המגן על האינטרסים שלו, מול תעניים, החלשים וחסרי־ישע מכדי לחגן על עצמם. על מלאכת תניצול מנצח בדם קר ובחישובים קאפיטאליסטיים, מנחל בית־החבראה (אלו דלון).

אלא שבהתלהבותו מן התיאוריה הפוליטית, זנח ז'סו־את חלק מכבד מן הפרטים האחרים בסרט. הדמויות אינן מפותחות די הצורך. העלילה הבלשית דלה מדי, והצופה יודע הרבה לפני הגיבורה, אני ג'יראודו, החוקרת את התשובות לשאלותיה. סצינות רבות מדי מתמלאות במלו־

ז'יראודו ודלון: מוצצים את הדם

דרמה, תפאורה והליכות־סרק.

בין הסצינות שאינן חיוניות לעלילה, אבל ודאי יעזרו למכירה, כמה צילומי־עירום ארוכים, בהם אפשר לראות אפילו את אלן דלון בלבוש בו יצא מבטן אמו.

הופ'יע

„לא נדאי להיות אשה"

מאת חלן בורקו

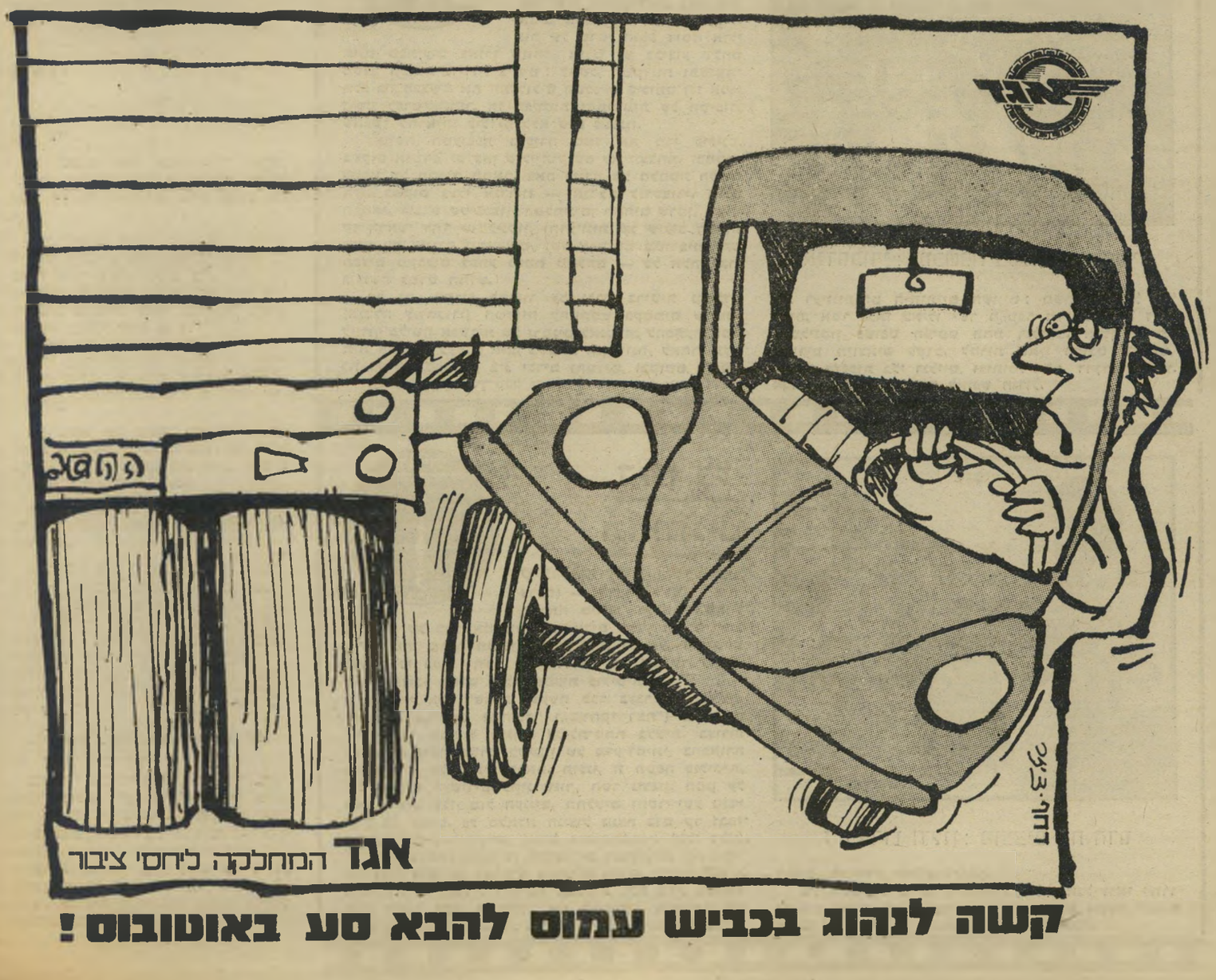
ספר העולה על כל רב־מכר!
כל אשה חייבת לדעת!!!
כל גבר חייב לקרוא!!!

להשיג בכל חנויות לספרים.

במחיר 10.80 ל"י

הפצה „בית־עלים", קרל נטר
טל. 623959.

רחל מרחלת על כל העולם

שמואל

כשהרב **שמואל הכהן אבידור**, אביהם הרוחני הפופולארי של המיליונרים של כפר־שמריהו, עושה חתונה — אז זאת חתונה. כשהוא השיא את בתו, בגן־האורנים שליד גני־התערוכה, בפאתי תל־אביב — היה זה אירוע מרשים, שלא נשכח מלב זמן רב.

עתה, זכה, בעזרת־השם, להצגה שנייה.

החצגה השנייה התקיימה בק"ק אנט־וורפן, שאומרים עליה שיש בה יותר יהודים מאשר בכפר־שמריהו אפילו, ו־שהם יותר עשירים מאשר אלה של כפר־שמריהו אפילו.

גיבור ההצגה הפעם היה בנו של הרב, **יעקב**, והיא תוכננה על־ידי מומחה ש־חובא במיוחד מפאריס.

ומאחר שאותו מומחה לא היה, רח־מנא־ליצלן, מבני־ברית — הוצמד אליו גם שותף יהודי, להשגיח על הכשרות וכל זה.

לחתונה הגיעו, מלבד החתן והכלה, אורחים מכל העולם, ביניהם מאה מש־ראל בלבד, כולל ח"כים ואח"מים למי־ניהם.

היה זה מופע בנוסח הוליווד בתיר־גום בני־ברקי: הגברים והנשים שמרו

בן הרב מתחתן

אמנם על הפרדה גזעית מוחלטת, אבל עשו זאת במיטב הסמוקינגים ויצירות דיור.

החתן, שבגיל 22 הוא כבר מוסמך ל־רבנות, לומד עתה פילוסופיה וספרות. הכלה, **אסתר לייזר**, היא בתו של אחד מגדולי עשירי יהודי בלגיה, סטו־דנטית לרפואה בת עשרים הדוברת שש שפות.

תחשבו אם כן שהיא איזה מין עכבר־ספרים כזאת, שלא הייתם זורקים עליה מבט שני, ואולי אפילו לא ראשון?

איפה, תסמכו על בנו של שמואל הכהן: היא ג'ינג'ית יפהפייה, הגורמת לכל רואיה מבט שלישי ורביעי, שלא לדבר כבר על כמה דפיקות־לב.

השניים הכירו בפסח שנה שעברה, ב־מסיבה של חבר'ה דתיים שנערכה בירו־שלים, כשאסתי היתה בביקור בארץ. הי־תה זו אהבה ממבט ראשון, וחשבון ח־טלפון בבית בכפר־שמריהו, ובארמון ב־בירת בלגיה, הלכו וטפחו.

עד שהם החליטו שזה יהיה הרבה יותר זול להתחתן.

עודד

הקוטלרים - לקראת הסוף?

יש כאלה שחוזרים, ויש כאלה שהולכים. שניים שהולכים, וכנראה עד הסוף, הם **עודד קוטלר** ורעייתו **ליאורה**.

לאחר כמה חודשים שהם חיים כבר ב־נפרד, נראה לי שזה הולך עכשיו לקראת גט רשמי ומלא.

מה שהביא אותי למסקנה זו, היא העוב־דה שליאורה עברה לפני כמה ימים לדירה חדשה, ולקחה איתה לשם את התאומים המקסימים.

ואילו עודד נראה בחוצות, בימים אלה, כשהוא שקוע ראשו ורובו ברומן האחרון שלו — **אלמנה צעירה יפהפייה**, ש־התאלמנה לא מזמן מבעלה הנודע.

אלא שגם ממעמקי הרומן הוא אינו שו־כח לנצל כהלכה את חידוש תקופת רוו־קותו, וכדי שהרומן לא יקבל אופי של נישואין, הוא מגהל במקביל רומנים קצר־צרים צדדיים.

בקיצור, הבחור עליז ומשוחרר מאוד, ונראה לי במלוא הכושר.

הגונחת

אם אתם גרים ברחוב גור בתל־אביב, אתם לא צריכים לקרוא את הטיפור הזה. אתם כבר מכירים אותו.

שכן אם אתם גרים ברחוב גור בתל־אביב, וביחוד בקטע מסויים שלו, אתם כבר בטח רגילים לגניחות קורעות־הלב הבוקעות מדירה מסויימת כל לילה.

גניחות ואנקות ואנחות, שבהתחלה הב־הילו אתכם כהוגן. אחדים מכם אפילו יצאו, בפעם הראשונה שזה קרה, לחדר המדרגות, תוהים אם צריך להזעיק רופא או משהו.

אבל היום אתם כבר יודעים שלא צריך שום רופא. שאותה **דוגמנית בלונדית יפהפיה**, ששכרה יחד עם **החבר שלה** את הדירה שממנה בוקעות הגניחות — מופיעה מדי בוקר, בריאה ושלמה ונוצצת ועוצצת, כאילו לא גנחה מעולם.

כלומר, כאילו כן גנחה.

מברוק.

דליה (במרכז)

אם להסתמך על מראה עיני ומישמע אוזני, הרי ש**מישה אשרוב** חזר בכל זאת אל אשתו, **דליה פרידלנד**. לאחר הפירוד שחל ביניהם, ושבגללו נסעה דליה לארצות־הברית, כדי לחשוב קצת בשקט, ואחר־כך חזרה, עדיין אפופת מחשבות — לאחר כל זאת, חזר מישה לנווה המשפחתי, ונראה שהכל שפיר.

אלא מאי? עובדה זו לא משכנעת ביותר את **בלהה מס.**

בלהה, כפי שוודאי זכור לכם, היתה הגורם לפרידה בין מישה ואשתו. היה זה

חזר או לא חזר!

לאחר שמישה הכיר את בלהה בתיאטרון החיפאי, והרומן שהתפתח ביניהם פגם משהו בריקמת חיי־המשפחה של האשרובים.

אלא שכל זה נראה היום כהיסטוריה, והאשרובים נראים דבוקים מחדש כמו אורגינל.

אבל לא לבלהה — המספרת לידידיה שבעצם מה שהיא ומישה מחפשים, כרגע, זו דירה.

ותהרגו אותי אם אני מבינה בשביל מה.

מישה ובלהה

27 - 25 ליוני 1973

המילחמה הגדולה על המיני הקטן

בכנסת שורר מחסור משווע בחוש־הומור. הדבר מת־בטא בנאומים ובכל עבודת הבית.

מדי פעם, בגבור השיממון, אנו משתדלים להכניס טיפ־טיפה של חוש היתולי לעניינים. זה קרה השבוע, כאשר איימה סכנה נוראה על אוייב־העם: המיני.

בשעתו פתחו כמה מחברי־הכנסת הדתיים במילחמת־חורמה נגד החצאיות של מזכירת סיעתנו. לדעתם, הן היו קצרות מדי. הגבנו על כך בחריפות, והמיתקפה נב־למה בעודה באיבה.

השבוע עוררו את זעם שומרי־הצניעות המזכירות של כמה מן הסיעות בכנסת. בראש ההתקפה עמדו — מאחורי הקלעים — חברות־הכנסת השמרניות, וחברי־הכנסת הדתיים. באמצעות קציני־הכנסת, יוסף בנגל, הם הזהירו את הפקידות לבל להופיע בכנסת בחצאיות מיני ובמחשופים.

את המשך המאבק מתארות שתי הודעות לעיתו־נות מטעם סיעתנו:

מחאה חריפה נגד התערבות מוסדות־הכנסת בענייני הלבוש של עובדות־הבית פירסם ח"כ אורי אבנרי.

ח"כ אבנרי פנה בעניין זה אל נשיאות הכנסת, אחרי שכמה ממזכירות הסיעות בבית הוזהרו על־ידי מזכירות הכנסת לבל ללבוש במישכן הכנסת חצאיות־מיני ומחשופים.

„מדהים לשמוע שבשנת 1973 עוד יש אנשים שיש להם עזות־המצח להכתיב לזולתם, ובעיקר לזולתן, איך להתלבש," קבע ח"כ אבנרי. „לא הייתי מרשה לעצמי

מזכירות ל"ע ומק"י במסיבת הכנסת

להעיר הערות ללבושם של ח"כים דתיים או של חברות־כנסת שמרניות, ואני מצפה מהם לאותה מידה של התאפקות.

„איננו חיים בתקופת המלכה ויקטוריה, ולא ייתכן שגם בשטח זה תפגר הכנסת בדור אחד אחרי המציאות במדינה."

■ ■ ■

כעבור שבוע נאלצה סיעתנו לפרסם הודעה שנייה:

במיכתב אל יו"ר הכנסת תבע היום ח"כ אורי אבנרי שהכנסת תשלם לכל סיעה בכנסת תוספת חד־פעמית של 500 ל"י, „כדי שמזכירות הסיעות תוכלנה לחדש את המילתחה שלהן, לפי דרישות מוסדות הכנסת."

ח"כ אבנרי גם הציע שנציג מוסמך של נשיאות הכנסת יתלווה אל הבנות בשעת הקניות, כדי לוודא מראש אם הבגדים החדשים מתאימים לטעם הנשיאות.

המיכתב מגיב על הודעת קצין הכנסת למזכירות הסיעות, שלהבא לא יורשה להן להיכנס לבניין בחצאיות־מיני קצרות.

בינתיים נודע שגם עובדי הכנסת ממין זכר הוזהרו שאסור להם להיכנס לבניין כשהם נועלים סנדלים.

בהגיבו על כך, כתב ח"כ אבנרי לנשיאות ש„סנדל הוא מינעל מכובד, שהיה פופולרי מאד אצל אבותינו הקדומים, ואין בו כל פסול מבחינה אסתטית. הוא מתאים במיוחד לאקלים ארצנו בחודשי הקיץ."

צחוק־צחוק אבל...

צחוק מסוג אחר לגמרי עוררנו באולם הכנסת עצ־מו. עד כדי כך שהנציג הבכיר של המערך וחקוא־

ח"כ משה ברעם

ליציה, ח"כ משה ברעם, לא יכול היה להמשיך בנאומו על הדוכן מרוב צחוק.

על חשבון מי?

גרמה לכך הצעת־החוק לבחירתם האישית של ראשי־ערים. לדעת סיעתנו, זוהי רפורמה רצויה, כדי לאפשר ניהול סדיר יותר במישור העירוני. לכן הצבענו בעד הצעת־החוק של פינחס רוזן עוד בכנסת הקודמת.

בכנסת הנוכחית הסתבכה הצעת־החוק בפרשת עופר־באדר, ובשלב מסויים — מתוך נסיון טכסיסי נואש להטביע את הקנונייה — עיכבנו את הצעת־החוק.

החודש היא חובאה שוב לדיון. הצטרפנו ליוזמים והצבענו בעדה. אבל היה ברור לנו כי המערך, שנתן למראית־עין יד להצעת־החוק, מתכוון למעשה לחסל־לה, מתוך חשש ששיטת הבחירה האישית תחסל את סיכוייו של דוכס הגוש, יהושע רבינוביץ בתל־אביב.

אנשי רפ"י, התומכים בהצעת־החוק בדביקות קנאית, הוכיחו את עצמם גם בפרשה זו כסמרטוטים גמורים, ולא העזו לצאת למאבק אמיתי נגד אנשי הגוש.

הכל היה תלוי, בסופו של דבר, בשאלה אחת: איזו ועדה של הכנסת תטפל בהצעת־החוק?

בכל ועדה יש סמכויות עצומות ליו"ר הוועדה, והוא קובע למעשה מה יידון בה ומתי — אלא אם כן יש עליו לחץ מוחץ מצד רוב חברי־הוועדה.

בראש ועדת החוקה־חוק־ומישפט עומד יוסף גולד־שמידט מן המפד"ל, המתנגד בגלוי להצעת־החוק. ב־פרשת עופר־באדר לא העז גולדשמידט, בסופו של דבר, לעכב את החוק, מפני שהקואליציה של המערך־גח"ל הפעילה נגדו את התותחים הכבדים ביותר. אולם היה ברור שהוא ימנע את קבלת הצעת־החוק של ראשי־הערים בכנסת הנוכחית — ושאנשי הרוב של המערך יראו זאת בעין יפה.

בראש ועדת־הפנים, לעומת זאת, עומד מרדכי סור־קיס, התומך בהצעת־החוק. היה סיכוי שוועדה זו (שגם אני חבר בה) תוכל להעביר את הצעת־החוק עוד ב־כנסת זו, בחודש האחרון שלה.

ההכרעה היתה בידי ועדת־הכנסת, שבה שולט (כמו־בן) הגוש של מפא"י, ואכן, השבוע נודעה ההחלטה, כאשר משה ברעם, ממלא־מקום היו"ר שלה, עלה על הדוכן:

משה ברעם: הריני למסור לכנסת את ההודעה הבאה:

בישיבת הכנסת מיום 19.6.73, הוחלט — בהתאם לסעיף 91 (א) של התקנון — להטיל על ועדת־הכנסת לקבוע את הוועדה שתדון בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש־הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ג—1973.

ועדת־הכנסת בישיבתה היום, 26.6.73, החליטה להע־ביר את החוק הנ"ל לוועדת החוקה, חוק ומשפט.

אורי אבנרי: ברוך דיין אמת!

מרדכי בן־פורת: לקבורה!

כאן לא יכול היה משה ברעם להתאפק, והוא פרץ בצחוק שחנק אותו במשך כמה דקות. רק אחרי שחח־לים, המשיך בדבריו מעל חדוכן.

בדקות אלה מתה הצעת־החוק סופית.

נגד כפייה אנטי־דתית

תרדיו הודיע שההצבעה במליאת הכנסת היתה 8 נגד 6. המוני אזרחים חבינו מכך שב„מליאה" ישבו 14 איש. אבל זה לא נכון. האמת היא שישבו 15. אחד נמנע. אני.

לחצבעה עמדה הצעת־חוק של אגודת־ישראל, שבאה לאסור על כל מעביד לפטר עובד בגלל סירובו לעבוד בשבת.

מי שמאמין שסיעתנו היא אנטי־דתית, יתפלא בוודאי לשמוע שלא הצבענו נגד הצעת־חוק זו. אבל מי שמכיר את עמדתנו האמיתית — נגד כפייה דתית ונגד כפייה אנטי־דתית, לא יופתע.

ואכן, באמצע הדיון פנה אלי אחד מראשי המפד"ל ושאל: „איך תצביע? חרי אתם נגד כפייה אנטי־דתית?"

היתה זאת שאלה טובה. אני מאמין שאין לכפות על שום אדם שומר־מיצוות לעבוד בשבת, בניגוד למצ־פונו. אני גם מאמין שאין להפלות לרעה יהודים דתיים, בגלל סירוב כזה.

מצד שני יש, כמובן, בעייה באותם מיפעלים המוכ־רחים לעבוד שבעה ימים בשבוע — כגון מישטרה, כיב־שנים, חשמל ומים, ולדעתי גם התחבורה הציבורית. אם מחצית העובדים ישרבו לעבוד בשבת מטעמים דתיים, יצטרכו האחרים לעבוד בכל השבתות.

משום כך לא הצבעתי בעד הצעת־החוק, שהיתה קיצונית מדי. אך בוודאי לא רציתי להצביע נגד הע־קרון, הנראה לי מוצדק בהחלט.

וכך נפלה החצעה ברוב של 8 נגד 6, ונמנע אחד. קבעתי לי מראש שאם קולי שלי יהיה המכריע, אצביע בעד הצעת־החוק, כדי שתידון בוועדה.

הפלות מלאכותיות וזכויות הנשים

ועוד הודעה לעיתונות מטעם סיעתנו, על פעולתנו בשטח אחר לגמרי:

בעיקבות פנייה מטעם התנועה לשיחרור האישה, פנה ח"כ אורי אבנרי אל יו"ר הכנסת וליו"ר ועדת החוקה־חוק־ומישפט, בתביעה להביא עוד בכנסת זו לי־קבלתו הסופית של חוק השוויון ברכוש בין בני־זוג.

כן תבע ח"כ אבנרי מיו"ר הכנסת להעמיד להצבעה בקרוב את הצעת־החוק שלו לביטול האיסור על הפלות מלאכותיות. חוק זה נדון לפני כשנה וחצי, ושר־הבריאות הבטיח אז לבחון את הבעייה, ועל כן ביקש לדחות את ההצבעה על הצעת־החוק.

ח"כ אבנרי פנה אל כל הסיעות בכית בבקשה להעניק חופש הצבעה על הצעת־החוק, כפי שהיה בעת הדיון על הצעתו לביטול האי־סור על יחסים הומוסכסואליים.

השבוע נפגש ח"כ אבנרי עם הגב' בטי פרידן, ממנהיגות התנועה העולמית לשיחרור האישה, שהביעה תמיכה בלחי־מסוייגת בהצעת־החוק להיתר הפלות, ואת השתוממותה על העדר חקיקה מתאימה במדינת ישראל.

המיליונים של קרן ספיר

אל: שר־האוצר.
מאת: ח"כ אורי אבנרי.

ידוע לי כי מר גרשון רוזוב, בעל הקונצרן לייצור גרבי ניילון גיבור, תרם 7 מיליון ל"י לקרן ספיר.

כן ידוע לי כי בשנות קיומם קיבלו מיפעלי גיבור תמריצי־ייצוא מן האוצר מעבר למה שהיה מגיע להם, וכן קיבלו מימון מקרנות מישרדי־הממשלה.

הריני מבקש לדעת:

(1) האם הטענות הנ"ל נכונות?
אם אינן נכונות — מה אינו נכון בהן?

(2) אם קיבלו מיפעליו של מר רוזוב הטבות — האם יש קשר כלשהו בין ההטבות לבין התרומות לקרן הנדונה?

מי משלם בעד החתמולה נגד הרופאים?

אל: שר הבריאות.
מאת: ח"כ אורי אבנרי.

„אין זה צו להקפאת מחירים –
זהו צו להקפאת תוצאות הבחירות..."

על סדר־היום עמדה הצעת־חוק קטנטנה. היא הוב־אה על־ידי שר־המישפטים, ונועדה לאפשר לבית־מיש־פט השלום לשפוט את מפירי צו הקפאת המחירים. מכיוון שהממשלה לא הביאה כלל לכנסת את הצו עצמו, שעמד במרכז חיי המדינה באותו שבוע, לא היתה ברירה אלא להפוך את הדיון על הצעת־חוק טכנית זו לוויכוח כללי על הצו ועל כל המילחמה באינפלציה.

בדיון זה אמרנו:

אזרי אכנרי: אדוני היושב־ראש, כנסת נכבדה, **צו הפיקוח על המחירים הוא חתול־בית המתחזה כנמר. הצעת־החוק הזאת היא חזנב של החתול.**

אטפל תחילה בזנב, לפני שאקדיש תשומת־לב לראש ולרגליים.

פיקוח על מחירי יצאניות

הולכים להסמיך את בית־מישפט השלום לטפל ב־מפקיעי מחירים. מדוע? מפני שבית־מישפט השלום עמוס קצת פחות מבית־המישפט המחוזי. כמה פחות? מישפט שיוגש מחר נגד מפירי הצו להקפאת מחי־רים, יגיע לדיון בעוד חצי שנה, בעזרת השם.

זה נורא מפחיד. כל אופי הספסרות בארץ, כל המתעשרים על חשבוננו, כל הפרוטקציו־נרים של מר ספיר, כל בוני הווילות ודיירי

זנב החתול

הפנטהאוזים, כולם ישקשקו בגעליהם. חיל ורעדה ופיק ברכיים.

על מי באים פה לעשות רושם? צינורות המישפט בארץ סתומים. יכניסו עוד קצת נייר לצינור הסתום. המישטרה עסוקה בדו"חות חנייה ובצייד יצאניות.

זלמן שובל: אגב, יש שם הפקעת מחירים?

אזרי אכנרי: הצו כולל גם שירותים. אני מניח שהצו חל גם על שרות זה.

בית מישפט של קנגרו

האם מישטרה זו ובתי־מישפט אלה יטילו את מוראם על בני התפנוקים של המישטר? האם בגללם יחדלו אלופי הפקעת השערים, הנבחרת הלאומית של המתעש־רים, מלגרוף לכיסם הון המונה ממש ברחוב?

הרי כל זה מגוחך. אילו התכוון מישהו ברצינות להפעיל צווים אלה, היו מקימים בתי־מישפט לשיפוט מהיר, גופים שיפוטיים מיוחדים הפנויים מכל עבודה אחרת, כדי שתלונתו של אזרח תבוא לבירור, ומעשהו של הספסר יבוא לידי ענישה, תוך 24 שעות.

אני רוצה להבהיר שאני, אישית, מתנגד לזה כמפורש. אני מתנגד ל„בתי־דין עממיים", למה שנקרא בחו"ל „בתי־מישפט של קנגורו".*

אבל מי שמגיש צו כזה, ומתכוון שהוא יופעל, היה צריך להציע שיפוט מהיר ומיוחד.

מדחום במים פושרים

אדוני היושב־ראש, הרי לכולנו ברור שלצו הזה אין שום ממש. זוהי גלולת־הרגעה, כדי לפייס את דעת־הקהל מבלי לנגוע בשורשי המחלה.

הצו בא לעצור את כל התהליכים האמי־תיים במשק כמשך כמשך שלושה חודשים. זאת או־מרת, עד יום 24 בספטמבר — 13 יום אחרי הבחירות להסתדרות, שבהן מתכוון המערך להופיע תחת דגל אדום של יצחק בן־אהרון.

אני מנחש שיאריכו את הצו לעוד חודש וחצי, עד אחרי הבחירות לכנסת. מה יקרה בתקופה זו?

פרופ' דן פטנקין, כלכלן המקובל על המימסד, הישווה את הצו למדחום שמניחים אותו בכוס מים פושרים, תחת להניחו בפיו של החולה. המדחום יראה חום של 36 מעלות, בעוד שהחולה קודח.

לדעתי זהו משל חיובי מדי. המצב גרוע עוד יותר.

במשך חודשי ההקפאה יגדל הביקוש פי כמה. כל אחד ירצה לקנות מה שניתן לקנות במחיר שניתן לקנות. הסוחרים ייפטרו מכל המלאי הישן שלהם. למחרת היום יתחיל הייצור במחירים האינפלציוניים החדשים, בעזרת הביקוש החדש. ואז, למחרת הבחירות, תצטרך הממשלה לנקוט באמצעים שהיא פוחדת לנקוט בהם לפני הבחירות — או שהמשק יתמוטט כולו.

תקציב ביטחון וספסרות

ברור שממשלה זו לא תנקוט באמצעי האחד שישנה את המצב במהותו: שינוי רדיקלי של המדיניות הלאומית כדי לאפשר את הקטנת

תקציב־הביטחון, שהוא הגורם האינפלציוני כה' הידיעה במשק.

ממשלה זו גם לא תנקוט באמצעי השני: הטלת מסים על המתעשרים והספסרים, הצוברים רווחי־הון בחסותו של השר ספיר. בעודה נותנת הנחות־מסים קלות לשכ־בות־הביניים, לא עשתה הממשלה דבר כדי להגדיל את המסים על השכבות העשירות. אחרי שהוגדל הביקוש באמצע, לא נעשה דבר להקטנת הביקוש בצמרת. זרקו כמה פירורים לשכבות־הביניים, הדרושות לבחירות, אך לא לקחו דבר מן העילית, שהיא הבסיס האמיתי של המישטר הזה.

ממשלה זו גם לא תאחז באמצעי השלישי: צימצום הבזבוז הממשלתי, ושפיכת מיליונים לעבודות ציבוריות מיותרות, החל במימון בניינים של חמישים מיליון לירות ירוץ אחריהם, כדי שיישמר משהו מכוח־הקנייה שלו. רופאים, מורים, חוקרי מערכת הביטחון, מחלקי קוקה־קולה, נהגי עיריית תל־אביב — ואחריהם מחנה גדול ורב — ידרשו, ייאבקו וישבתו.

כל זה ידוע ומובן. השר ספיר, שאיננו פה, יודע זאת. השר בר־לב יודע זאת, ולכן איננו פה. הכל מוטל על שר־המישפטים המסכן, שידיו לא שפכו את הדיו על הצו הזה.

אין זה צו להקפאת מחירים, זהו צו להק־פאת תוצאות הבחירות להסתדרות.

אדוני היושב־ראש, כיוון שהצו עצמו אינו מובא לכנסת, איננו יכולים להצביע נגדו. לכן נצביע נגד הצעת־חוק זו, הנובעת ממנו.

באוניברסיטת תל־אביב וכלה בהקמת ערים חדשות בנגב־סמואל ובימית, שם תעלה כל דירה, עם התשתית שלה, כ־600,000 לירות!

צו לפיקוח על הממשלה

בהיעדר אמצעים רציניים לריסון האינפלציה, יאמירו המחירים וירקיעו שחקים.

שום צו לא יעזור, חוץ מצו לפיקוח על הממשלה עצמה, פיקוח עממי על האדונים דיין, ספיר וכרי"ם.

המחירים יאמירו והעובדים ידרשו, בצדק, ששכרם

---

* ביטוי סלאנג שבא לציין בית־מישפט שרירותי, הקופץ אל מעבר לעובדות ולעדויות כמו קנגורו.

החיים האינטימיים
של חברי הכנסת

אל: שר המישפטים.
מאת: ח"כ אזרי אכנרי.

בהתייחסי לתשובת שר־המישפטים לשאילתה שלי מס' 6482, שדנה בנוהלי ציתות.

הריני מבקש לדעת:

(1) האם חומר הציתות, הנשמר בידי שירות־הביטחון־הכללי (כתשובת השר), כולל את כל החומר, ובכלל זה אף חומר אינטימי, או רק חומר הדרוש לשירות־הביטחון־הכללי לצרכיו המיוחדים ולמטרות שלמענן הושג?

(2) האם קיימים בשירות־הביטחון־הכללי נוהלים ה־מגבילים את גישת העובדים לחומר המושג?

האם יכולים להאזין לציתות אנשים שאינם מופקדים בשירות־הביטחון על הנושאים למענם נעשתה האזנה?

(3) האם ציתתו בשנות כהונתה של הכנסת הנוכחית לשיחות ממכשירי הטלפון הפרטיים, או במקומות העבו־דה, של חברי־כנסת?

אם כן — באישור מי נעשו הציתותים הנדונים? בכמה חברי־כנסת מדובר?

מסתבר כי רופאים קיבלו בדואר העתק פוטוסטטי ממאמרו של מר יובל אליצור, וכן העתק של מודעה שהתפרסמה בעיתונות היומית. נוסח המאמר והמכתב מצורפים לשאילתה.

הריני מבקש לדעת:

(1) האם מישרד־הבריאות השתתף במימון המשלוח והפירסום של המאמר והמודעה הנ"ל?

(2) האם הגוף הקרוי „מוסדות הרפואה בישראל", החתום על החומר הנ"ל, נתמך בצורה כלשהי על־ידי מישרד־הבריאות, ואם כן, מהי זהותו של גוף זה?

מספר 1870 שנה 37 המחיר: 2.50 ל"י ד' אב תשל"ג, 4.7.73

העולם הזה

מה פסול בנישואי דיין

משה ורחל דיין

מחוץ לחוק ומחוץ להלכה!